

Rapport

Hoe veilig is Velsen?

Veiligheidsmonitor gemeente Velsen 2019
juni 2020

Colofon

Uitgave

I&O Research
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede

Rapportnummer

2020/concept

Datum

juni 2020

Opdrachtgever

Gemeente Velsen

Auteurs

Wouter Andringa
Tiago Fioreze

Bestellingen

Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

	Samenvatting	6
1	Inleiding	10
1.1	Over de Veiligheidsmonitor	10
1.2	Steekproef en respons	10
1.3	Vragenlijst	11
1.4	Analyse	11
1.5	Presentatie van cijfers	12
1.6	Leeswijzer	12
2	Leefbaarheid woonbuurt	13
2.1	Fysieke voorzieningen	13
2.2	Sociale cohesie	16
2.3	Samenleven met verschillende culturen	19
2.4	Oordeel over de woonbuurt	20
2.5	Functioneren gemeente	22
3	Overlast in de buurt	25
3.1	Totale overlast	25
3.2	Fysieke verloedering	25
3.3	Sociale overlast	28
3.4	Verkeersoverlast	30
3.5	Hinder van horecagelegenheden en overige overlast	33
3.6	Overlast personen en geluidsoverlast	34
3.7	Burenruzie	34
3.8	Aanpak van buurtproblemen	35
4	Veiligheidsbeleving	36
4.1	Veiligheidsbeleving in de buurt	36
4.2	Veiligheidsbeleving in woonplaats	40
4.3	Veiligheidsbeleving algemeen	42
4.4	Verwachte kans op slachtofferschap	43
4.5	Respectloos gedrag	44
5	Slachtofferschap	45
5.1	Slachtofferschap totaal	45
5.2	Slachtofferschap geweldsdelicten	46
5.3	Slachtofferschap vermogensdelicten	48
5.4	Slachtofferschap vandalismedelicten	50
5.5	Slachtofferschap cybercrime	52
5.6	Slachtofferschap discriminatie	54

6	Preventie	56
6.1	Sociaalpreventieve maatregelen	56
6.2	Preventieve voorzieningen in en om het huis	58
6.3	Buurtpreventie	61
7	Burgers en politie	62
7.1	Contacten burgers met politie	62
7.2	Functioneren politie in de buurt	64
7.3	Functioneren politie in het algemeen	68
8	Verklarende factoren onveilig gevoel in de buurt	69
8.1	Beschrijving model	69
8.2	Wijken met verstoorde veiligheidsbeleving	70
8.3	Verklarende factoren per wijk	71
A	Bijlage trends en ontwikkelingen	73
1	Landelijke trends in de veiligheidsmonitor	73
2	Patronen in de Veiligheidsmonitor	75

SAMENVATTING

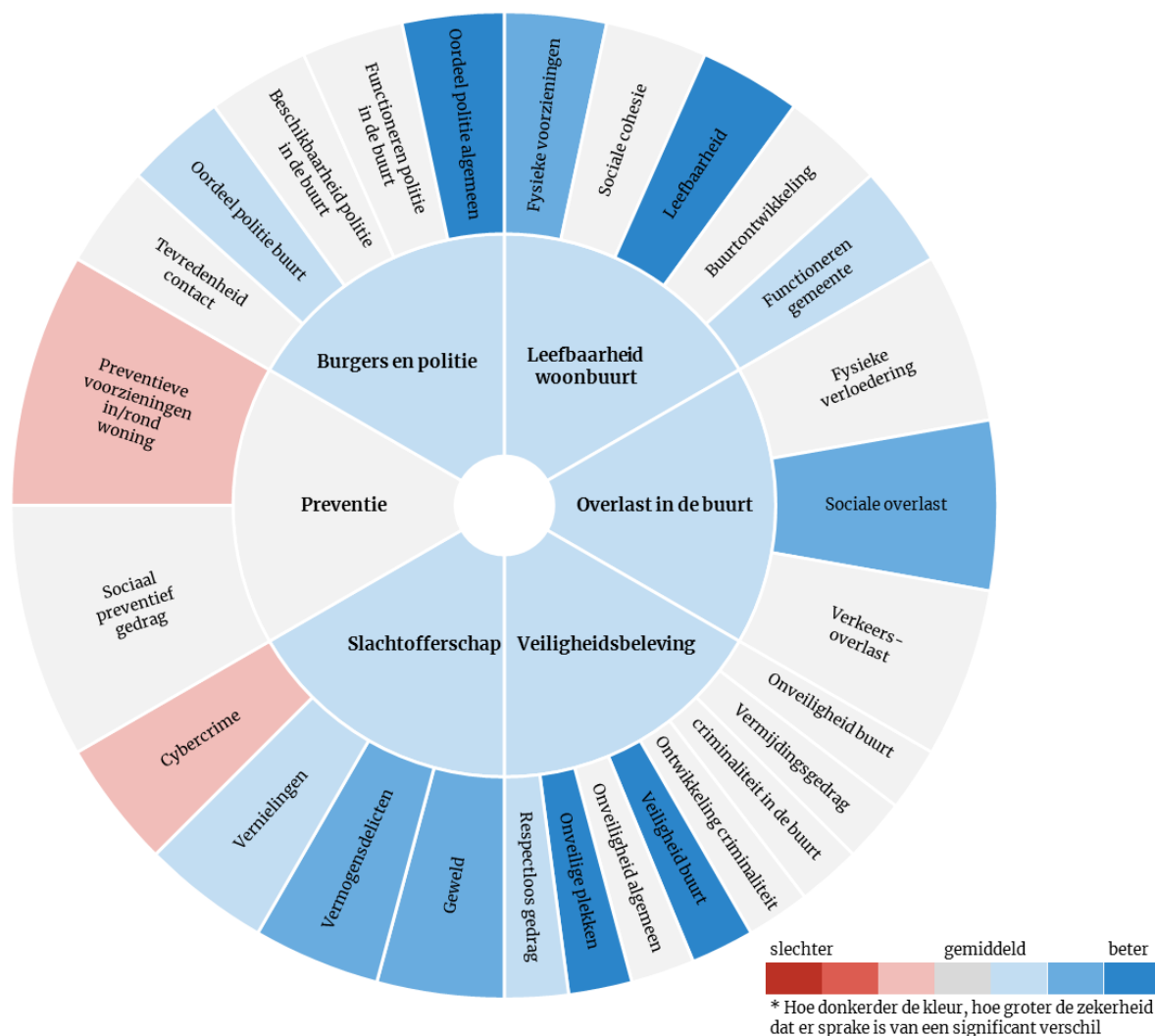
Samenvatting

Hieronder zijn de belangrijkste resultaten van de Veiligheidsmonitor Velsen 2019 beschreven. Allereerst door middel van een situatiebeschrijving en trends per veiligheidsthema en daarna door in te zoomen op trends, benchmarks en wijken.

Leefbaarheid en veiligheid in Velsen

In de onderstaande grafiek worden significante verbeteringen en verslechtingen in Velsen weergegeven ten opzichte van referentiejaar 2016. In Velsen is sprake van een positief beeld qua ontwikkeling bij de meeste hoofdthema's, behalve preventie. Op de helft van de onderliggende indicatoren is er in de afgelopen drie jaar sprake van een verbetering noch verslechtering (grijs gekleurd). Als er al ontwikkeling is tussen 2016 en 2019, dan is deze veelal positief (blauw gekleurd), uitgezonderd het slachtofferschap van cybercrime en de preventieve voorzieningen in/rond de woning (rood gekleurd).

Leefbaarheid woonomgeving: beoordeling leefbaarheid gestegen (7,4 naar 7,5).

De beoordeling van de fysieke leefomgeving is toegenomen in vergelijking met 2016. De beoordeling van de sociale cohesie in de buurt is ongeveer gelijk gebleven, hoewel er wel meer inwoners zijn die vinden dat mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan. Ook is de beoordeling van de leefbaarheid van de woonbuurt licht gestegen. Ten slotte zijn er in 2019 meer inwoners tevreden over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid.

Overlast in de buurt: verkeersoverlast komt vaker voor in de buurt terwijl inwoners minder sociale overlast ervaren.

Inwoners van Velsen ervaren de meeste hinder van verkeersoverlast van alle overlastvormen. Dit komt ook terug wanneer bewoners worden gevraagd welke buurtproblemen als eerste opgelost moeten worden: te hard rijden en parkeerproblematiek staan in de top-3. Bovendien komt verkeersoverlast – met name te hard rijden – ook vaker voor dan in 2016. Echter, de ervaren sociale overlast is aanzienlijk gedaald.

Veiligheidsbeleving: beoordeling veiligheid in de woonbuurt verbeterd (7,1 naar 7,3).

Vijftien procent van de inwoners geeft aan zich wel eens onveilig te voelen in de eigen woonbuurt. Dit is iets minder dan in 2016, hoewel er geen significant verschil is. Wel voelen inwoners zich aanzienlijk minder vaak onveilig op verschillende plekken, zoals waar jongeren rondhangen. De beoordeling van de veiligheid in de buurt is gestegen.

Slachtofferschap: toename slachtofferschap internetcriminaliteit, afname traditionele delictvormen.

Onder de inwoners is er een toename te zien in het slachtofferschap van internetcriminaliteit. Traditionele criminaliteit (gewelddelicten, vermogensdelicten en vernielingen) is daarentegen gedaald. Een ontwikkeling die ook speelt is een afname in de meldingsbereidheid van slachtoffers, in 2016 werd nog 32 procent van de ondervonden delicten gemeld, in 2019 nog maar 28 procent.

Preventie: gebruik van preventieve voorzieningen in en rond het huis gedaald.

Het gemiddelde aantal preventieve voorzieningen – zoals extra sloten of een alarminstallatie – in en rond de woning is gedaald in Velsen. Bij sociale-preventiemaatregelen is er een toename in het aandeel inwoners dat 's avonds licht laat branden als er niemand thuis is, en een afname in het gebruik om waardevolle spullen thuis te laten om diefstal of een beroving te voorkomen. WhatsApp-buurtpreventie is de meest bekende en aanwezige vorm van buurtpreventie, maar Burgernet wordt relatief iets vaker gebruikt.

Contact burgers en politie: tevredenheid over de politie neemt toe.

Het aandeel inwoners dat contact heeft gehad met de politie is gedaald ten opzichte van 2016. Acht op de tien contacten met de politie zijn geïnitieerd door de burger, vooral op persoonlijke wijze of telefonisch en ging meestal om een aangifte of melding. Zes op de tien inwoners die contact hebben gehad in het afgelopen jaar zijn hierover tevreden. Het oordeel over het functioneren van de politie in de buurt is gestegen, net als het oordeel over het functioneren van de politie in het algemeen. Het algemene oordeel is zelfs niet eerder zo hoog geweest (sinds 2012).

Wijken vergeleken

Wijken vergeleken: duidelijke tweedeling in uitkomsten leefbaarheid en veiligheid in Velsen: lager in de noordwestelijke helft, hoger in het zuidoostelijke gedeelte.

Op verschillende facetten van leefbaarheid en veiligheid die in dit onderzoek in kaart zijn gebracht scoort IJmuiden-West relatief laag ten opzichte van de gemiddelde scores voor de gemeente Velsen. In deze wijk zijn inwoners relatief ontevreden over de fysieke omgeving en de sociale cohesie. Daarnaast wordt er meer hinder ervaren van sociale overlast en fysieke verloedering dan gemiddeld in de gemeente. In zekere mate scoren de wijken Velsen-Noord en IJmuiden-Zuid ook laag met betrekking tot een (of meer) van die facetten. Wat betreft andere vormen van overlast valt op dat men in die wijken (plus IJmuiden-Noord) relatief veel hinder ervaart van het verkeer en IJmuiden-West en -Noord bewoners bovengemiddeld aangeven last te hebben van horecagelegenheden.

Naast een relatief lage beoordeling van de fysieke en sociale leefomgeving voelen inwoners van IJmuiden-West (maar ook Zee- en Duinwijk en Velsen-Noord) zich ook onveiliger dan de gemiddelde bewoner van Velsen. Echter hebben bewoners van Velserbroek vaker het idee dat er sprake is van veel criminaliteit in de buurt. Ondanks deze perceptie is het slachtofferschap van verschillende vormen van criminaliteit in Velserbroek niet hoger dan gemiddeld. Dit in tegenstelling tot IJmuiden-Zuid en Velsen-Noord waar men relatief vaak slachtoffer is van geweldsdelicten.

Waar onder andere IJmuiden-West op verschillende onderdelen lager scoort dan het gemeentelijk gemiddelde, zijn de resultaten in de wijken Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder en Santpoort-Zuid en -Noord positiever dan in de andere wijken. In die wijken zijn inwoners bovengemiddeld positief over meerdere aspecten met betrekking tot leefbaarheid, overlast en veiligheid in de buurt.

Velsen vergeleken

Benchmark: gemengde prestaties ten opzichte van de referentiegebieden, maar ontwikkelingen in lijn met de landelijke trend.

Op de verschillende facetten van leefbaarheid die dit onderzoek in kaart heeft gebracht, is Velsen vergelijkbaar met het Basisteam IJmond, de Veiligheidsregio Kennemerland en Nederland. Er zijn uiteraard uitzonderingen op dit algemene beeld.

Meest opvallend is dat in Velsen de ontwikkeling in veiligheidsbeleving een positieve trend heeft – net als landelijk – terwijl in het Basisteam IJmond er eerder sprake is van een toename in onveiligheidsgevoel. Er zijn eigenlijk geen ontwikkelingen in Velsen die duidelijk afwijken van de landelijke trend.

Verder is de schaalscore ‘fysieke kwaliteit’ in de gemeente Velsen iets hoger dan gemiddeld in de Veiligheidsregio en Nederland terwijl de schaalscore ‘sociale cohesie’ iets lager is dan die van de referentiegebieden. De ervaren overlast van fysieke verloedering en verkeersoverlast is hoger dan in de Veiligheidsregio en Nederland. De schaalscores voor ‘beschikbaarheid van de politie in de buurt’ en ‘functioneren politie in de buurt’ zijn in Velsen ook iets lager dan het landelijk gemiddelde.

1 Inleiding

De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De Veiligheidsmonitor wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, gemeenten en politie. In 2019 heeft Velsen voor de zevende keer meegedaan aan de Veiligheidsmonitor. Dit rapport doet verslag van dit grootschalige onderzoek. Achtereenvolgens bespreken we in dit inleidende hoofdstuk de achtergrond van de Veiligheidsmonitor (paragraaf 1.1), de steekproef en respons (par. 1.2), de vragenlijst (par. 1.3), de weging en analyse (par. 1.4), presentatie van de cijfers (par. 1.5) en de leeswijzer (par. 1.6).

1.1 Over de Veiligheidsmonitor

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid laat tweejaarlijks 65.000 enquêtes onder de Nederlandse bevolking afnemen door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en I&O Research. Politiekorpsen, die verder willen inzoomen binnen de regio, en individuele gemeenten kunnen zich aansluiten bij de Veiligheidsmonitor (deelnemers). Deelnemers aan de Veiligheidsmonitor kopen enquêtes in bij I&O Research, bovenop de enquêtes die vanuit het landelijke deel voor hun eigen gebied beschikbaar zijn. Daarbij kunnen deelnemers zelf kiezen met welke frequentie ze aan de Veiligheidsmonitor willen deelnemen (tweejaarlijks of anders).

Meer informatie over de Veiligheidsmonitor is na te lezen op de website van de Veiligheidsmonitor (www.veiligheidsmonitor.nl).

1.2 Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door het CBS een aselechte steekproef getrokken van 3.215 inwoners¹ uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Velsen. Bij het trekken van de steekproef is rekening gehouden met het schaalniveau waarop de gemeente Velsen informatie wenst te ontvangen. De gemeente wil graag inzicht in de ervaren veiligheid op wijkniveau.

De geselecteerde inwoners kregen in augustus 2019 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek en konden vervolgens tot en met november online de vragenlijst invullen. Aan non-responders is tweemaal een herinnering met papieren vragenlijst per post gestuurd. Als zij niet reageerden, werden zij nagebeld en telefonisch gemotiveerd om alsnog deel te nemen.

In totaal hebben 1.346 van de 3.215 geselecteerde inwoners een volledige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 41,9 procent, gelijk aan het landelijke responspercentage.

Daarnaast hebben 106 inwoners van Velsen deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor. Deze zijn toegevoegd aan het respondentenbestand. De totale respons in Velsen komt daarmee uit op 1.452. Daarvan heeft 63,8 procent de vragenlijst online ingevuld en 36,2 procent schriftelijk. In de bijlage is de responsverdeling opgenomen, uitgesplitst naar persoonlijke kenmerken.

¹ Het betreft inwoners van 15 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen.

Tabel 1.1 - Respons per wijk

Wijknaam	Respons	Responspercentage (I&O)
Velsen-Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	213	50,5%
IJmuiden-Noord	161	39,8%
IJmuiden-Zuid	165	38,2%
IJmuiden-West	126	30,0%
Zee- en Duinwijk	155	37,2%
Velsen-Noord	110	34,6%
Santpoort-Noord	180	48,6%
Santpoort-Zuid	196	53,1%
Velserbroek	146	46,9%
Gemeente Velsen	1.452	41,9%

1.3 Vragenlijst

De vragenlijst van de Veiligheidsmonitor bestaat uit 12 standaard vragenblokken waarin verschillende onderwerpen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid aan bod komen. Daarnaast heeft Velsen gebruik gemaakt van de vrije ruimte van de vragenlijst om vragen over lokale onderwerpen toe te voegen. Het kader hieronder geeft een overzicht van de verschillende onderwerpen in de vragenlijst van Velsen.

Overzicht van vraagblokken in vragenlijst van de Veiligheidsmonitor

- Leefbaarheid woonbuurt
- Beleving overlast in de buurt
- Veiligheidsbeleving
- Slachtofferschap
- Tevredenheid laatste politiecontact
- Oordeel functioneren politie in de buurt
- Oordeel functioneren politie algemeen
- Oordeel functioneren gemeente
- Preventie
- Onveilige plekken
- Respectloos gedrag
- Discriminatie
- Buurtbeleving
- Handhaving openbare ruimte
- Achtergrondkenmerken

1.4 Analyse

Voor steekproefonderzoek is het van groot belang dat de steekproef op grond waarvan uitspraken worden gedaan zo veel mogelijk representatief is voor de populatie waarnaar wordt gegeneraliseerd. Om de representativiteit van de steekproef te vergroten is een weging toegepast. Weging is een rekenkundige bewerking, die ervoor zorgt dat een eventuele scheefheid van de respons ten opzichte van de populatie wordt gecorrigeerd. Dit gebeurt door bevolkingsgroepen die in de respons onder- dan wel oververtegenwoordigd zijn zwaarder of juist minder zwaar in de resultaten mee te laten tellen. Aan het databestand van de Veiligheidsmonitor is door het CBS een weging toegevoegd. In deze weging zijn onder andere de volgende kenmerken meegenomen: leeftijd, geslacht, huishoudgrootte, stedelijkheidsgraad en herkomst.

1.5 Presentatie van cijfers

In dit rapport worden de resultaten voornamelijk op twee wijzen gepresenteerd:

- Een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages in deze rapportage is de werkwijze van het CBS gevolgd: de ‘weigert’- en ‘weet niet’-antwoorden zijn *niet* buiten beschouwing gelaten.
- In dit rapport wordt veel gebruik gemaakt van zogenoemde schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen. Bij de berekening van deze scores is de werkwijze van het CBS gevolgd: de waarde van iedere schaalscore varieert op een schaal tussen 0 en 10. Bij de berekening van de schaalscores zijn de ‘weigert’- en ‘weet niet’-antwoorden, eveneens conform CBS-werkwijze, *wel* buiten beschouwing gelaten.

Let op! Een schaalscore staat niet gelijk aan een rapportcijfer, omdat de indicatoren zijn samengesteld op basis van percentages en niet op basis van rapportcijfers.

Verschillen tussen de resultaten van de wijken en het gemiddelde van de gemeente Velsen en de verschillen tussen 2019 en 2016 worden beschreven als deze *significant* zijn. Het is dan minimaal 95 procent zeker dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval.

De uitkomsten van Velsen zijn in dit rapport afgezet tegen de resultaten in het basisteam IJmond, de veiligheidsregio Kennemerland en de landelijke cijfers over 2019 (Nederland). Er wordt vergeleken met 2016. De uitkomsten volgens de geografische indeling van de politie (basisteam, district en politie-eenheid) zijn opgenomen in de bijlage tabellenboek.

Tabel 1.2 - Geografische indeling gemeente Velsen

Basisteam(s)	District	Veiligheidsregio	Eenheid
IJmond	Kennemerland	Kennemerland	Noord-Holland

Verschillen tussen de resultaten van de gemeente Velsen en de drie vergelijkingsregio's worden beschreven als deze 3 procent of groter zijn (bij percentages) en 0,3 punt (bij rapportcijfers en indicatoren). Er is voor deze gradaties gekozen omdat deze het dichtst in de buurt komen van de standaard betrouwbaarheidsmarge van de resultaten.

1.6 Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 tot en met 5 worden de resultaten gepresenteerd over achtereenvolgens de leefbaarheid van de woonbuurt, beleving van buurtoverlast, veiligheidsbeleving en slachtofferschap. Hoofdstuk 6 geeft een beeld van genomen preventiemaatregelen en buurtpreventie en hoofdstuk 7 behandelt de tevredenheid over de politie. De onderdelen van uit de vrije ruimte zijn ondergebracht in de verschillende hoofdstukken, op thema. In bijlage 1 geven we een korte samenvatting van landelijke trends en samenhangen in de Veiligheidsmonitor.

Bij dit rapport horen verder een Excel-bestand met tabellen met alle uitkomsten van de Veiligheidsmonitor en een overzicht van de Indicatoren Kernbeleid Veiligheid voor Velsen, en de vragenlijst. Deze zijn als separate bijlagen meegeleverd.

2 Leefbaarheid woonbuurt

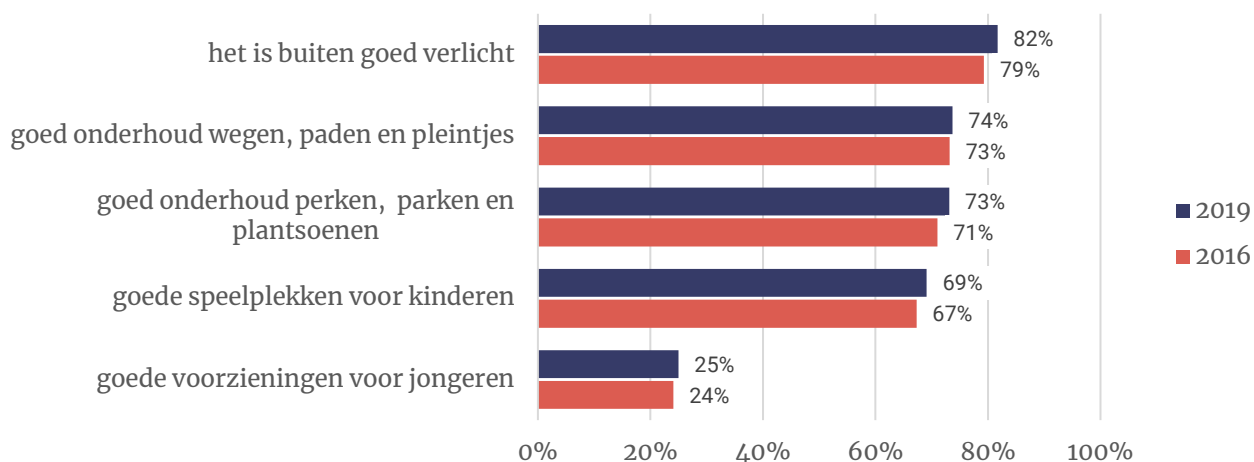
Dit hoofdstuk gaat over de leefbaarheid van de woonomgeving in Velsen. In paragraaf 2.1 wordt de door inwoners ervaren kwaliteit van fysieke voorzieningen in de woonbuurt beschreven. In paragraaf 2.2 staat de betrokkenheid van inwoners bij de woonbuurt, oftewel de sociale cohesie in Velsen centraal. Paragraaf 2.3 beschrijft hoe de bewoners de leefbaarheid beoordelen en hoe zij de ontwikkeling van de buurt ervaren. Paragraaf 2.4 sluit af met de tevredenheid over het functioneren van de gemeente als het gaat om leefbaarheid en veiligheid.

2.1 Fysieke voorzieningen

De aanwezigheid van fysieke voorzieningen en het onderhoud hiervan kunnen van invloed zijn op de leefbaarheid van de eigen woonbuurt. Bewoners is middels vijf stellingen gevraagd hoe zij hierover denken in hun eigen leefomgeving (Figuur 2.1). Daarnaast is op basis van de scores op deze vijf stellingen een schaalscore 'fysieke kwaliteit' berekend (Figuur 2.2).

De schaalscores voor fysieke kwaliteit zijn berekend op basis van de vijf stellingen over fysieke voorzieningen. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer inwoners de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen waarderen.

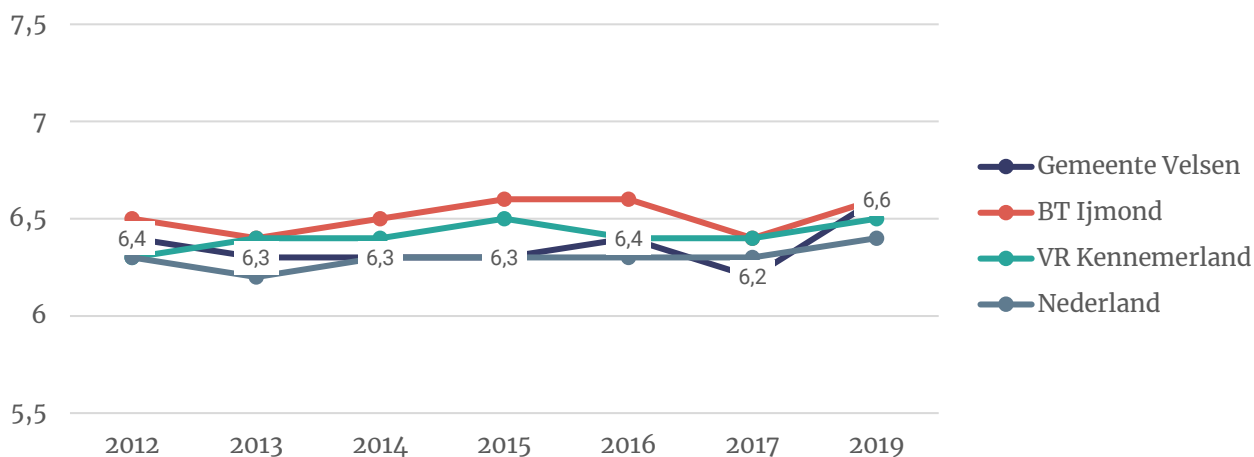
Figuur 2.1 - Stellingen fysieke kwaliteit (percentage (helemaal) eens)

Figuur 2.1 laat zien dat alle fysieke voorzieningen iets zijn verbeterd in 2019 in vergelijking met 2016 (het referentiejaar), de verschillen zijn echter niet significant. De totale score voor de kwaliteit van fysieke voorzieningen is wel significant verbeterd ten opzichte van 2016, van 6,4 naar 6,6 (Figuur 2.2). Echter, voorzieningen voor jongeren blijft een aandachtspunt voor de gemeente Velsen.

De schaalscore 'fysieke kwaliteit' van de gemeente Velsen (score 6,6) is gelijk aan het basisteam IJmond, maar iets hoger dan in de veiligheidsregio Kennemerland (score 6,5) en in de rest van Nederland (score 6,4).

In vergelijking met eerdere jaren is de waardering voor de schaalscore 'fysieke kwaliteit' in de gemeente Velsen aanzienlijk verbeterd (Figuur 2.2). Deze schaalscore is ten opzicht van 2017 met 0,4 punt gestegen.

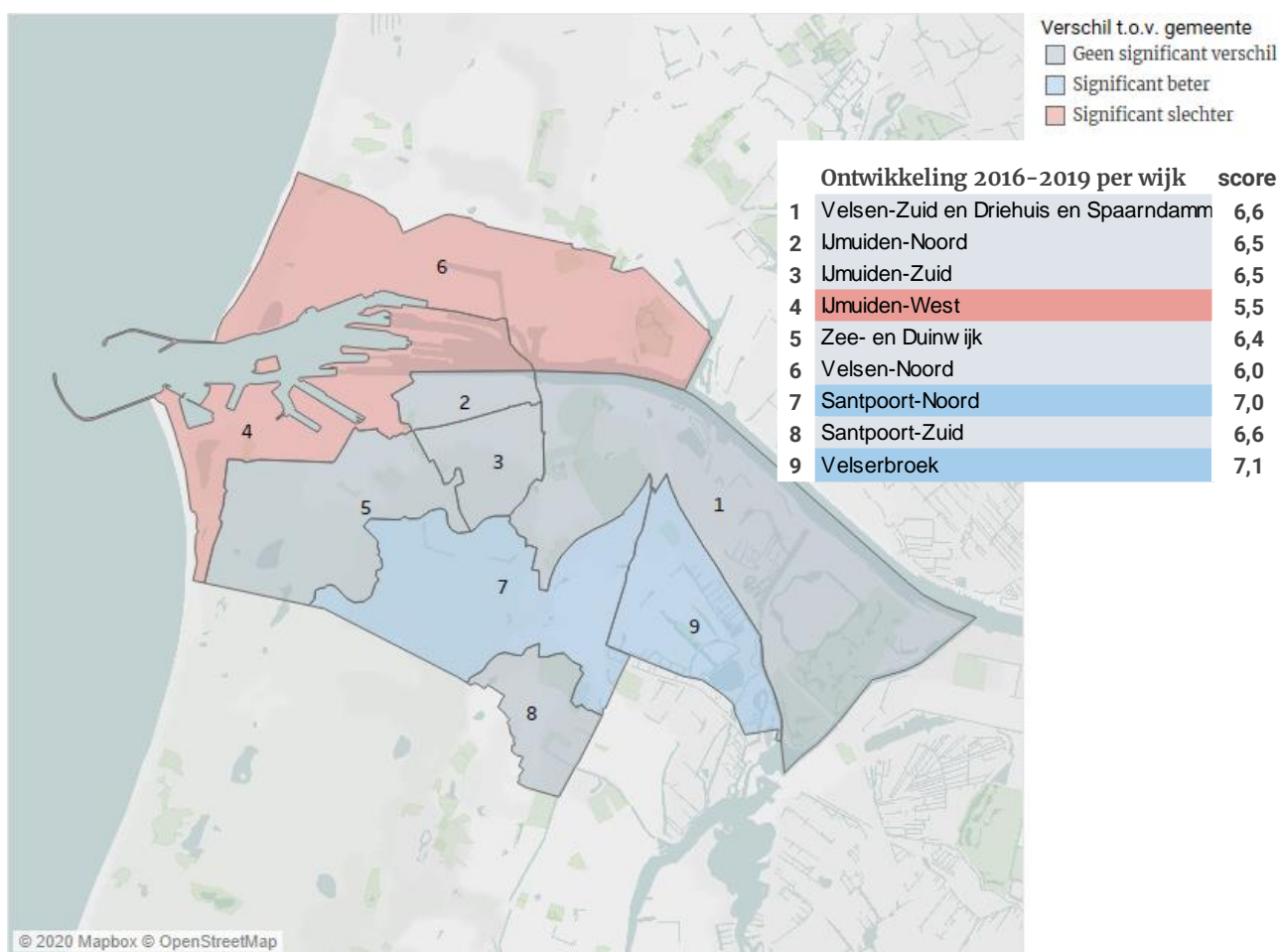

Figuur 2.2 - Fysieke kwaliteit (schaalscore 0-10)

82%

van de Velsenaren is tevreden met de verlichting op straat in hun eigen buurt.

Figuur 2.3 - Schaalscores fysieke kwaliteit per wijk

De waardering voor de ‘fysieke kwaliteit’ varieert aanzienlijk tussen de wijken: van een 5,5 in IJmuiden-West tot een 7,1 in Velserbroek (Figuur 2.3). De schaalscore voor de wijk IJmuiden-West is significant slechter ten opzicht van het referentiejaar 2016, maar is ook lager dan de gemiddelde score voor de gemeente Velsen. Aan de andere kant, de hoogste schaalscores worden gehaald in de wijken Velserbroek en Santpoort-Noord. Beide wijken hebben een significant betere score ten opzichte van het referentiejaar en de gemiddelde score voor de gemeente Velsen.

In Tabel 2.1 zijn de uitkomsten voor de stellingen van ‘fysieke kwaliteit’ op wijkniveau te zien. De negatieve ontwikkeling in IJmuiden-West komt vooral door een lagere waardering van de speelplekken voor kinderen. In Velserbroek zorgt de toegenomen waardering hiervoor juist voor de hogere schaalscore. In Santpoort-Noord zijn inwoners over bijna alle voorzieningen positiever dan in 2016 en in vergelijking met het gemiddelde van Velsen.

Tabel 2.1 – Stellingen fysieke kwaliteit per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

	Goed onderhoud wegen, paden en pleintjes	Goed onderhoud perken, parken en plantsoenen	Het is buiten goed verlicht	Goede speelplekken voor kinderen	Goede voorzieningen voor jongeren
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	84% (+++)	83% (+++)	82%	63% (-)	18% (-)
IJmuiden-Noord	69%	68%	79%	69%	28%
IJmuiden-Zuid	74%	72%	80%	61% (-)	28%
IJmuiden-West	62% (-)	57% (---)	78%	53% (---)	14% (-)
Zee- en Duinwijk	72%	67%	75% (-)	68%	22%
Velsen-Noord	52% (---)	54% (---)	77%	74%	20%
Santpoort-Noord	81% (+)	88% (+++)	90% (++)	66%	36% (+++)
Santpoort-Zuid	83% (++)	83% (++)	83%	53% (---)	20%
Velserbroek	79%	79% (+)	87% (+)	84% (+++)	27%
Gemeente Velsen	74%	73%	82%	69%	25%

Uitleg tabel

De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoe bewoners uit de verschillende wijken oordelen over de fysieke voorziening in de wijk ten opzichte van het referentiejaar (2016). Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

- Rood: negatiever dan in 2016;
- Grijs: vergelijkbaar met 2016;
- Blauw: positiever dan in 2016.

Daarnaast wordt met plus (+) - of minteken (-) weergegeven of de uitkomst in 2019 ook significant verschilt van het gemeentelijk gemiddelde.

2.2 Sociale cohesie

De leefbaarheid van een woonbuurt wordt niet alleen bepaald door de aanwezigheid en kwaliteit van fysieke voorzieningen. Ook de sociale cohesie in de woonbuurt speelt hierbij een rol. Bij sociale cohesie gaat het om de mate waarin burgers vinden dat zij zelf en anderen betrokken zijn bij hun woonbuurt. Aan de inwoners zijn acht stellingen voorgelegd over sociale cohesie (Figuur 2.4). Daarnaast is op basis van de scores op vier van de acht voorgelegde stellingen een schaalscore berekend (Figuur 2.5).

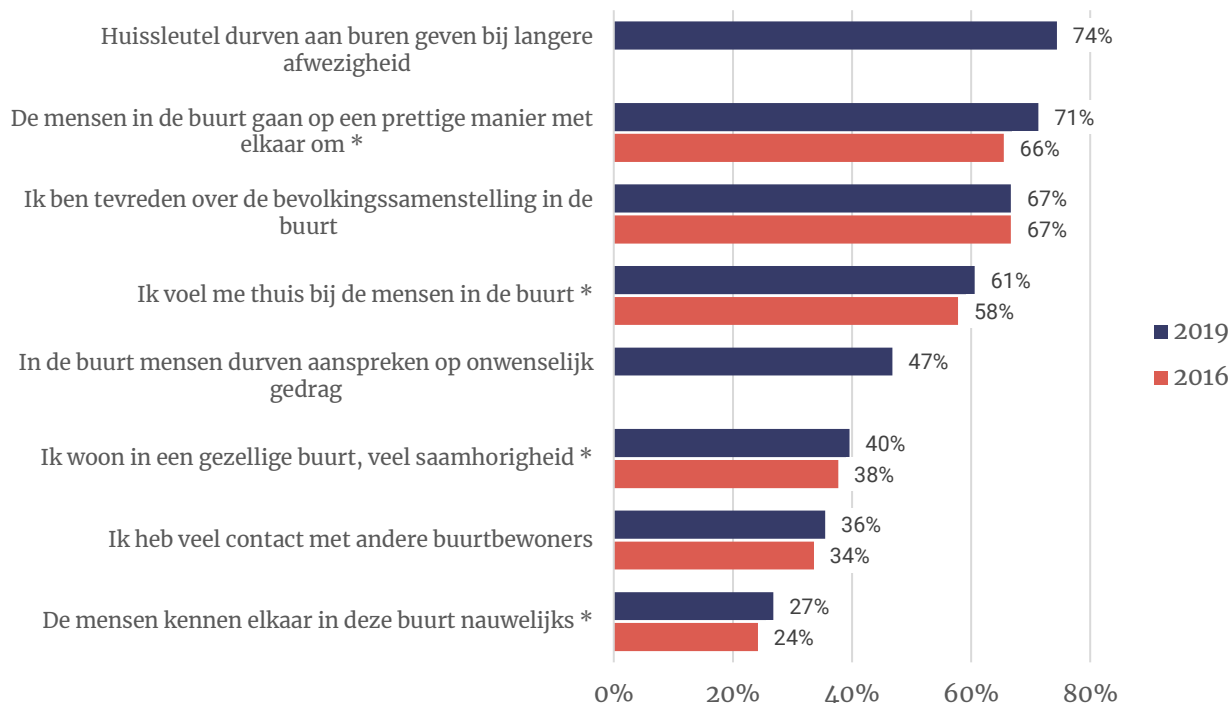
De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van de stellingen 'de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om', 'ik voel me thuis bij de mensen die in deze buurt wonen', 'ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is' en 'de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks'. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen woonbuurt.

Ten opzichte van het referentiejaar, zijn bijna alle aspecten van sociale cohesie iets verbeterd in 2019 (Figuur 2.4), de manier waarop mensen met elkaar omgaan in de buurt is ook significant verbeterd. Er zijn in deze editie van de monitor twee nieuwe stellingen. Ongeveer driekwart van de inwoners zou de sleutel durven afgeven bij langere afwezigheid en de helft durft mensen in de buurt aan te spreken op onwenselijk gedrag.

74%

van de Velsenaren durft de huissleutel aan burens te geven bij langere afwezigheid.

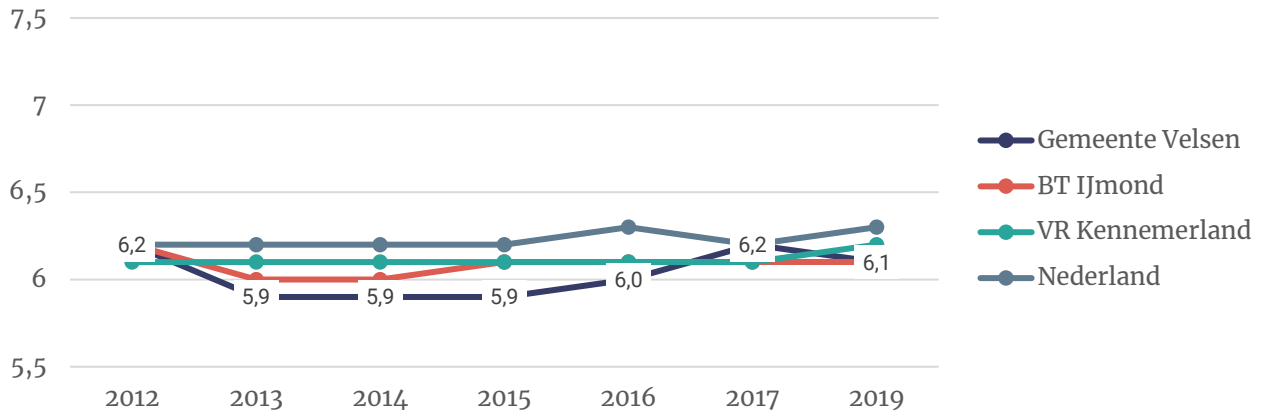

Figuur 2.4 - Stellingen over sociale cohesie (percentage (helemaal) eens)

* in schaalscore sociale cohesie

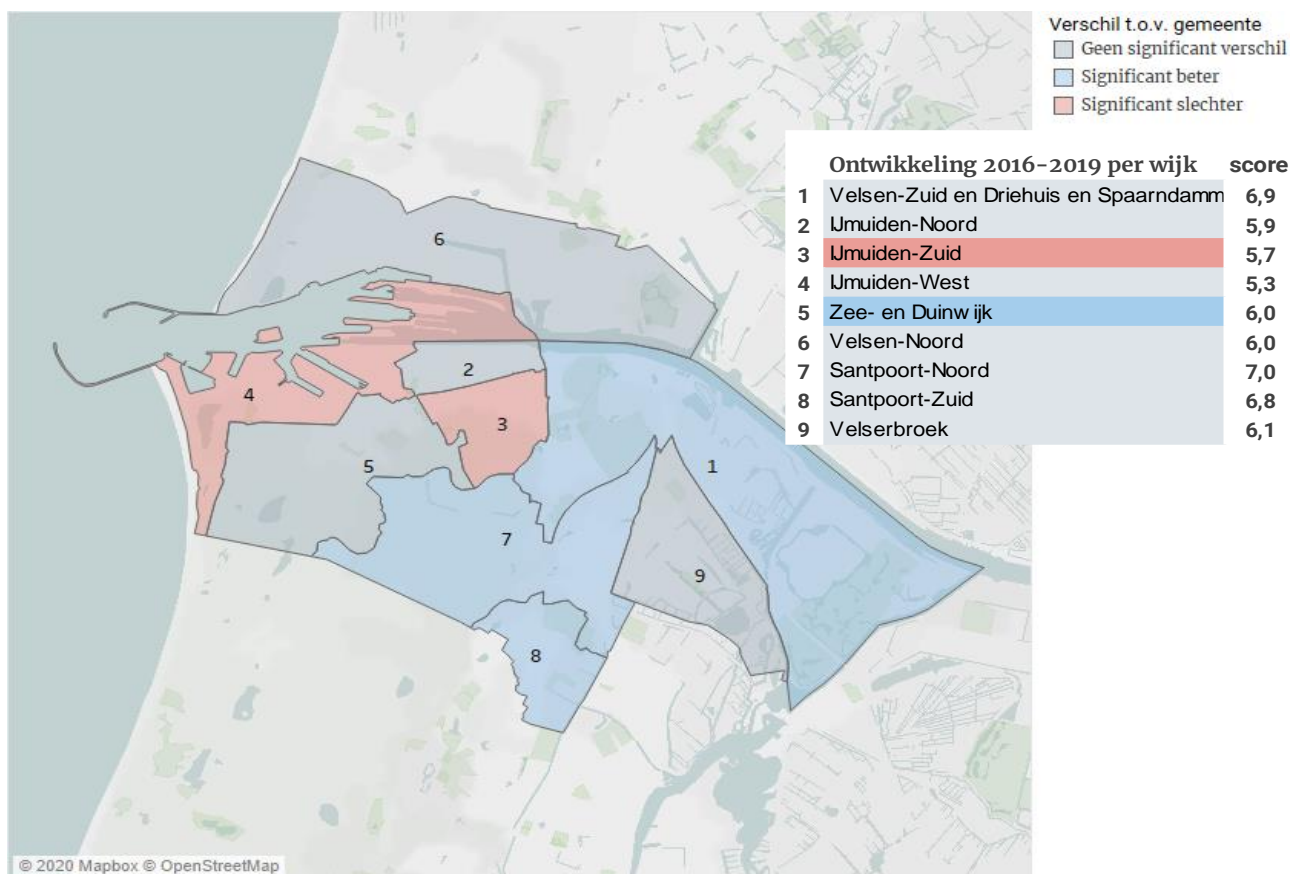

De schaalscore 'sociale cohesie' (Figuur 2.5) van de gemeente Velsen (cijfer 6,1) is gelijk aan het basisteam IJmond, maar iets minder dan in de veiligheidsregio Kennemerland (cijfer 6,2) en in de rest van Nederland (cijfer 6,3). Ten opzichte van referentiejaar 2016 is de 'sociale cohesie' in Velsen ongeveer gelijk gebleven. In de afgelopen jaren was de 'sociale cohesie' in Velsen iets lager dan gemiddeld in de Veiligheidsregio en Nederland.

Figuur 2.5 - Sociale cohesie (schaalscore 0-10)

De waardering voor de 'sociale cohesie' varieert ook aanzienlijk tussen de wijken: van een 5,3 in IJmuiden-West tot een 7,0 in Santpoort-Noord (Figuur 2.6). De schaalscore voor de wijk IJmuiden-Zuid is significant gedaald ten opzichte van het referentiejaar 2016, maar is ook lager dan de gemiddelde score voor de gemeente Velsen. Aan de andere kant, deze schaalscore is in Zee- en Duinwijk significant verbeterd ten opzichte van het referentiejaar. In vergelijking met de gemiddelde score voor de gemeente Velsen, zijn de scores van de wijken IJmuiden-Zuid en -West significant slechter terwijl de scores van de wijken Velsen-Zuid, Driehuis en Spaarndammerpolder, Santpoort-Noord en -Zuid significant beter zijn.

Figuur 2.6 – Schaalscores sociale cohesie per wijk

Tabel 2.2 en Tabel 2.3 laten zien in hoeverre de inwoners van de gemeente Velsen – per wijk – het (helemaal) eens zijn met de stellingen over de verschillende aspecten van ‘sociale cohesie’. De verbetering in de prettige manier waarop mensen met elkaar omgaan in de buurt is vooral terug te zien in de wijken Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder en in Zee- en Duinwijk. De afname in sociale cohesie in IJmuiden-Zuid komt vooral doordat inwoners vinden dat de saamhorigheid in de buurt is gedaald.

Tabel 2.2 - Stellingen schaa score sociale cohesie per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

	De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks	De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om	Ik woon in een gezellige buurt, veel saamhorigheid	Ik voel me thuis bij de mensen in de buurt
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	15% (+++)	87% (+++)	56% (+++)	73% (+++)
IJmuiden-Noord	28%	60% (---)	34%	52% (-)
IJmuiden-Zuid	31%	63% (---)	25% (---)	54%
IJmuiden-West	38% (---)	54% (---)	29% (-)	47% (---)
Zee- en Duinwijk	34% (-)	69%	37%	60%
Velsen-Noord	22%	62% (-)	40%	54%
Santpoort-Noord	16% (+++)	85% (+++)	59% (+++)	76% (+++)
Santpoort-Zuid	20% (+)	85% (+++)	48% (+)	73% (+++)
Velsbroek	28%	78% (+)	39%	62%
Gemeente Velsen	27%	71%	40%	61%

Tabel 2.3 – Overige stellingen sociale cohesie per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

	Ik heb veel contact met andere buurtbewoners	Ik ben tevreden over de bevolkings-samenstelling in de buurt	Huissleutel durven geven aan burens bij langere afwezigheid	In de buurt mensen durven aanspreken op onwenselijk gedrag
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	46% (++)	75% (++)	85% (+++)	53%
IJmuiden-Noord	34%	61%	66% (-)	40% (-)
IJmuiden-Zuid	31%	64%	67% (-)	41%
IJmuiden-West	26% (-)	51% (--)	52% (--)	43%
Zee- en Duinwijk	39%	59% (-)	71%	47%
Velsen-Noord	36%	44% (--)	61% (--)	46%
Santpoort-Noord	52% (+++)	78% (++)	87% (+++)	53%
Santpoort-Zuid	40%	79% (+++)	86% (+++)	59% (++)
Velserbroek	28% (-)	78% (+++)	84% (++)	48%
Gemeente Velsen	36%	67%	74%	47%

2.3 Samenleven met verschillende culturen

Een van de vragen die Velsen heeft toegevoegd aan de Veiligheidsmonitor betreft het samenleven met verschillende culturen. Inwoners kregen hier vijf stellingen over voorgelegd (zie kader).

Tabel 2.4 - Stellingen samenleven met verschillende culturen (percentage (helemaal) mee eens)

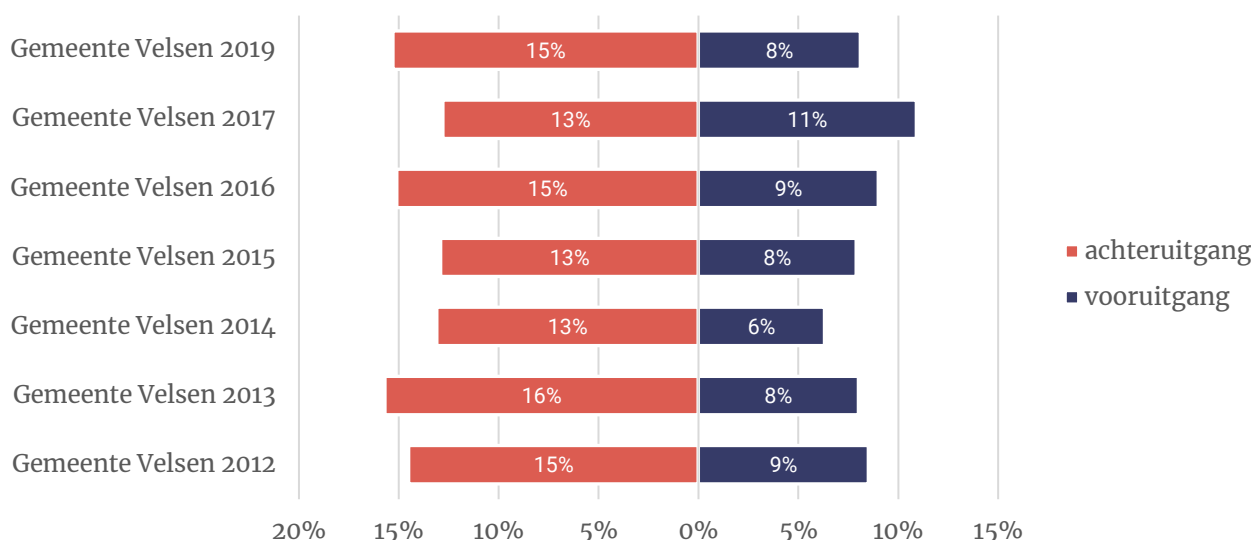
	Ik ervaar wel eens spanningen met buurtgenoten die een andere culturele afkomst hebben	Mensen met verschillende culturele afkomst gaan op prettige manier met elkaar om	In deze buurt wonen mensen met een culturele afkomst waar ik niet zo positief over denk	Ik vind het prettig om in een buurt te wonen met mensen van verschillende culturele afkomst	In deze buurt vermijden mensen met een verschillende culturele afkomst contact met elkaar
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	1%	32%	0%	22%	2%
IJmuiden-Noord	6%	33%	6%	23%	11%
IJmuiden-Zuid	12%	37%	10%	30%	11%
IJmuiden-West	13%	35%	12%	27%	19%
Zee- en Duinwijk	7%	32%	16%	23%	11%
Velsen-Noord	25%	42%	17%	37%	22%
Santpoort-Noord	3%	28%	2%	24%	4%
Santpoort-Zuid	6%	34%	4%	27%	5%
Velserbroek	4%	36%	4%	21%	6%
Gemeente Velsen	8%	34%	8%	25%	10%

Opvallend is dat in Velsen-Noord, waar het percentage inwoners dat wel eens spanningen ervaart met buurtgenoten van een andere culturele afkomst, er ook de hoogste percentages zijn voor prettige omgang met verschillende culturen en de waardering hiervoor. De verklaring zit in het aandeel inwoners dat hun mening heeft gegeven bij deze stellingen. Het percentage inwoners dat hun mening heeft gegeven over deze stellingen varieert tussen de wijken, van rond de 90 procent in Velsen-Noord tot minder dan 50 procent in Velsen-Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder. Hierdoor kan het dus gebeuren dat er in Velsen-Noord zowel meer inwoners zijn die spanningen ervaren, als dat er inwoners zijn die de culturele diversiteit juist prettig vinden.

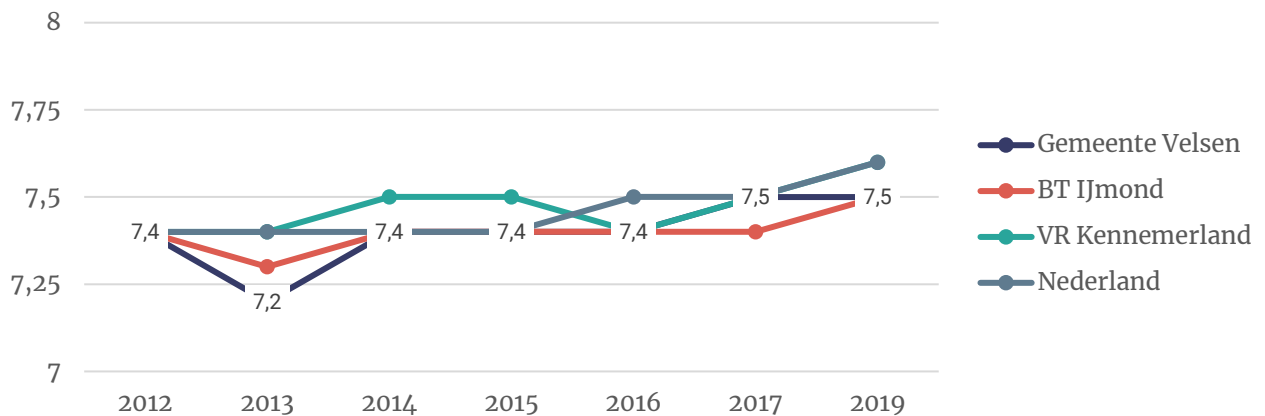
2.4 Oordeel over de woonbuurt

De inwoners van de gemeente Velsen is ook een aantal algemene vragen voorgelegd over de ontwikkeling van hun eigen woonbuurt. Vindt men dat de eigen buurt in het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan? Het oordeel over de ontwikkeling van de woonbuurt wordt uitgedrukt in het aandeel inwoners dat zegt dat de buurt vooruit is gegaan en het aandeel dat vindt dat de buurt achteruit is gegaan (Figuur 2.7). Ook is gevraagd naar een oordeel over hoe prettig men het vindt om in de buurt te wonen (Figuur 2.8).

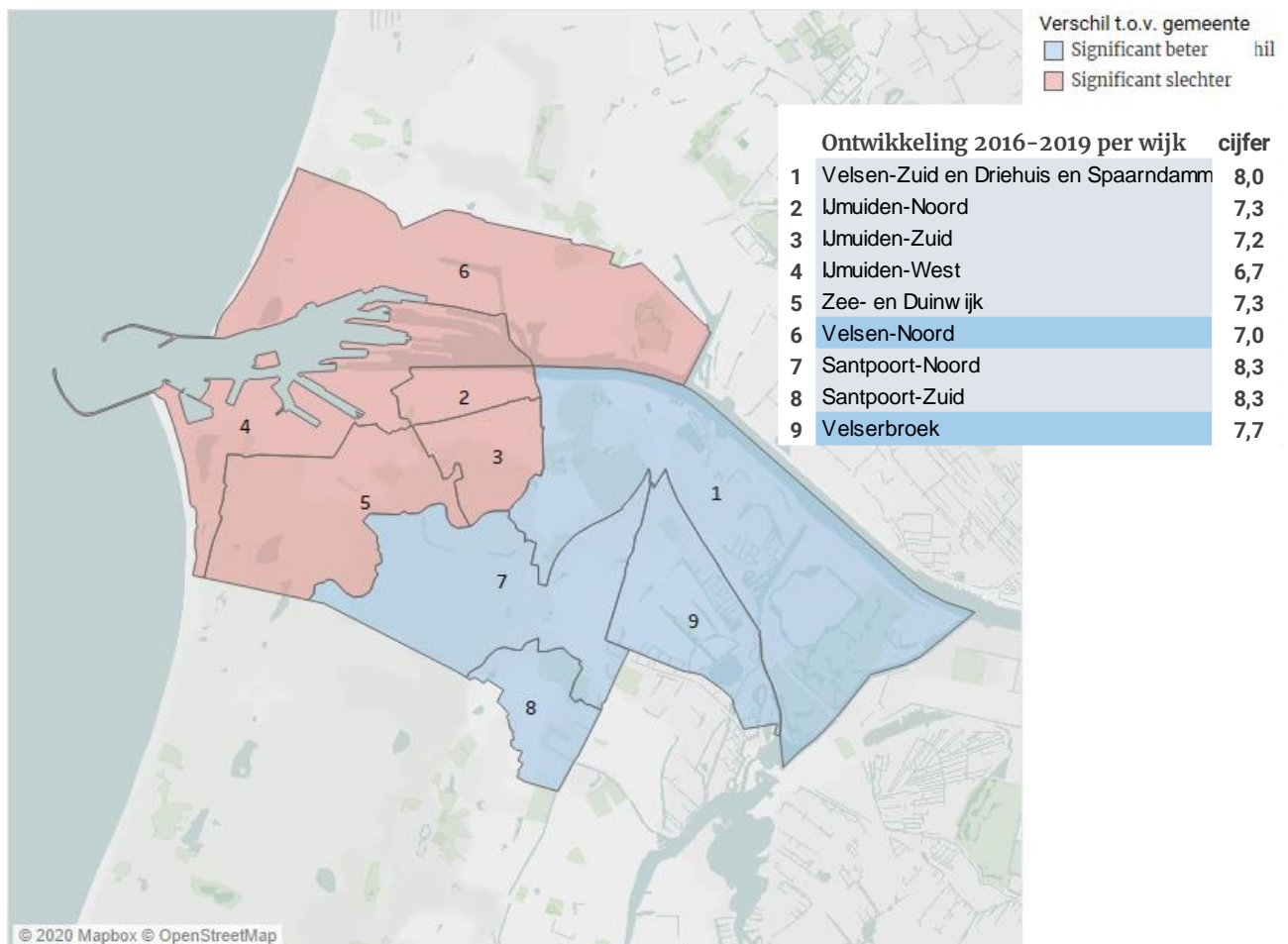
Figuur 2.7 – Ontwikkeling woonbuurt (percentage)

Ten opzichte van het referentiejaar 2016, is het aandeel inwoners dat in 2019 zegt dat de buurt achteruit is gegaan precies hetzelfde (15%) en het aandeel dat zegt dat de buurt vooruit is gegaan is bijna hetzelfde (8%). Bij de vorige Veiligheidsmonitor (2017) waren inwoners iets positiever over de buurtontwikkeling.

Figuur 2.8 – Oordeel leefbaarheid woonbuurt (rapportcijfer)

De schaalscore 'leefbaarheid woonbuurt' (Figuur 2.8) van de gemeente Velsen (cijfer 7,5) is ongeveer gelijk aan de gemiddelde score voor de referentiegebieden. Ten opzichte van referentiejaar 2016 is het rapportcijfer gestegen, deze ontwikkeling is ook in alle referentiegebieden zichtbaar.

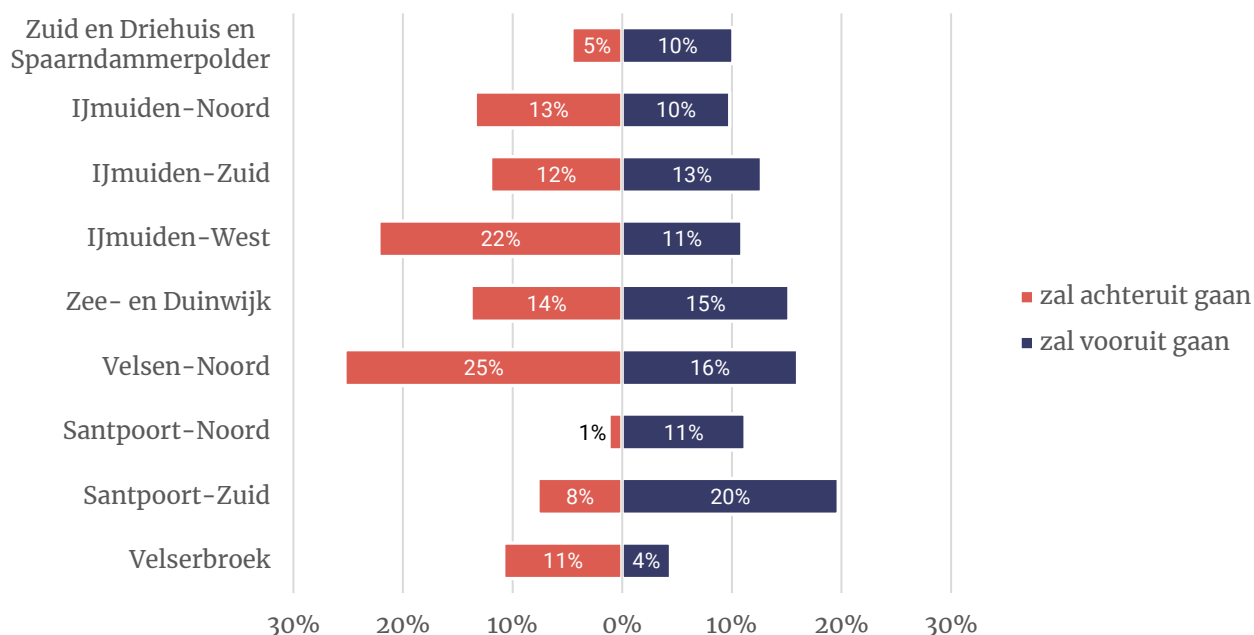
Figuur 2.9 - Oordeel leefbaarheid woonbuurt per wijk (rapportcijfer)

De 'leefbaarheid' is goed beoordeeld in alle wijken (Figuur 2.9). De rapportcijfers voor de wijken Velsen-Noord, Velserbroek en IJmuiden-Zuid zijn significant beter ten opzichte van het referentiejaar 2016. In vergelijking met het gemiddelde cijfer voor de gemeente Velsen, doen de wijken IJmuiden-West -Noord -Zuid, Zee- en Duinwijk en Velsen-Noord het significant slechter.

In de vrije ruimte van de vragenlijst is ten slotte ook gevraagd of inwoners konden aangeven of ze denken dat de buurt in de komende 12 maanden vooruit zal gaan, achteruit zal gaan of gelijk zal blijven. Dit is – per wijk – weergegeven in Figuur 2.10.

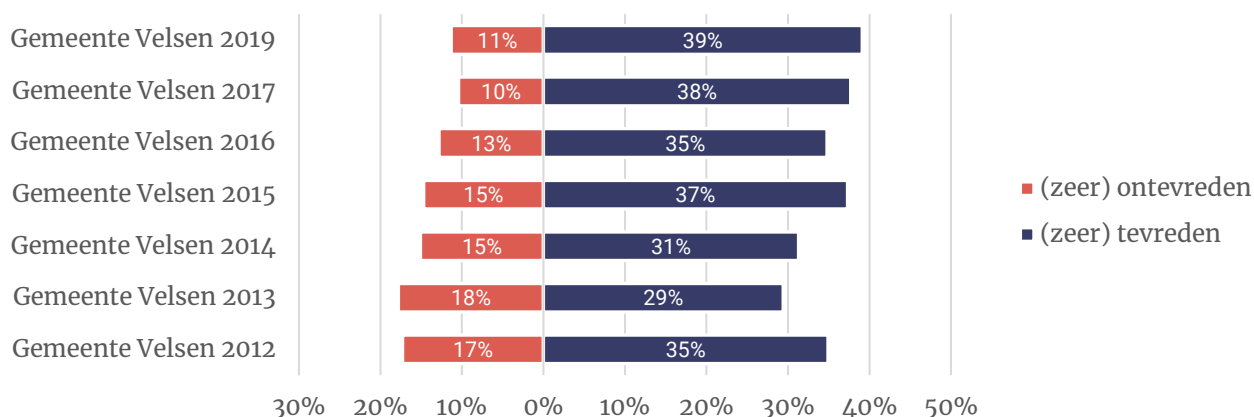
Inwoners van Santpoort-Zuid zijn per saldo het meest positief over de verwachtingen voor de toekomst voor de leefbaarheid van de buurt. Inwoners van Santpoort-Noord zijn ook zeer positief, maar vooral in de zin dat er eigenlijk niemand verwacht dat de buurt achteruit zal gaan. Inwoners van Velsen-Noord en IJmuiden-West zijn duidelijk negatiever over de ontwikkeling in de komende 12 maanden dan het gemiddelde van Velsen.

Figuur 2.10 - Ontwikkeling leefbaarheid komende 12 maanden per wijk (percentage)

2.5 Functioneren gemeente

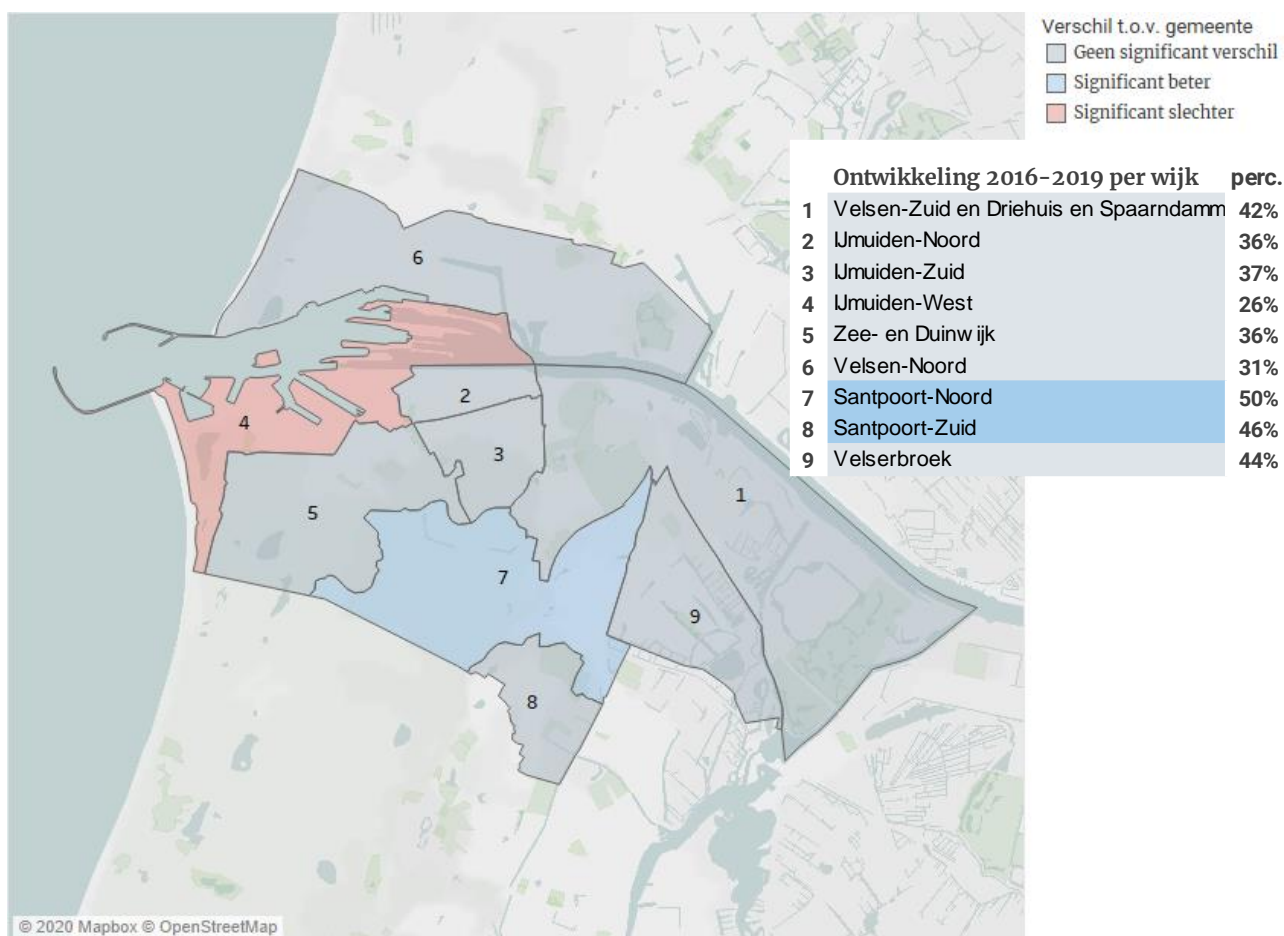
De inwoners is gevraagd om een oordeel te geven over het totale functioneren van de gemeente Velsen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid (Figuur 2.11).

Figuur 2.11 – Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid

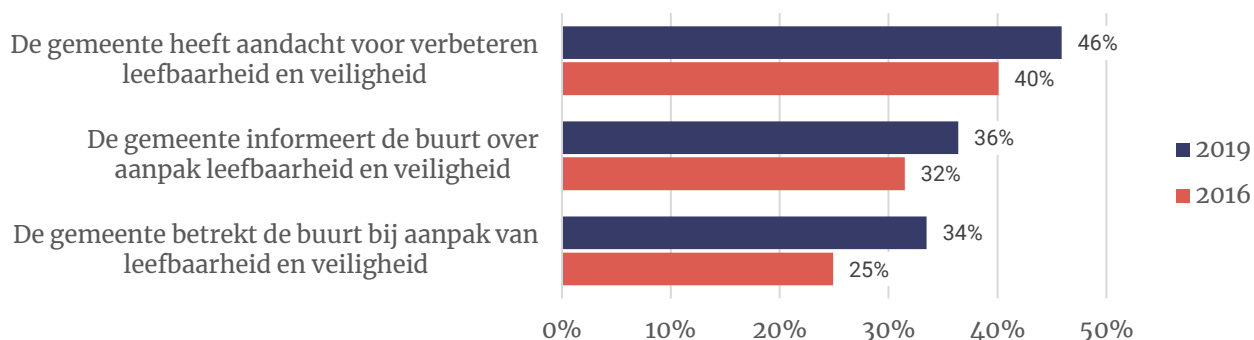

Ten opzichte van het referentiejaar, is het aandeel inwoners dat in 2019 (zeer) tevreden is met de gemeente Velsen 4 procent gestegen met betrekking tot het totale functioneren van de gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid. Figuur 2.12 laat zien dat dit aandeel aanzienlijk varieert tussen de wijken: van 26 procent in IJmuiden-West tot 50 procent in Santpoort-Noord. De beoordeling is in de wijken Santpoort-Noord en -Zuid significant beter dan in 2016.

Figuur 2.12 – Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid per wijk

Daarnaast is door middel van drie specifieke stellingen bepaald hoe inwoners denken over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid door de gemeente. De stellingen zijn alleen voorgelegd aan inwoners die een oordeel konden geven over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Alle stellingen zijn aanzienlijk verbeterd in vergelijking met het referentiejaar (Figuur 2.13).

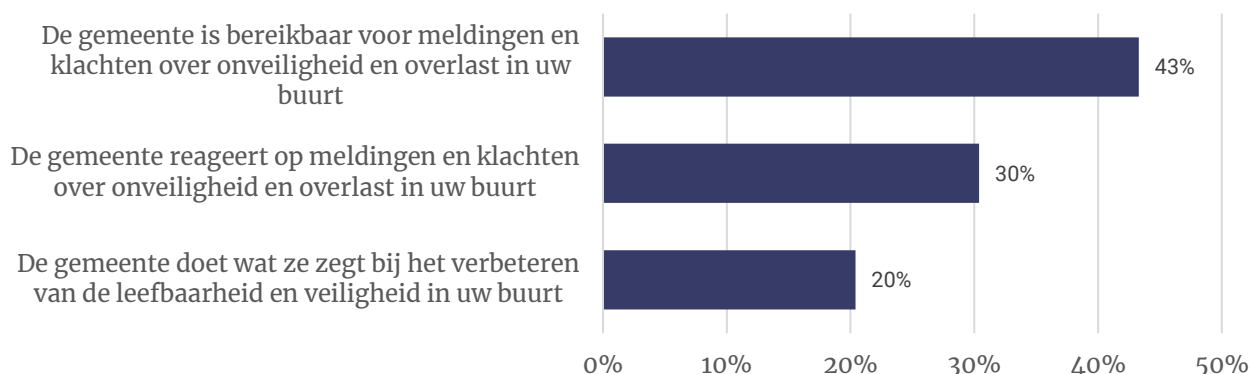

Figuur 2.13 -Oordeel functioneren gemeente (percentage (helemaal) eens)

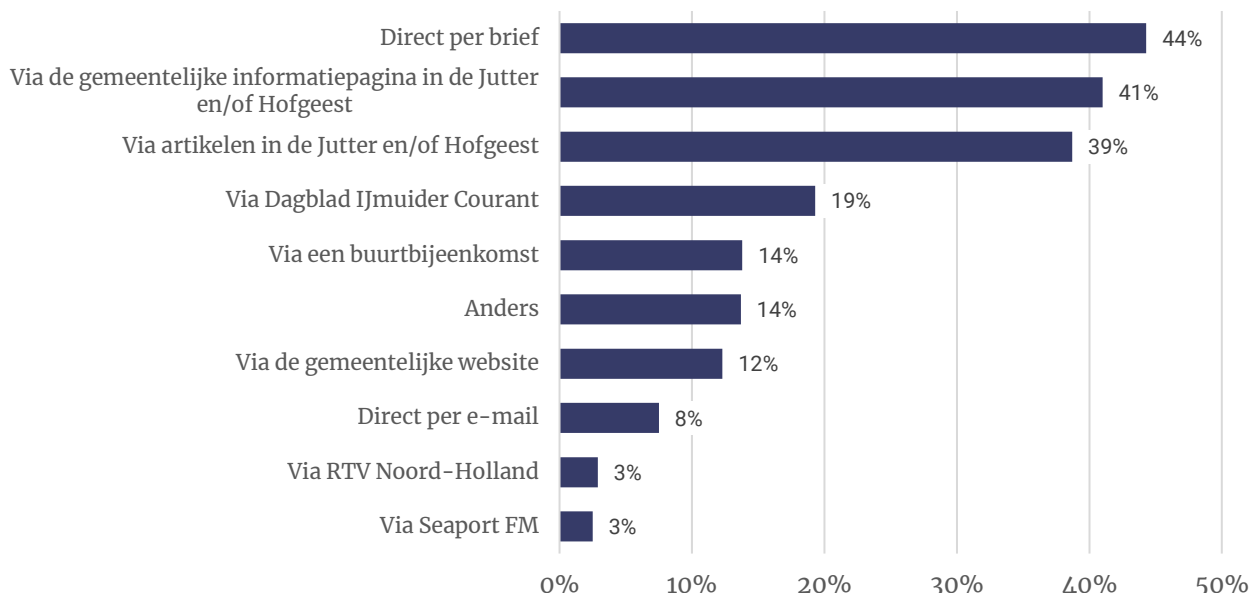
Er zijn in de vrije ruimte van de vragenlijst nog drie extra stellingen opgenomen over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid door de gemeente. Deze stellingen hebben betrekking op de omgang met meldingen klachten, en het opvolgen van beloften/toezeggingen door de gemeente.

Inwoners zijn duidelijk meer tevreden over de bereikbaarheid van de gemeente voor meldingen en klachten dan over de reactie hierop. Daarnaast zijn er ongeveer evenveel inwoners het eens met de stelling dat de gemeente doet wat ze zegt bij het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid (20%), als inwoners die het oneens zijn met de stelling (21%).

Figuur 2.14 - Oordeel functioneren gemeente (percentage (helemaal) eens) - Vrije ruimte

De gemeente Velsen probeert inwoners te informeren over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Gemiddeld heeft 33 procent van de inwoners hier ook wel eens iets van gelezen, gezien of gehoord in de afgelopen 12 maanden. In Velsen-Noord is dit percentage aanzienlijk hoger (53%).

Figuur 2.15 - Op welke wijze geïnformeerd over aanpak leefbaarheid en veiligheid (percentage van inwoners die iets gelezen, gezien of gehoord hebben hierover)

53%

van de inwoners van Velsen-Noord heeft wel eens iets gelezen, gezien of gehoord over hoe de gemeente de leefbaarheid en veiligheid in de buurt probeert te verbeteren.

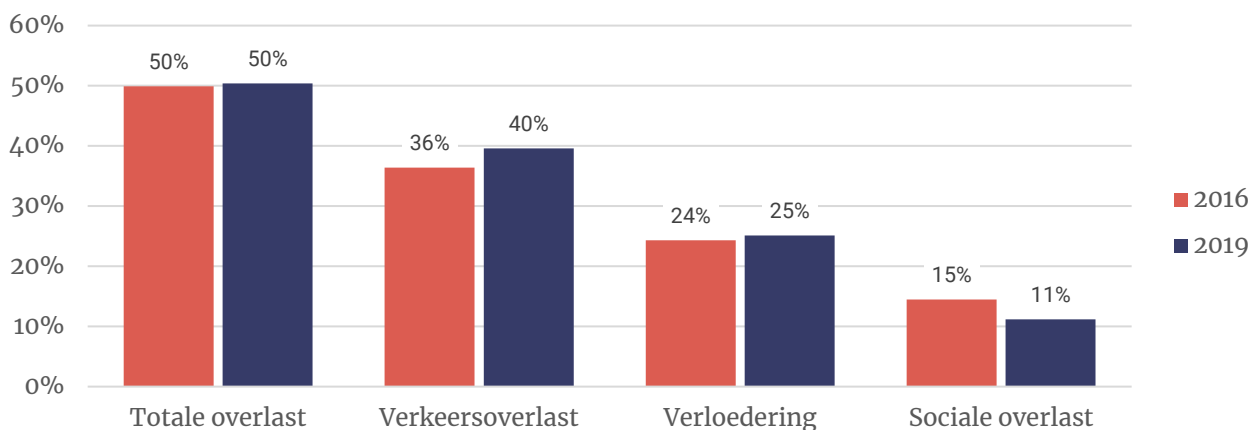

3 Overlast in de buurt

In dit hoofdstuk staat de door de inwoners van de gemeente Velsen ervaren overlast in hun buurt centraal. Eerst volgt een totaalbeeld van de verschillende vormen van overlast (paragraaf 3.1), daarna worden de uitkomsten per type overlast nader toegelicht: fysieke verloedering (par. 3.2), sociale overlast (par. 3.3) en verkeersoverlast (par. 3.4). Hinder van horecagelegenheden en overige vormen van overlast (par. 3.5) zijn niet geclusterd. Inwoners hebben kunnen aangeven welk buurprobleem met prioriteit moet worden aangepakt (par. 3.6).

3.1 Totale overlast

De diverse vormen van overlast zijn geclusterd tot drie scores: fysieke verloedering, sociale overlast en verkeersoverlast (Figuur 3.1). Bij totale overlast wordt naast de drie clusters ook hinder van horecagelegenheden weergegeven. Elk van deze scores is berekend op basis van het percentage inwoners dat veel overlast ervaart van één of meerdere verschijningsvormen van overlast. Welke vormen van overlast horen bij welk type wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

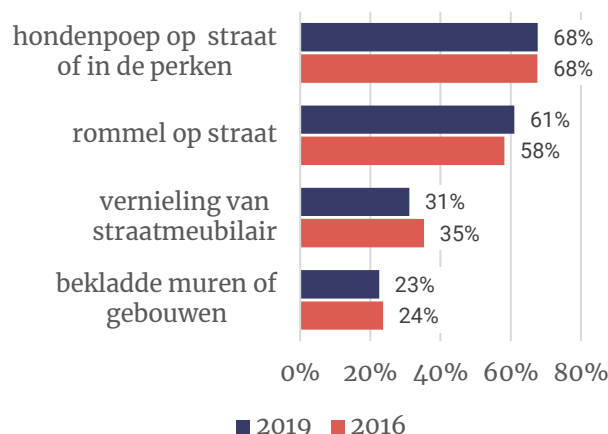

Figuur 3.1 - Totale overlast per cluster (percentage ervaart zelf veel overlast)

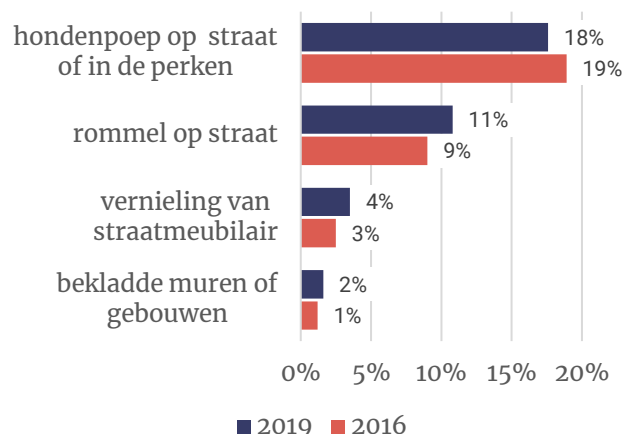
Het aandeel inwoners dat in 2019 een soort van overlast heeft ervaren is gelijk (50%) aan het referentiejaar. Ten opzichte van 2016 observeren wij echter een afname in sociale overlast met 4 procent. De ontwikkelingen in verkeersoverlast en fysieke verloedering zijn beperkt.

3.2 Fysieke verloedering

Een van de problemen waar een woonbuurt mee te maken kan hebben, is fysieke verloedering in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarover vier mogelijke buurproblemen voorgelegd aan de inwoners. Figuur 3.2 geeft weer hoe vaak deze buurproblemen voorkomen volgens inwoners. Figuur 3.3 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van de vier vormen van fysieke verloedering over verschillende meetjaren.

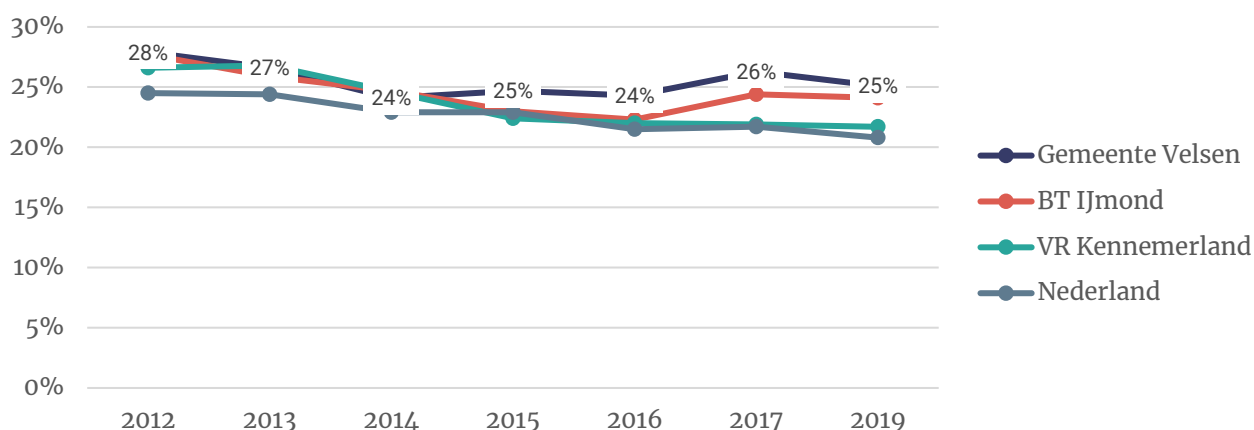

Figuur 3.2 - Fysieke verloedering
(percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.3 - Fysieke verloedering
(percentage ervaart zelf veel overlast)

Hondenpoep op straat of in de perken blijft nog de grootste oorzaak van fysieke verloedering. Zeven op de tien Velsenaren hebben hier in hun buurt wel eens last gehad, waarvan 18 procent (-1% ten opzichte van het referentiejaar) veel overlast ervaart. Over het algemeen zijn er slechts beperkte verschuivingen in overlast van fysieke verloedering. Alleen bij vernietiging van straatmeubilair is er een significante afname van het aantal keren dat dit voorkomt in de buurt.

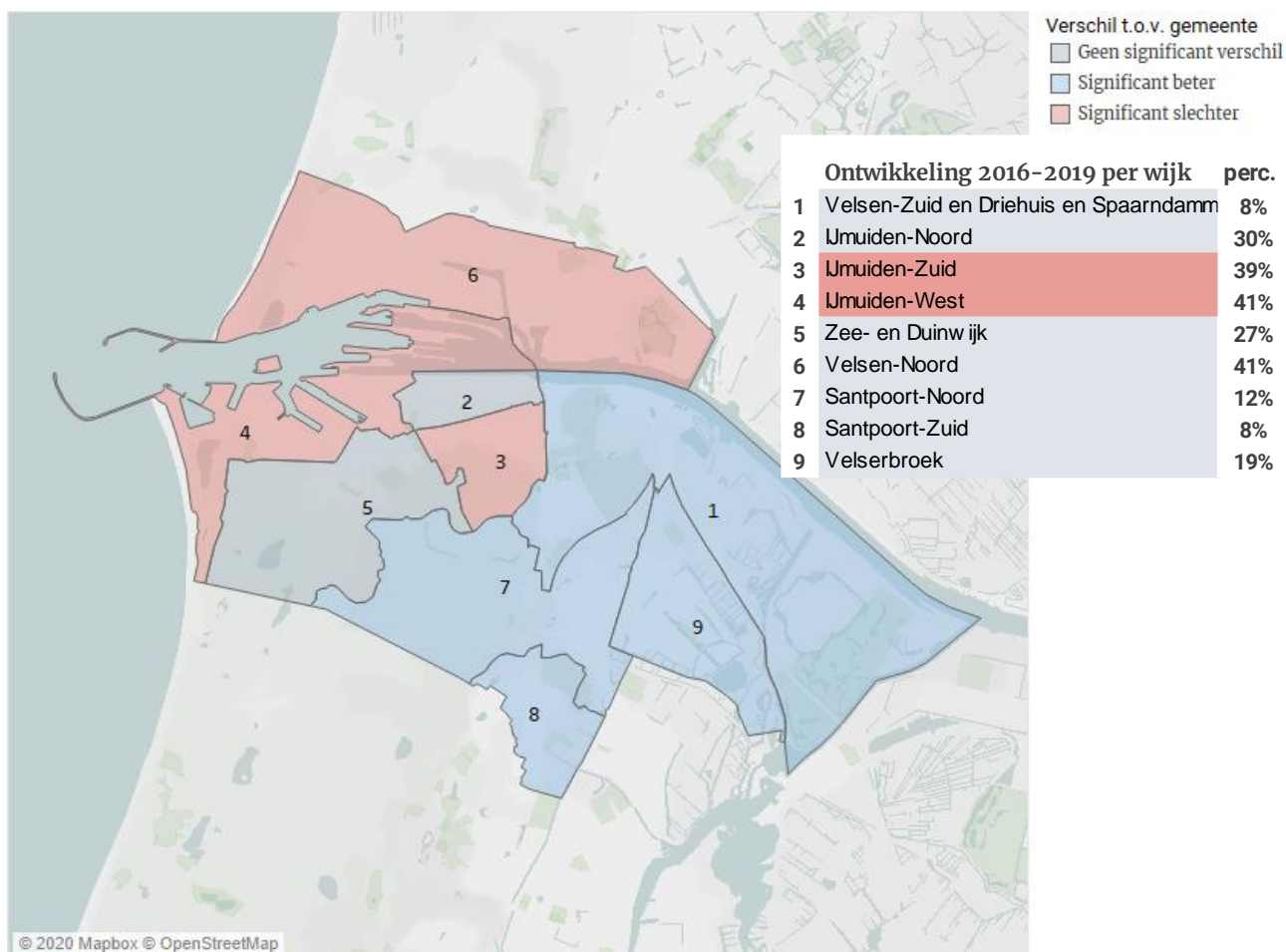
Figuur 3.4 - Totale fysieke verloedering per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

Het percentage inwoners van de gemeente Velsen dat zelf veel overlast met betrekking tot fysieke verloedering ervaart (Figuur 3.4) is iets hoger (25%) dan het gemiddelde percentage voor de Veiligheidsregio en Nederland. Tot 2014 liepen de ontwikkelingen in Velsen gelijk met de referentiegebieden, maar daarna is de overlast in Velsen gestabiliseerd terwijl in de referentiegebieden de daling nog verder doorging.

68%

van de Velsenaren ervaart wel eens hondenpoep op straat of in de perken.

Figuur 3.5 – Totale fysieke verloedering per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

Figuur 3.5 laat verder zien dat het percentage inwoners van de gemeente Velsen dat zelf veel overlast met betrekking tot fysieke verloedering ervaart aanzienlijk varieert tussen de wijken: van 8 procent in de wijken Velsen-Zuid, Driehuis en Spaarndammerpolder, en Santpoort-Zuid tot 41 procent in IJmuiden-West en Velsen-Noord. De overlast van fysieke verloedering is in de wijken IJmuiden-Zuid en -West significant hoger dan in het referentiejaar 2016.

Uitleg tabel

De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoe bewoners uit de verschillende wijken oordelen over de fysieke verloedering in de wijk ten opzichte van het referentiejaar (2016). Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

- Rood: negatiever dan in 2016;
- Grijs: vergelijkbaar met 2016;
- Blauw: positiever dan in 2016.

Daarnaast wordt met plus (+) - of minteken (-) weergegeven of de uitkomst in 2019 ook significant verschilt van het gemeentelijk gemiddelde.

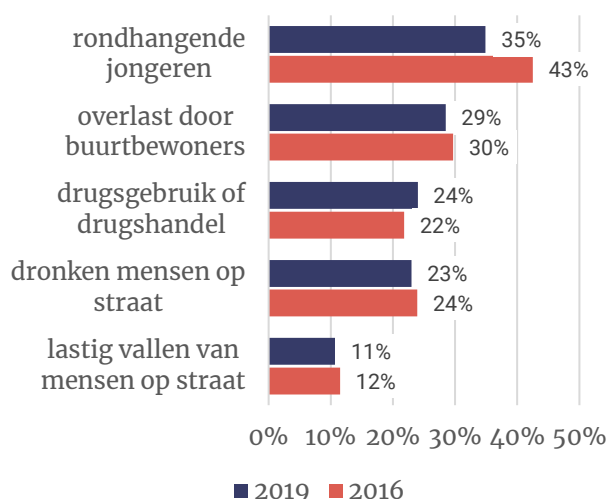
Tabel 3.1 laat het aandeel van de inwoners van de gemeente Velsen zien – per wijk – die zelf veel overlast met betrekking tot fysieke verloedering ervaart. De verslechtering met betrekking tot rommel op straat en vernieling van straatmeubilair is vooral terug te zien in de wijken IJmuiden-Zuid en -West. In de wijk Velsersbroek is ten opzichte van het referentiejaar een significante verbetering waargenomen in overlast van rommel op straat.

Tabel 3.1 – Vormen van fysieke verloedering per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

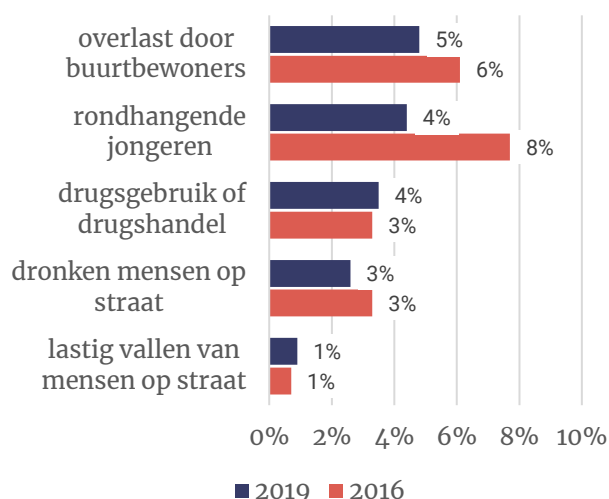
	Hondenpoep op de straat of in de perken	Rommel op straat	Bekladde muren of gebouwen	Vernieling van straatmeubilair
Zuid en Driehuis en Spaarnammerpolder	7% (+++)	1% (+++)	1%	1%
IJmuiden-Noord	24% (-)	14%	0%	2%
IJmuiden-Zuid	29% (---)	17% (-)	2%	5%
IJmuiden-West	25% (-)	27% (---)	4%	9% (---)
Zee- en Duinwijk	16%	15%	3%	5%
Velsen-Noord	19%	24% (---)	5% (-)	9% (---)
Santpoort-Noord	9% (++)	4% (++)	1%	1% (+)
Santpoort-Zuid	8% (+++)	1% (+++)	0%	0% (++)
Velsersbroek	16%	3% (+++)	1%	2%
Gemeente	18%	11%	2%	4%

3.3 Sociale overlast

In de Veiligheidsmonitor is gevraagd naar vijf vormen van sociale overlast die in de buurt voor zouden kunnen komen. Figuur 3.6 geeft weer hoe vaak deze vormen van sociale overlast voorkomen en hoeveel inwoners hier veel overlast van ervaren. Figuur 3.7 toont het percentage inwoners dat overlast ervaart van vormen van sociale overlast over verschillende meetjaren.

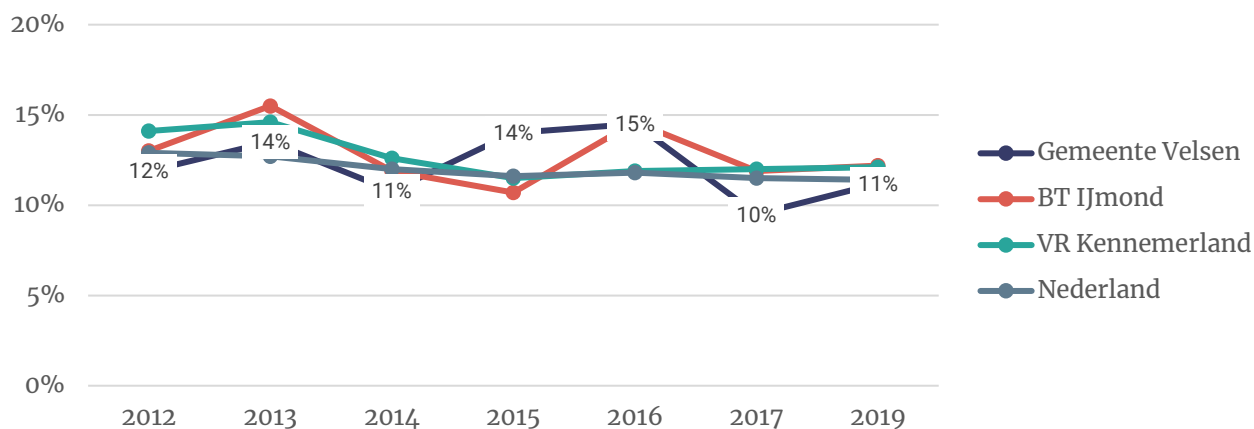
Figuur 3.6 - Sociale overlast
(percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.7 - Sociale overlast
(percentage ervaart zelf veel overlast)

Met uitzondering van overlast van rondhangende jongeren, ervaren Velsenaren even veel sociale overlast in 2019 als in het referentiejaar (Figuur 3.6). Hoe vaak overlast betreft rondhangende jongeren voor komt in de buurt is sterk gedaald ten opzichte van het referentiejaar (-8%). Ook is het aandeel inwoners dat hier zelf veel overlast van ervaart bijna gehalveerd.

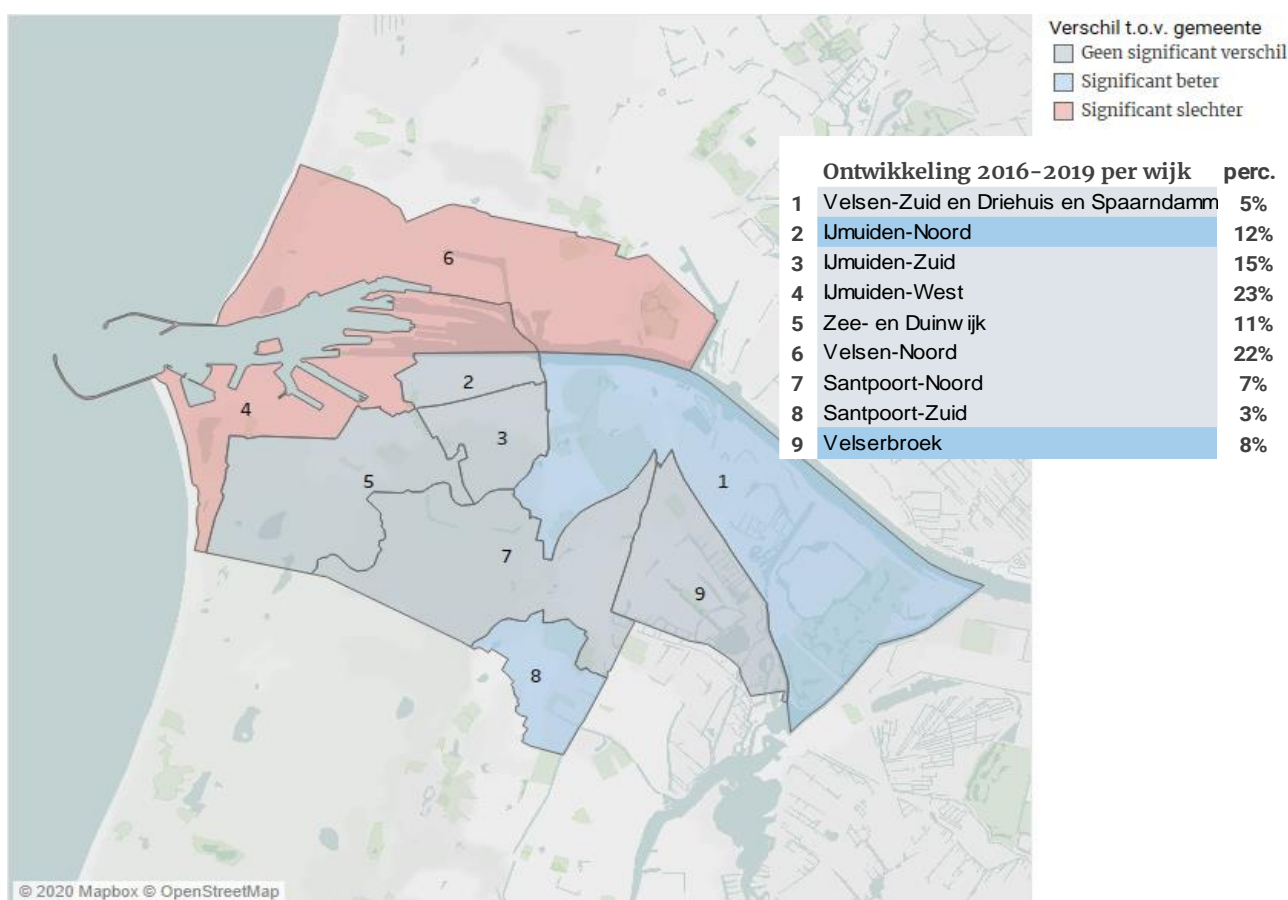
Figuur 3.8 - Totale sociale overlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

Het percentage inwoners van de gemeente Velsen dat zelf veel sociale overlast ervaart (Figuur 3.8) is gelijk aan het gemiddelde percentage voor de referentiegebieden. Iets meer dan een op de tien Velsenaren (11%) ervaart in 2019 veel overlast op alle vormen van sociale overlast. Ten opzichte van referentiejaar 2016 is dit aandeel aanzienlijk gedaald, maar over de langere termijn is sociale overlast redelijk stabiel in Velsen en de referentiegebieden.

35%

van de Velsenaren ervaart (sociale) overlast door rondhangende jongeren.

Figuur 3.9 – Totale sociale overlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

Figuur 3.9 laat zien dat het percentage inwoners van de gemeente Velsen dat zelf veel sociale overlast ervaart varieert tussen de wijken: van 3 procent in Santpoort-Zuid tot 23 procent in IJmuiden-West. De ervaren overlast is in de wijken IJmuiden-Noord en Velserbroek significant minder dan in het referentiejaar 2016.

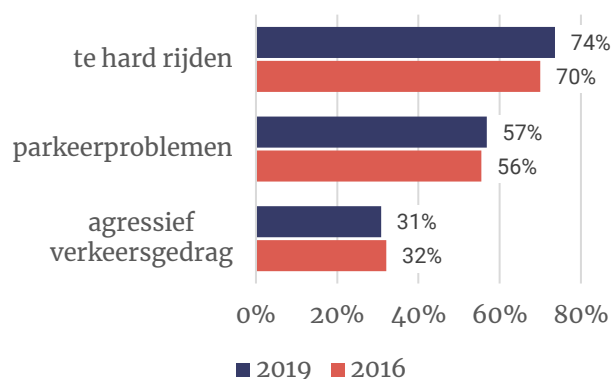
Tabel 3.2 laat het aandeel van de inwoners van de gemeente Velsen zien – per wijk – die zelf veel sociale overlast ervaart. De verbetering met betrekking tot rondhangende jongeren is respectievelijk vooral terug te zien in de wijken IJmuiden-Noord, Zee- en Duinwijk en Velserbroek. Opmerkelijk genoeg is de overlast van rondhangende jongeren in IJmuiden-Zuid, tegen de trend van de gemeente in, gestegen. In Santpoort-Noord is er daarnaast een toename in overlast van dronken mensen op straat.

Tabel 3.2 - Vormen van sociale overlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

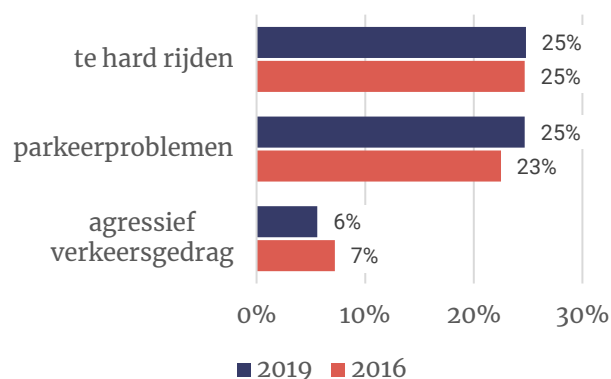
	Rondhangende jongeren	Overlast door buurtbewoners	Drugsgebruik of drugshandel	Dronken mensen op straat	Lastigvallen van mensen op straat
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	2%	2%	2%	0%	0%
IJmuiden-Noord	4%	4%	3%	5%	0%
IJmuiden-Zuid	8%	6%	3%	3%	2%
IJmuiden-West	7%	11%	12%	7%	4%
Zee- en Duinwijk	4%	5%	5%	2%	0%
Velsen-Noord	6%	11%	12%	5%	4%
Santpoort-Noord	4%	4%	1%	3%	1%
Santpoort-Zuid	1%	2%	0%	1%	0%
Velserbroek	4%	4%	1%	1%	0%
Gemeente	4%	5%	4%	3%	1%

3.4 Verkeersoverlast

Een ander probleem van een woonbuurt betreft de mate van verkeersoverlast in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarover drie buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners.

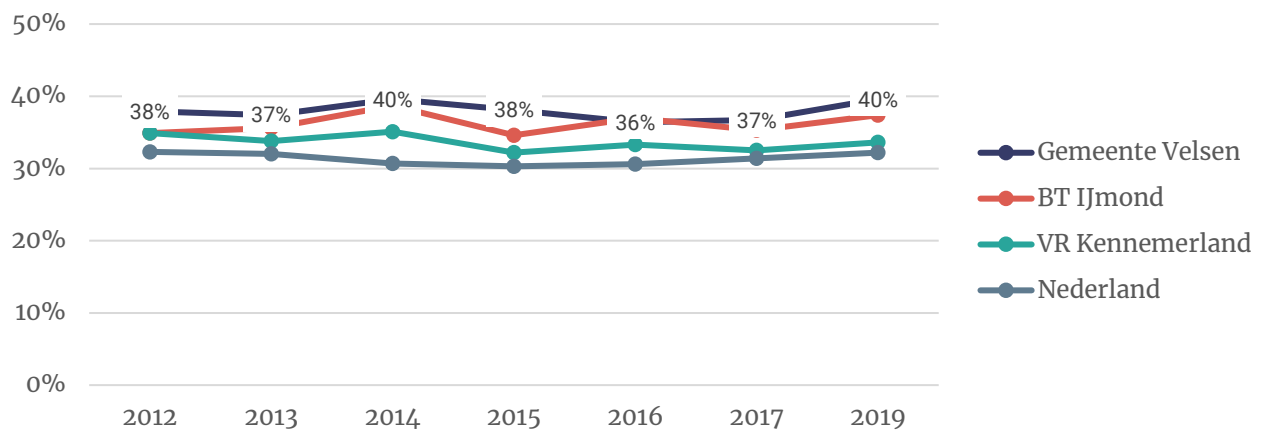
Figuur 3.10 – Verkeersoverlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.11 – Verkeersoverlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

Ongeveer zeven op de tien Velsenaren ervaren in 2019 wel eens te hard rijdende bestuurders in hun buurt (+4% ten opzichte van het referentiejaar); 25 procent ervaart zelfs veel overlast in 2019 met betrekking tot parkeerproblemen en te hard rijden. De percentages inwoners die veel verkeersoverlast ervaren zijn vergelijkbaar aan het referentiejaar.

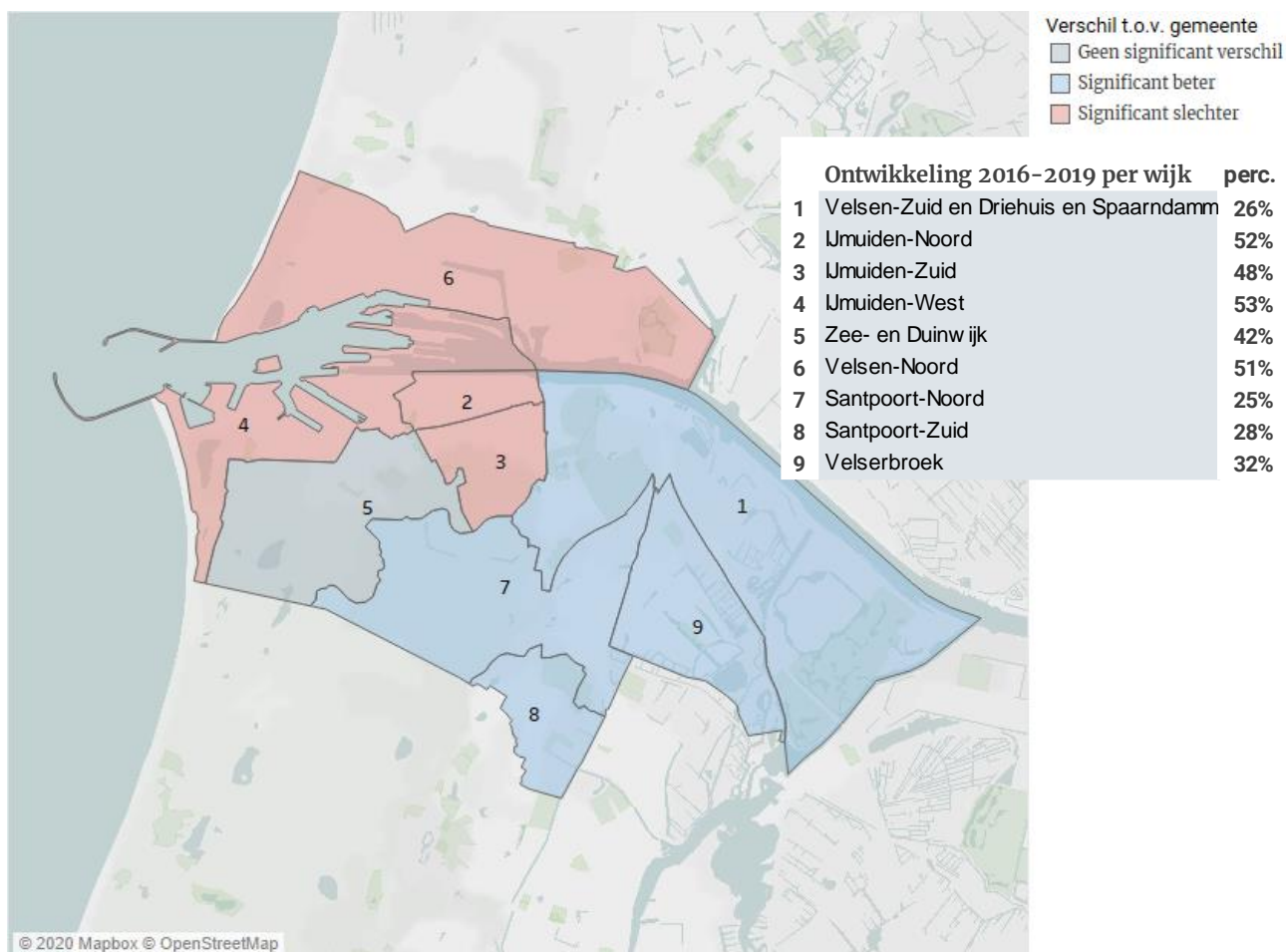
Figuur 3.12 - Totale verkeersoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

Het percentage inwoners van Velsen dat zelf veel verkeersoverlast ervaart (Figuur 3.12, 40%) is hoger dan het gemiddelde percentage voor de Veiligheidsregio en Nederland. Ten opzichte van het referentiejaar 2016 is dit aandeel aanzienlijk gestegen. Over de langere termijn is de verkeersoverlast redelijk stabiel.

74%

van de Velsenaren ervaart wel eens te hard rijdende bestuurders in hun eigen buurt.

Figuur 3.13 – Totale verkeersoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

Figuur 3.13 laat zien dat het percentage inwoners van de gemeente Velsen dat zelf veel verkeersoverlast ervaart aanzienlijk varieert tussen de wijken: van 25 procent in Santpoort-Noord tot 53 procent in IJmuiden-West. Er is geen significant verschil met het referentiejaar 2016 waargenomen.

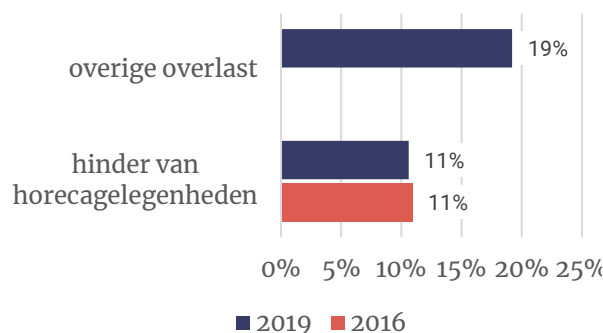
Tabel 3.3 laat het aandeel van de inwoners van de gemeente Velsen zien – per wijk – die zelf veel verkeersoverlast ervaren. Zoals te zien is er geen significant verschil met het referentiejaar (2016), maar er zijn wel verschillen ten opzichte van het gemiddelde percentage van de gemeente Velsen. Zo zijn er in IJmuiden-Noord en -Zuid meer parkeerproblemen en in Santpoort juist minder. Te hard rijdend verkeer is vooral in IJmuiden-West en Velsen-Noord een veel ervaren probleem, en minder in Santpoort-Noord en Velserbroek.

Tabel 3.3 – Vormen van verkeersoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

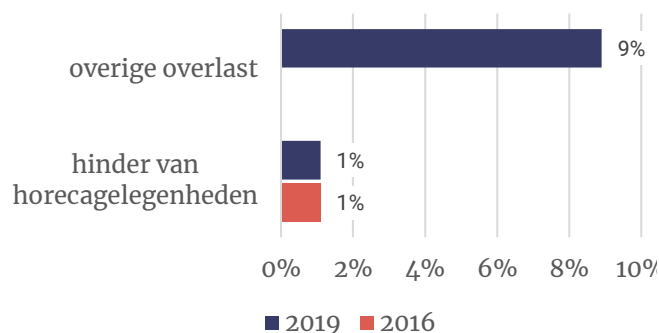
	Te hard rijden	parkeerproblemen	Agressief verkeersgedrag
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	21%	12% (+++)	2% (+)
IJmuiden-Noord	32% (-)	39% (---)	4%
IJmuiden-Zuid	24%	35% (---)	7%
IJmuiden-West	42% (---)	28%	14% (---)
Zee- en Duinwijk	28%	19%	8%
Velsen-Noord	38% (---)	28%	10%
Santpoort-Noord	16% (++)	14% (+++)	2% (+)
Santpoort-Zuid	21%	10% (+++)	2%
Velserbroek	16% (++)	24%	4%
Gemeente	25%	25%	6%

3.5 Hinder van horecagelegenheden en overige overlast

De laatste vormen van overlast in de buurt die zijn voorgelegd, betreft: hinder van horecagelegenheden zoals cafés, restaurants of snackbars en overige overlast.

Figuur 3.14 – Overige vormen van overlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.15 – Overige vormen van overlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

Ongeveer een op de tien Velsenaren ervaart in 2019 wel eens hinder van horecagelegenheden in hun buurt (geen verschil ten opzichte van het referentiejaar), terwijl 1 procent te veel overlast ervaart.

Tabel 3.4 – Overige vormen van overlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Hinder van horecagelegenheden	Overige overlast
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	0,6%	8,0%
IJmuiden-Noord	3,2% (-)	5,0%
IJmuiden-Zuid	1,7%	12,3%
IJmuiden-West	3,6% (-)	18,9% (---)
Zee- en Duinwijk	0,0%	8,7%
Velsen-Noord	0,9%	16,9% (-)
Santpoort-Noord	1,1%	6,8%
Santpoort-Zuid	0,2%	5,5%
Velserbroek	0,0%	5,9%
Gemeente	1,1%	8,9%

Tabel 3.4 laat het aandeel van de inwoners van de gemeente Velsen zien – per wijk – die zelf veel overige overlast ervaart. Zoals te zien is er geen significant verschil met het referentiejaar (2016), maar er zijn wel verschillen ten opzichte van de gemiddelde percentage van de gemeente Velsen. Vooral de wijken IJmuiden-West en -Noord hebben te maken met overlast van horeca. Daarnaast is er in Velsen-Noord en IJmuiden-West meer overige overlast dan gemiddeld.

In de bijlage is per wijk opgenomen welke andere vormen van overlast inwoners ervaren.

3.6 Overlast personen en geluidsoverlast

Ten slotte zijn er nog vijf andere vormen van overlast toegevoegd in de vrije ruimte van de vragenlijst met betrekking op overlast van zwervers, daklozen of verwarde personen en verschillende vormen van geluidsoverlast.

Tabel 3.5 laat het aandeel zien van de inwoners van Velsen die deze vormen van overlast veel ervaren. Inwoners van IJmuiden-West ervaren meer overlast van zwervers, daklozen en verwarde personen dan gemiddeld. In IJmuiden-Noord is er meer geluidsoverlast van verkeer dan gemiddeld in Velsen. Geluidsoverlast door evenementen is hoger in Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder; en Santpoort-Noord. Ten slotte is er in IJmuiden-West en Velsen-Noord vaker geluidsoverlast door iets anders, in Velserbroek juist minder vaak.

Tabel 3.5 - Overlast personen en geluidsoverlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Overlast zwervers/ daklozen	Overlast verwarde personen	Geluidsoverlast door verkeer	Geluidsoverlast door evenementen	Geluidsoverlast door iets anders
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	0,0%	0,7%	12,1%	6,5% (-)	7,3%
IJmuiden-Noord	0,0%	1,0%	14,4% (-)	1,8%	7,6%
IJmuiden-Zuid	0,0%	1,4%	10,1%	4,3%	6,3%
IJmuiden-West	2,1% (---)	3,9% (-)	11,7%	3,9%	14,2% (-)
Zee- en Duinwijk	0,0%	0,0%	12,0%	2,0%	9,3%
Velsen-Noord	0,5%	2,3%	8,8%	1,9%	13,4% (-)
Santpoort-Noord	0,0%	0,0%	8,2%	6,7% (-)	4,1%
Santpoort-Zuid	0,6%	1,4%	7,4%	2,9%	4,5%
Velserbroek	0,0%	1,2%	5,7%	4,0%	2,5% (+)
Gemeente	0,2%	1,1%	9,7%	3,7%	6,9%

3.7 Burenruzie

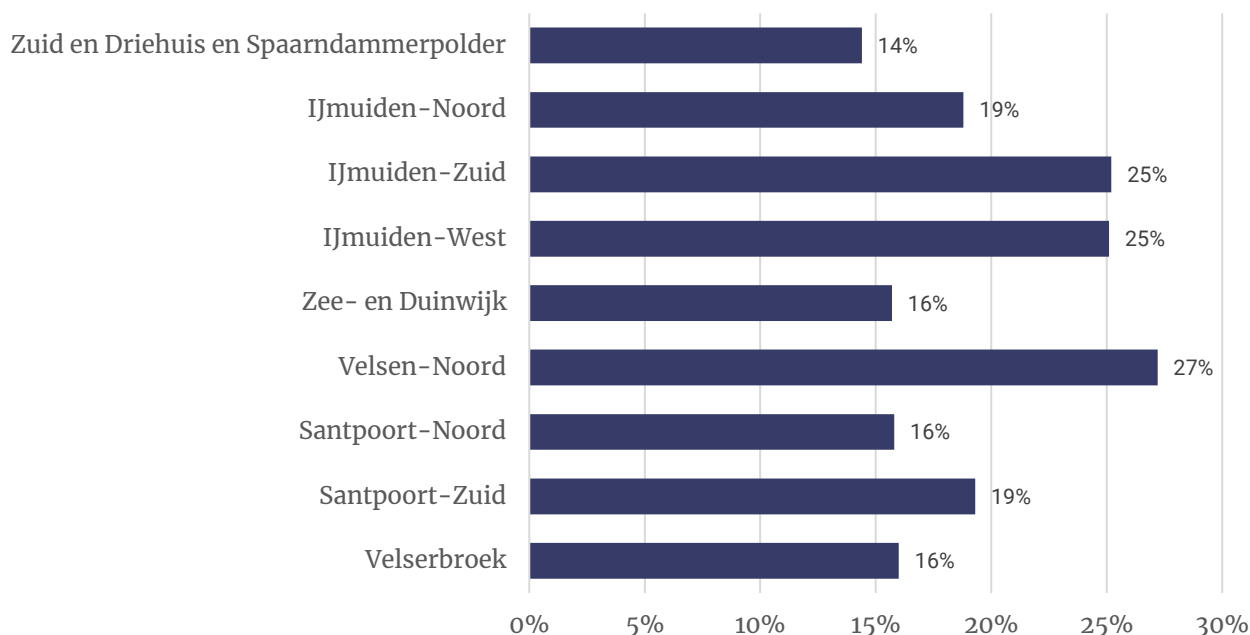
Een mogelijke oorzaak van het ontstaan van buurtproblemen is als buren met elkaar in conflict raken. In de vrije ruimte is er hier een aantal vragen over gesteld.

In Figuur 3.16 is het percentage te zien van inwoners per wijk die in de afgelopen 5 jaar wel eens een conflict of ruzie met de buren hebben gehad. In IJmuiden-Zuid, -West en Velsen-Noord komt dit vaker voor dan gemiddeld in Velsen.

In gemiddeld de helft van de ruzies hebben inwoners iets aan het conflict of de ruzie gedaan om het op te lossen door met elkaar in gesprek te gaan. Daarnaast komt het ook geregeld voor (20%)

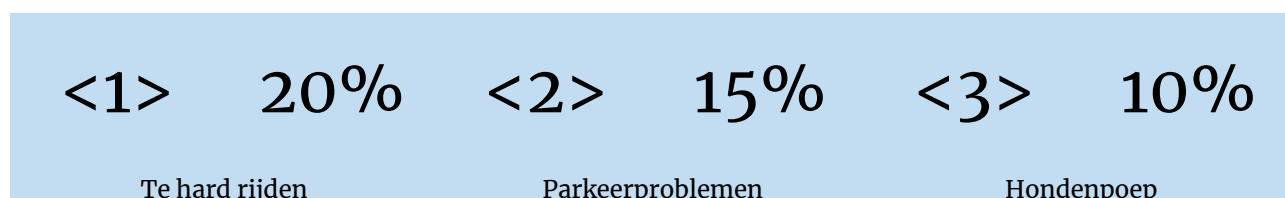
dat er iets aan wordt gedaan door de politie in te schakelen, of dat er helemaal niets aan is gedaan (21%). Dit laatste komt overigens vaker voor in Velsen-Noord dan gemiddeld (38%, gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen)

Figuur 3.16 - Conflict of ruzie met burens in de afgelopen 5 jaar

3.8 Aanpak van buurtproblemen

Er is in de Veiligheidsmonitor ook aandacht voor de aanpak van buurtproblemen. De inwoners van de gemeente Velsen is gevraagd welk buurtprobleem zij als eerste aangepakt zouden willen zien. Hieruit komt een top 3 van buurtproblemen.

Tabel 3.6 - Belangrijkste buurtproblemen per wijk.

	EERSTE	TWEEDE	DERDE
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	Te hard rijden (29%)	Parkeerproblemen (12%)	Hondenpoep (10%)
IJmuiden-Noord	Te hard rijden (17%)	Parkeerproblemen (15%)	Rommel op straat (11%)
IJmuiden-Zuid	Parkeerproblemen (19%)	Hondenpoep (15%)	Te hard rijden (13%)
IJmuiden-West	Te hard rijden (29%)	Rommel op straat (11%)	Hondenpoep (9%)
Zee- en Duinwijk	Te hard rijden (21%)	Rommel op straat (15%)	Hondenpoep (11%)
Velsen-Noord	Te hard rijden (19%)	Rommel op straat (14%)	Andere problemen (11%)
Santpoort-Noord	Te hard rijden (21%)	Geen van deze (16%)	Parkeerproblemen (14%)
Santpoort-Zuid	Te hard rijden (33%)	Geen van deze 14%	Hondenpoep (11%)
Velsbroek	Parkeerproblemen (25%)	Te hard rijden (16%)	Hondenpoep (8%)

4 Veiligheidsbeleving

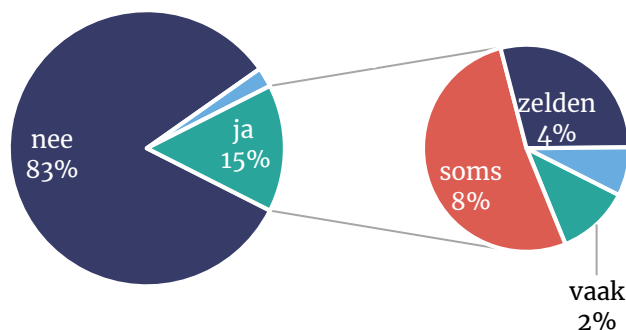
In dit hoofdstuk wordt de veiligheidsbeleving van inwoners van Velsen beschreven. Paragraaf 4.1 zoomt in op de veiligheidsbeleving in de eigen woonbuurt, in paragraaf 4.2 komt de veiligheidsbeleving in de woonplaats aan de orde en paragraaf 4.3 behandelt de veiligheidsbeleving in het algemeen. Afgesloten wordt met de verwachte kans op slachtofferschap (par. 4.4) en respectloos gedrag (par. 4.5).

4.1 Veiligheidsbeleving in de buurt

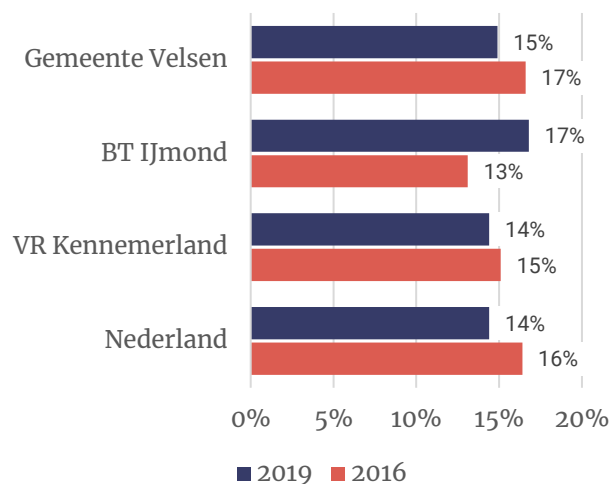
Gevoelens van onveiligheid

In Figuur 4.1 worden de onveiligheidsgevoelens in de eigen woonbuurt weergegeven, alsmede de frequentie ervan. In Figuur 4.2 wordt de ontwikkeling in onveiligheidsgevoelens getoond.

Ongeveer twee op de tien Velsenaren (15%) voelen zich wel eens onveilig in hun eigen buurt, waarvan 2 procent vaak. Ten opzichte van het referentiejaar is het onveiligheidsgevoel in de gemeente Velsen 2 procent lager, maar dit is geen significante daling. Gemiddeld is het onveiligheidsgevoel in het basisteam IJmond echter toegenomen, dus binnen de regio is deze uitkomst voor Velsen best positief te noemen. Het onveiligheidsgevoel in Velsen is vergelijkbaar met de rest van Nederland (14%).

Figuur 4.1 - Onveiligheidsgevoel in de buurt

Figuur 4.2 - Onveiligheidsgevoel in de buurt (percentage 'wel eens' onveilig)

Toelichting onveiligheidsgevoel in de buurt

Deelnemers aan de online vragenlijst hadden de mogelijkheid om nader toe te lichten wat de reden was van hun onveiligheidsgevoelens in de buurt, indien aanwezig. In Figuur 4.3 is op basis van deze antwoorden een woordenwolk gemaakt, hoe vaker gebruikt hoe prominenter het woord.

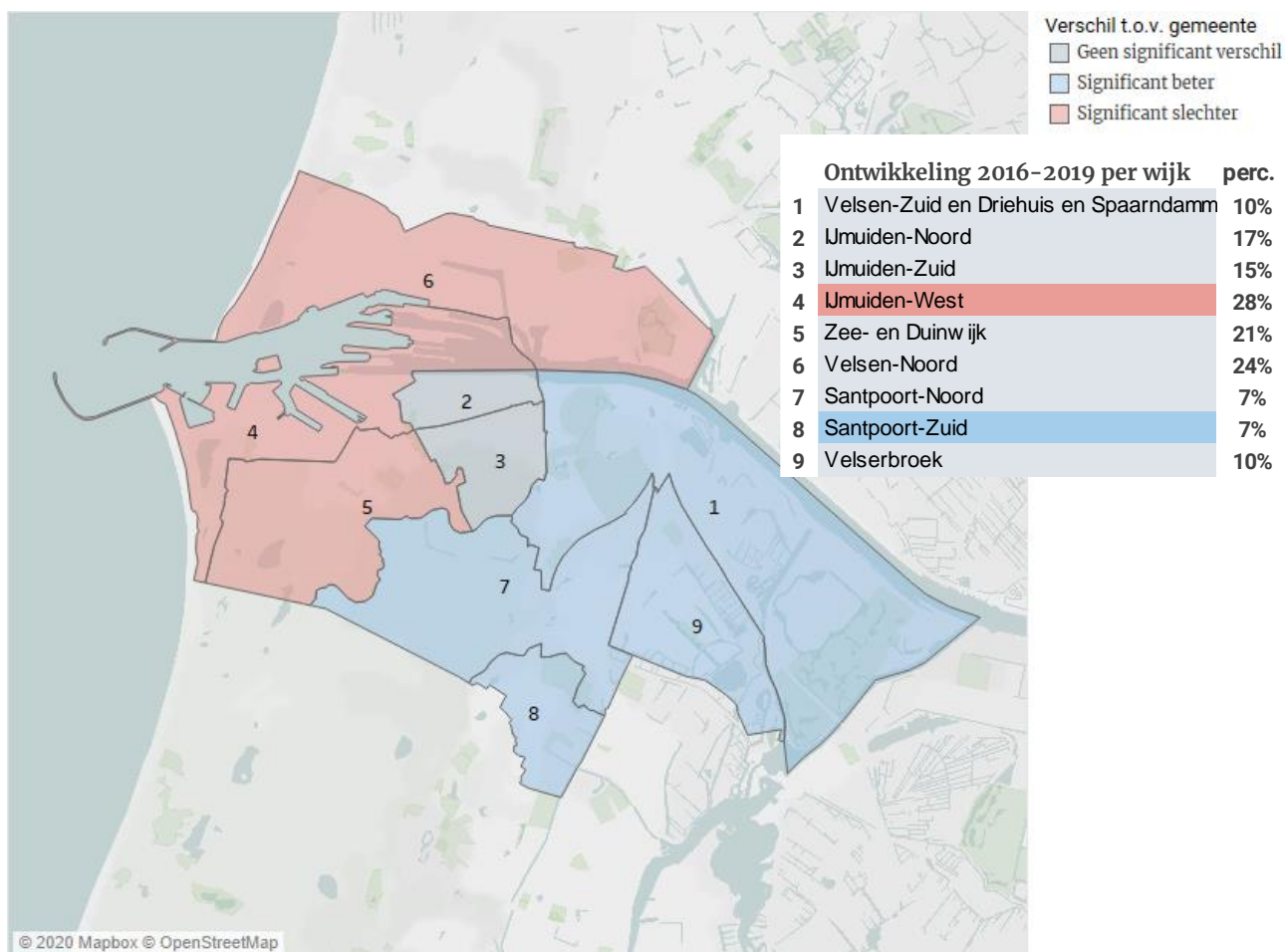

Figuur 4.3 - De meeste voorkomende woorden met betrekking tot onveiligheidsgevoelens in de buurt

In de bijlage tabellenboek staat een complete uitdraai met per wijk de nadere duiding van onveiligheidsgevoelens van inwoners in de buurt.

Figuur 4.4 laat zien dat het percentage inwoners van de gemeente Velsen dat zich wel eens onveiligheid voelt varieert tussen de 7 procent in Santpoort tot 28 procent in IJmuiden-West. Het percentage voor de wijk Santpoort-Zuid is significant gedaald ten opzichte van het referentiejaar 2016, wat een positieve ontwikkeling is. Aan de andere kant is het percentage voor de wijk IJmuiden-West significant gestegen. De verschillen in veiligheidsbeleving tussen de wijken zijn hiermee groter geworden, terwijl er al een behoorlijke tweedeling zichtbaar was.

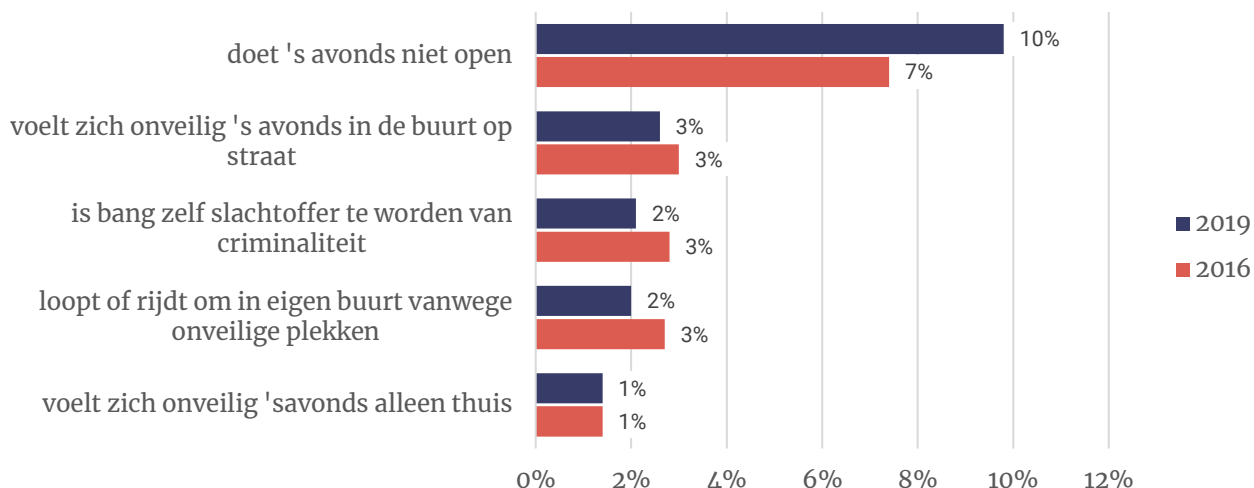

Figuur 4.4 - Onveiligheidsgevoel in de buurt per wijk (percentage 'ja')

Vermijdingsgedrag

Inwoners die zich in een bepaalde situatie onveilig of onprettig voelen kunnen vermijdingsgedrag vertonen, ze passen hun gedrag aan uit gevoelens van onveiligheid. Figuur 4.5 geeft weer hoeveel procent van de inwoners van Velsen zegt dat een bepaalde vorm van vermijdingsgedrag bij hen persoonlijk vaak voorkomt. We observeren hier een aanzienlijk toename (+3%) in het aandeel inwoners dat de deur 's avonds niet open doet voor onverwacht bezoek, ten opzichte van het referentiejaar.

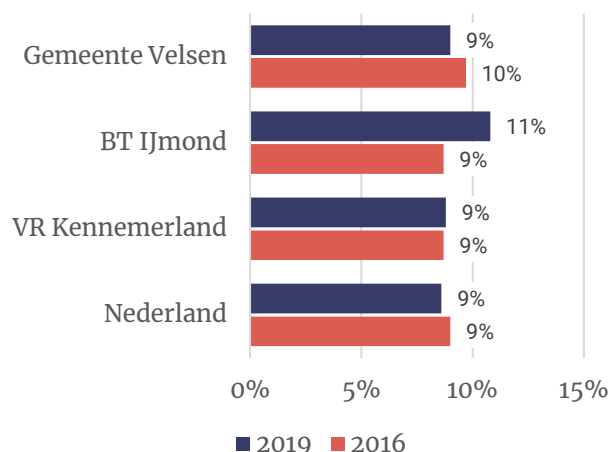

Figuur 4.5 - Vermijdingsgedrag (percentage 'komt vaak voor')

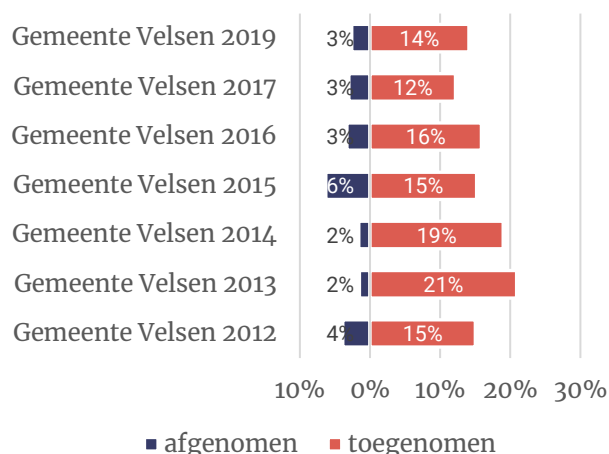
Criminaliteit in de buurt

Figuur 4.6 toont het percentage inwoners dat het idee heeft dat er veel criminaliteit plaatsvindt in de buurt. Figuur 4.7 laat zien in welke mate inwoners denken dat de criminaliteit in hun buurt de afgelopen twaalf maanden is toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven.

Figuur 4.7 laat zien dat sinds 2015 het percentage inwoners dat denkt dat de criminaliteit in hun buurt is toegenomen daalt. Het percentage inwoners dat denkt dat er veel criminaliteit is in de buurt is tussen 2016 en 2019 ongeveer gelijk gebleven. Gemiddeld is er in het basisteam echter een toename.

Figuur 4.6 – Criminaliteit in de buurt (percentage 'veel')

Figuur 4.7 - Ontwikkeling criminaliteit in de afgelopen 12 maanden

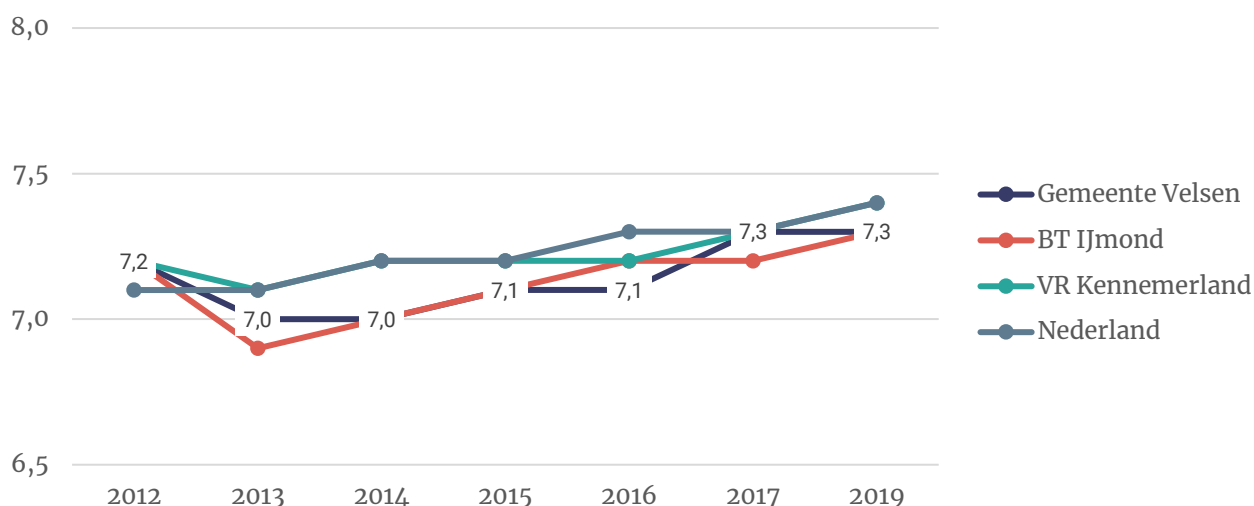
Tabel 4.1 laat het perspectief zien van de inwoners van de gemeente Velsen – per wijk – op de criminaliteit in de buurt. In de wijken IJmuiden-West en Velsen-Noord hebben meer inwoners het idee dat er veel criminaliteit is in de buurt dan het gemiddelde percentage van de gemeente Velsen. Aan de andere kant vinden inwoners van Santpoort-Noord en -Zuid dat er niet veel criminaliteit in hun eigen buurt plaatsvindt. Santpoort-Zuid toont zelfs een significante verbetering in vergelijking met het referentiejaar (2016).

Tabel 4.1 - Criminaliteit in de buurt en ontwikkeling per wijk

	Criminaliteit in de buurt (percentage 'veel')	Ontwikkeling criminaliteit (percentage afgenomen)	Ontwikkeling criminaliteit (percentage toegenomen)
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	7%	4%	8% (++)
IJmuiden-Noord	7%	2%	10%
IJmuiden-Zuid	9%	4%	9% (+)
IJmuiden-West	18% (--)	3%	17%
Zee- en Duinwijk	13%	3%	15%
Velsen-Noord	22% (--)	3%	20%
Santpoort-Noord	4% (++)	3%	12%
Santpoort-Zuid	2% (+++)	4%	9% (+)
Velserbroek	6%	1%	21% (--)
Gemeente	9%	3%	14%

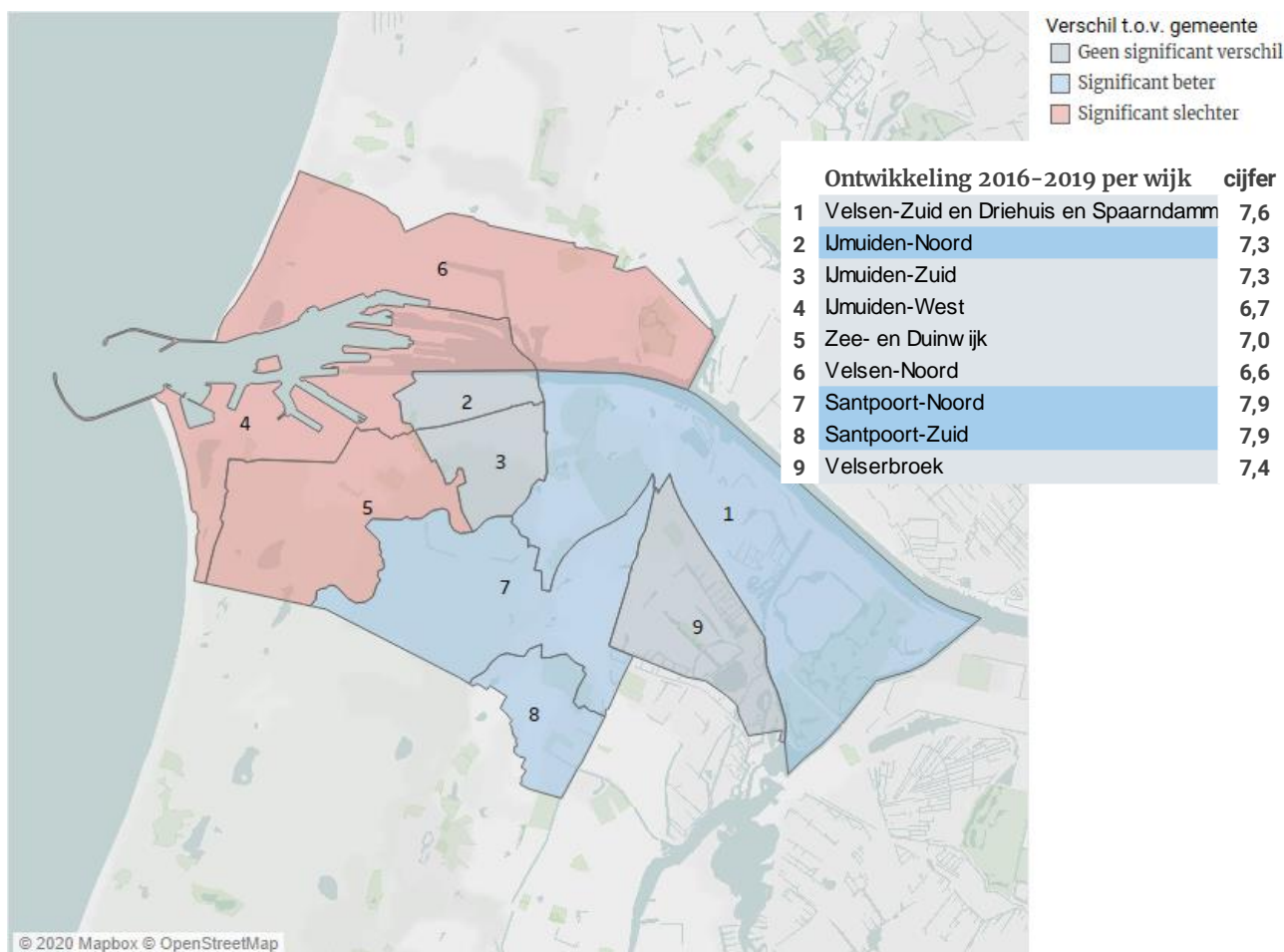
Rapportcijfer veiligheid in de woonbuurt

De inwoners is gevraagd om een algemeen rapportcijfer te geven voor de veiligheid in de eigen buurt (Figuur 4.8). Zoals te zien, is het rapportcijfer (cijfer 7,3) van de gemeente Velsen ongeveer gelijk aan de gemiddelde score voor de referentiegebieden. Ten opzichte van het referentiejaar 2016 is het rapportcijfer gestegen, maar deze stijging had zich eigenlijk al in zijn geheel tussen 2016 en 2017 voltrokken.

Figuur 4.8 - Oordeel veiligheid woonomgeving (rapportcijfer)

Figuur 4.9 - Oordeel veiligheid woonomgeving per wijk (rapportcijfer)

Figuur 4.9 laat het rapportcijfer per wijk zien van de inwoners van de gemeente Velsen met betrekking tot aspect veiligheid. De cijfers variëren tussen de wijken: van 6,6 in Velsen-Noord tot 7,9 in Santpoort-Noord en -Zuid. Het rapportcijfer voor de wijken Santpoort-Noord en -Zuid en Ijmuiden-Noord zijn significant toegenomen ten opzichte van het referentiejaar 2016. In vergelijking met het gemiddelde cijfer voor de gemeente Velsen zijn de cijfers van de wijken Ijmuiden-West, Zee- en Duinwijk en Velsen-Noord significant slechter, terwijl de cijfers van de wijken Velsen-Zuid, Driehuis en Spaarndammerpolder en Santpoort-Noord en -Zuid significant beter zijn.

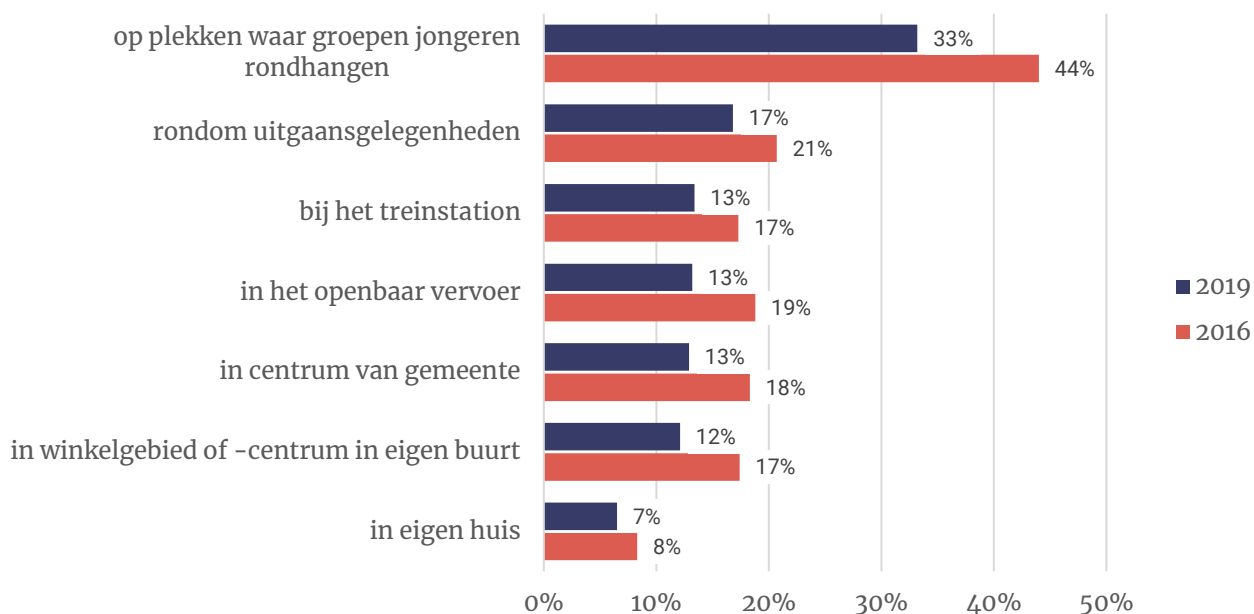
10%

van de Velsenaren doet de deur 's avonds niet open voor onbekenden.

4.2 Veiligheidsbeleving in woonplaats

In deze paragraaf wordt ingegaan op onveilige plekken in de eigen woonplaats. Figuur 4.10 geeft per plek het percentage inwoners in Velsen aan dat zich hier wel eens onveilig voelt. Hierbij is er in de berekening van het percentage geen rekening mee gehouden of een bepaalde plek of voorziening aanwezig is in de woonplaats en of iemand deze plek ook wel eens bezoekt.

Figuur 4.10 - Onveilige plekken (percentage vaak/soms onveilig)

Opmerkelijk is dat het onveiligheidsgevoel in de gemeente Velsen is gedaald op alle verschillende plekken ten opzichte van het referentiejaar. Plekken waar groepen jongeren rondhangen blijft in 2019 (zoals in 2016) de belangrijkste plek waar inwoners zich soms of vaak onveilig voelen (33%).

Tabel 4.2 - Onveilige plekken (percentage vaak/soms onveilig) per wijk

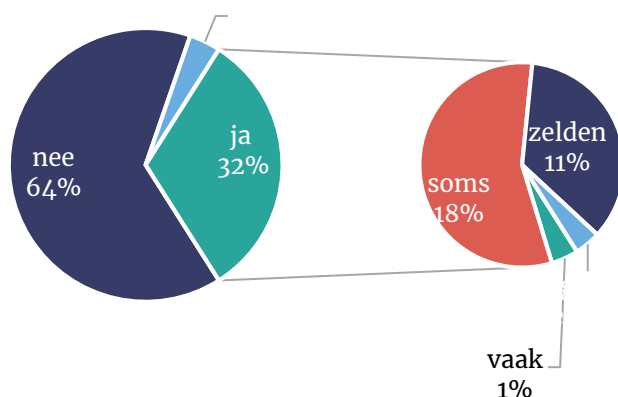
	Rondom uitgaans- gelegenheden	Op plekken waar groepen jongeren rondhangen	In centrum van gemeente	In winkelgebied of -centrum in eigen buurt	In het openbaar vervoer	Bij het trein- station	In eigen huis
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpol der	11% (+)	25% (++)	6% (++)	7% (+)	14%	17%	7%
IJmuiden-Noord	24% (-)	30%	20% (-)	17%	14%	9%	9%
IJmuiden-Zuid	19%	32%	12%	14%	12%	11%	7%
IJmuiden-West	20%	32%	13%	10%	14%	10%	12% (-)
Zee- en Duinwijk	23% (-)	38%	16%	15%	18% (-)	12%	4%
Velsen-Noord	13%	35%	11%	11%	10%	22% (-)	9%
Santpoort-Noord	16%	31%	3% (+++)	2% (+++)	14%	27% (---)	5%
Santpoort-Zuid	10% (+)	29%	3% (+++)	2% (+++)	12%	14%	4%
Velserbroek	12%	37%	17% (-)	16% (-)	11%	9%	5%
Gemeente	17%	33%	13%	12%	13%	13%	7%

Tabel 4.2 laat het aandeel van de inwoners van de gemeente Velsen zien – per wijk – die zich soms of vaak onveilig voelen op bepaalde plekken. Op plekken waar groepen jongeren rondhangen is in de gemeente Velsen een significante verbetering ten opzichte van het referentiejaar waargenomen, vooral in de wijken Velsen-Zuid, Driehuis en Spaarndammerpolder en IJmuiden-Noord en -Zuid.

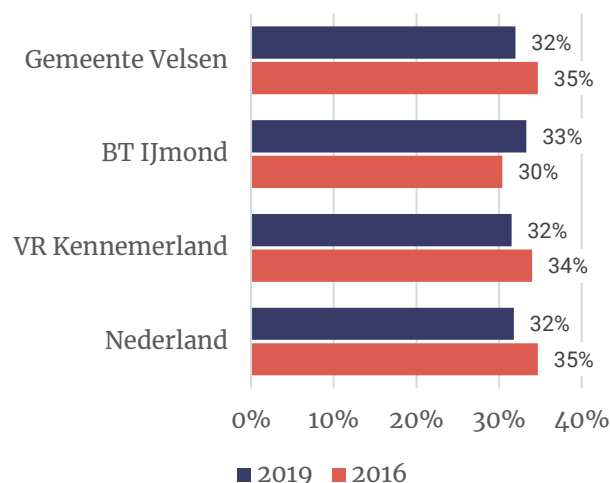

4.3 Veiligheidsbeleving algemeen

Naast de veiligheidsbeleving in de eigen buurt is gevraagd of men zich wel eens onveilig voelt in het algemeen. In Figuur 4.11 en Figuur 4.12 worden deze onveiligheidsgevoelens weergegeven.

Figuur 4.11 - Gevoel van onveiligheid in het algemeen

Figuur 4.12 - Onveiligheidsgevoel per meetjaar (percentage 'wel eens' onveilig)

Ongeveer drie op de tien Velsenaren (32%) voelen zich onveilig in het algemeen, waarvan 18 procent soms en 1 procent vaak. Ten opzichte van het referentiejaar is het onveiligheidsgevoel in 2019 in de gemeente Velsen 3 procent lager (maar geen significant verschil), terwijl het in het basisteam juist hoger is. Het onveiligheidsgevoel in Velsen is het best vergelijkbaar met de rest van Nederland (32%).

Toelichting onveiligheidsgevoel in het algemeen

Deelnemers aan de online vragenlijst kregen de mogelijkheid om nader toe te lichten wat de reden was van hun onveiligheidsgevoelens in het algemeen, indien aanwezig. In Figuur 4.13 is op basis van deze antwoorden een woordenwolk gemaakt, hoe vaker gebruikt hoe prominenter het woord.

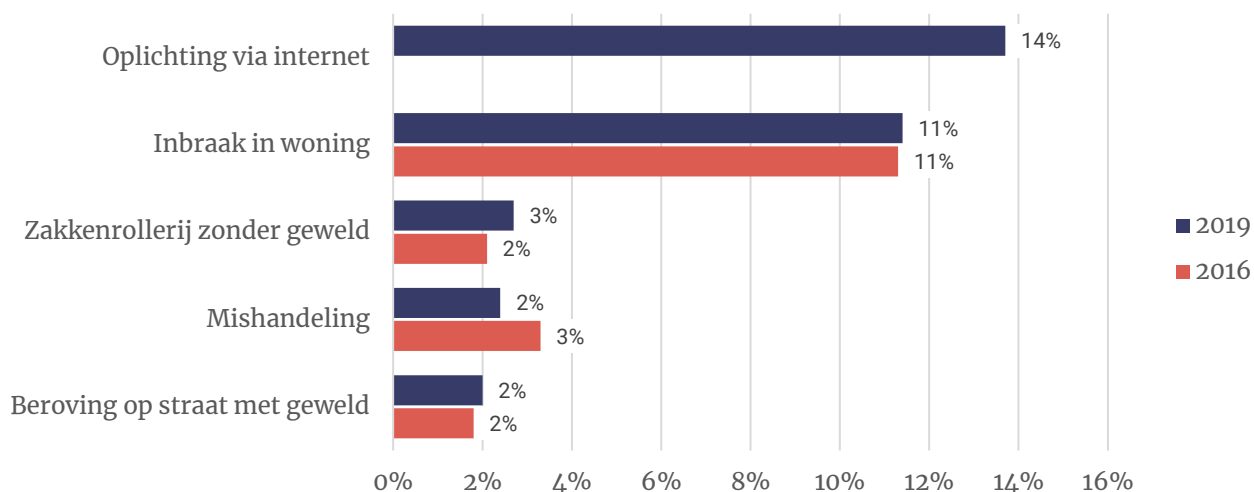
Figuur 4.13 – De meeste voorkomende woorden met betrekking tot onveiligheidsgevoelens in het algemeen

In de bijlage tabellenboek staat een complete uitdraai met per wijk de nadere duiding van de algemene onveiligheidsgevoelens van inwoners.

4.4 Verwachte kans op slachtofferschap

In deze paragraaf gaan we in op de vraag hoe groot inwoners denken dat de kans is om in de komende twaalf maanden slachtoffer te worden van een delict of voorval (Figuur 4.14).

Figuur 4.14 - Kans slachtofferschap ... is (heel) groot

Veertien procent van de Velsenaren verwacht opgelicht te worden op het Internet terwijl 11 procent een inbraak in hun eigen woning vreest. Dit percentage is gelijk aan het referentiejaar.

Tabel 4.3 - Verwachte kans op slachtofferschap ... is (heel groot per wijk

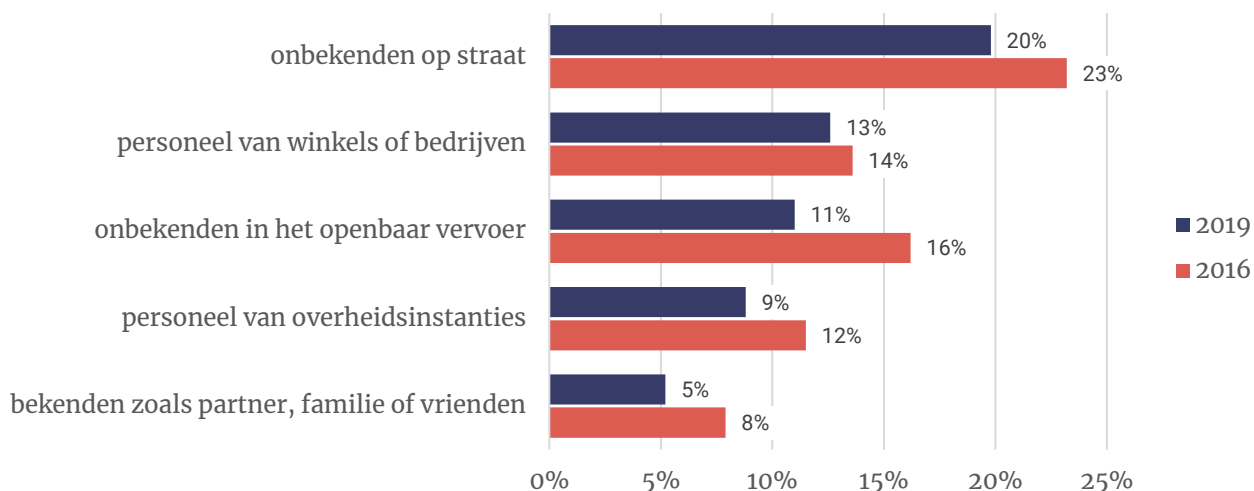
	Inbraak in woning	Mishandeling	Zakkenrollerij	Beroving	Oplichting via internet
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	16% (-)	0% (+)	2%	0% (+)	17%
IJmuiden-Noord	9%	1%	2%	1%	15%
IJmuiden-Zuid	6% (+)	4%	3%	2%	12%
IJmuiden-West	14%	3%	3%	3%	14%
Zee- en Duinwijk	11%	5% (-)	4%	5% (-)	16%
Velsen-Noord	16%	8% (--)	5%	3%	23% (--)
Santpoort-Noord	11%	1%	1%	1%	12%
Santpoort-Zuid	7%	2%	1%	0% (+)	11%
Velserbroek	14%	1%	3%	2%	11%
Gemeente	11%	2%	3%	2%	14%

Tabel 4.2 laat de verwachte kans op slachtofferschap per wijk zijn. Velsen-Noord toont een hoger percentage dan het gemiddelde voor de gemeente Velsen met betrekking tot mishandeling en oplichting via internet. In de wijk Zee- en Duinwijk is volgens bewoners de kans op mishandeling, maar ook beroving, hoger dan gemiddeld. Ten slotte, de wijken Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder hebben een hoger percentage met betrekking tot inbraak in de woning.

4.5 Respectloos gedrag

Met respectloos gedrag wordt gedrag bedoeld waarbij de grenzen van fatsoen worden overschreden. Figuur 4.15 geeft weer hoe vaak burgers in de gemeente Velsen persoonlijk door personen of instanties respectloos worden behandeld.

Figuur 4.15- Percentage inwoners dat wel eens respectloos wordt behandeld door...

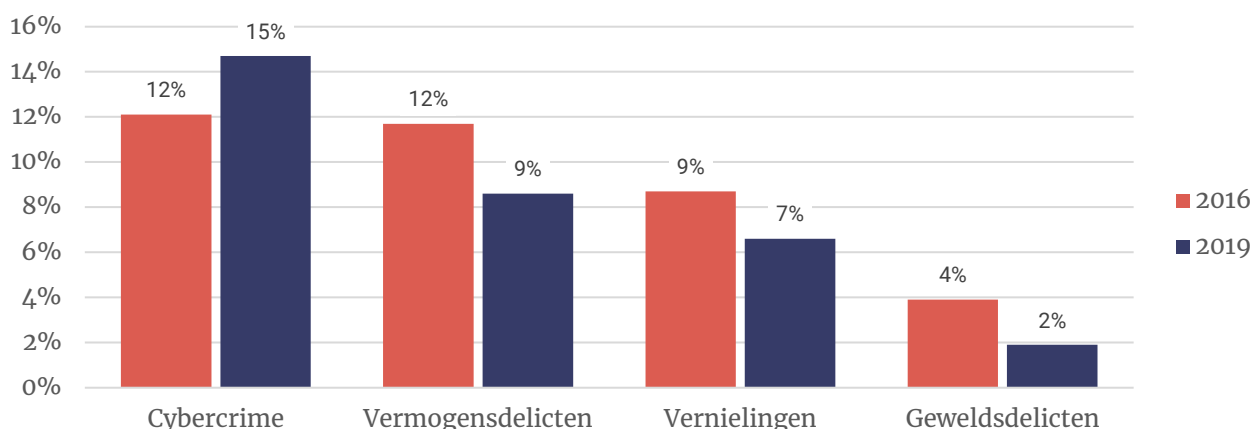
Ten opzichte van het referentiejaar zijn in 2019 alle aspecten met betrekking tot respectloos gedrag verbeterd. Respectloos gedrag door onbekenden op straat blijft echter de hoofdoorzaak voor deze vorm van hinder voor twee op de tien Velsenaren (20%).

5 Slachtofferschap

Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van veel voorkomende delicten en voorvallen. Dat is afgemeten aan het percentage inwoners van Velsen dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een delict. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van geweldsdelicten (paragraaf 5.2), vermogensdelicten (par. 5.3), vernielingen (par. 5.4) en cybercrime (par. 5.5).

5.1 Slachtofferschap totaal

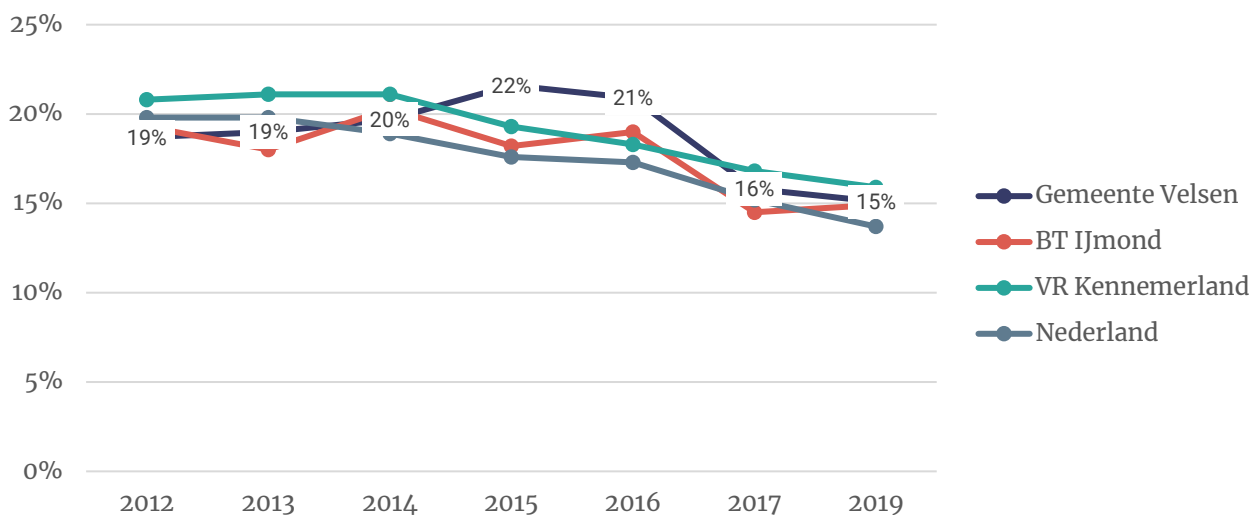
De diverse vormen van criminaliteit zijn geclusterd tot vier categorieën van slachtofferschap: geweldsdelicten, vermogensdelicten, vernielingen en cybercrime. Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen 12 maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit. Welke vormen van criminaliteit horen bij welke categorie wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 5.1 - Slachtofferschap delicten in de afgelopen twaalf maanden

Geweldsdelicten, vermogensdelicten en vernielingen worden samengevat onder de noemer 'traditionele criminaliteit'. Figuur 5.1 laat een interessante ontwikkeling in 2019 zien. De afname van traditionele criminaliteit en de toename van nieuwe soorten delicten: cybercrime is in 2019 gestegen met 3 procent (15%) in vergelijking met het referentiejaar, terwijl vermogensdelicten, vernielingen en geweldsdelicten allemaal zijn afgenomen.

In Figuur 5.2 wordt het totale slachtofferschap van traditionele criminaliteit in Velsen vergeleken met de referentiegebieden. Het percentage inwoners van de gemeente Velsen dat slachtoffer is geworden van die criminaliteit (15%) is vergelijkbaar met het gemiddelde percentage voor de referentiegebieden. Ten opzichte van het referentiejaar 2016 is dit aandeel aanzienlijk gedaald.

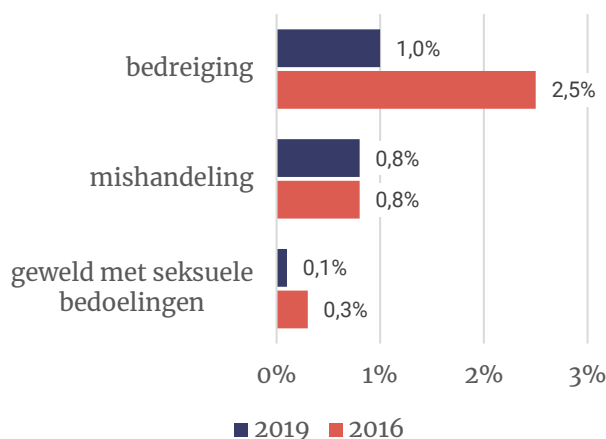

Figuur 5.2 - Slachtofferschap traditionele criminaliteit

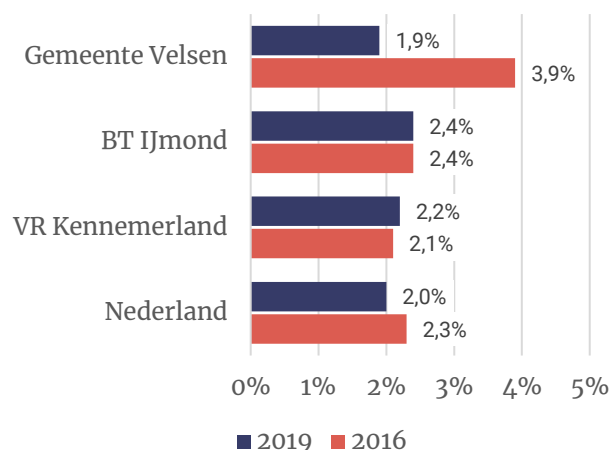
Er waren in de gemeente Velsen in totaal 25 delicten traditionele criminaliteit per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 28 procent gemeld bij de politie. Het is een significante afname in meldingsbereidheid ten opzichte van het referentiejaar (32% in 2016).

5.2 Slachtofferschap geweldsdelicten

Voor het slachtofferschap van geweldsdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van mishandeling, bedreiging of geweld met seksuele bedoelingen. Dit is weergegeven in Figuur 5.3. In Figuur 5.4 is het totale percentage inwoners van Velsen zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een geweldsdelict.

Figuur 5.3 - Slachtofferschap geweldsdelicten

Figuur 5.4 - Totaal slachtofferschap geweldsdelicten

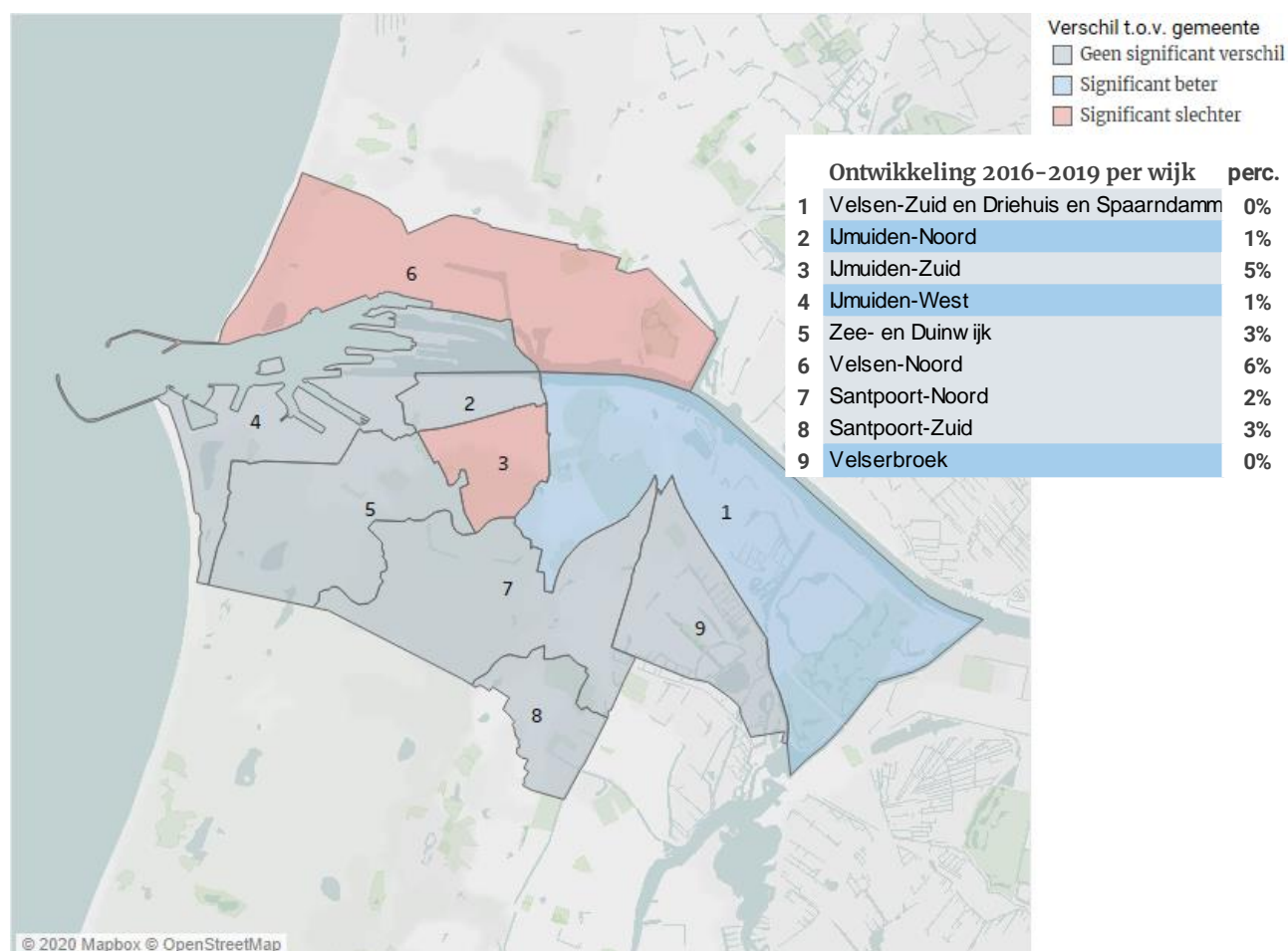
Het aandeel Velsenaren dat slachtoffer is geweest van geweldsdelicten is zeer laag (1%). Figuur 5.4 toont dat het percentage van de gemeente Velsen (2%) gelijk is aan het gemiddelde percentage voor de referentiegebieden. In 2016 waren er in Velsen duidelijk meer geweldsdelicten.

In totaal waren er in Velsen 3 geweldsdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 37 procent gemeld bij de politie. De meldingsbereidheid is gestegen ten opzichte van het referentiejaar (26% in 2016), maar dit is gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen.

1%

van de Velsenaren is in 2019 tenminste één keer slachtoffer geweest van een geweldsdelict.

Figuur 5.5 - Totaal slachtofferschap geweldsdelicten per wijk

Figuur 5.5 laat zien dat het percentage inwoners van de gemeente Velsen dat slachtoffer is geworden van geweldsdelicten in de afgelopen 12 maanden varieert tussen de wijken: van 0 procent in Velsen-Zuid, Driehuis en Spaarndammerpolder en Velserbroek tot 6 procent in Velsen-Noord. De percentages voor de wijken Ijmuiden-Noord en -West en Velserbroek zijn significant gedaald ten opzichte van het referentiejaar 2016. In vergelijking met het gemiddelde percentage voor de gemeente Velsen, zijn de percentages van de wijken Ijmuiden-Zuid en Velsen-Noord significant slechter terwijl die van de wijken Velsen-Zuid, Driehuis en Spaarndammerpolder significant beter is.

Tabel 5.1 laat zien dat in Ijmuiden-Zuid alle delictvormen van geweld vaker voorkomen dan gemiddeld, in Velsen-Noord is het vooral bedreiging.

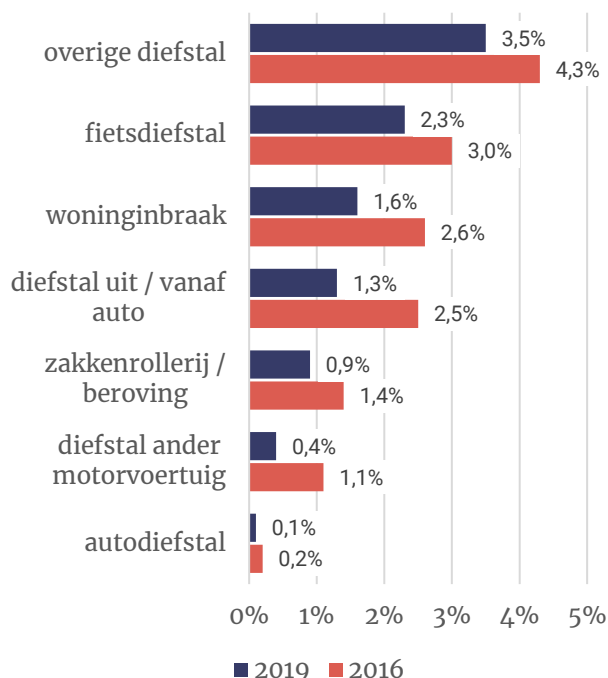

Tabel 5.1 – Slachtofferschap geweldsdelicten in de afgelopen twaalf maanden

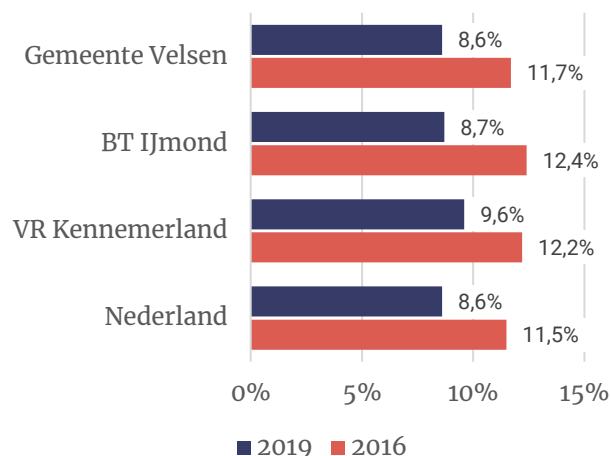
	bedreiging	mishandeling	Geweld met seksuele bedoelingen
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	0,0%	0,0%	0,0%
IJmuiden-Noord	0,5%	0,0%	0,0%
IJmuiden-Zuid	2,9% (-)	2,3% (-)	0,8% (-)
IJmuiden-West	0,5%	0,0%	0,0%
Zee- en Duinwijk	1,4%	1,5%	0,0%
Velsen-Noord	4,0% (-)	1,7%	0,0%
Santpoort-Noord	0,0%	1,2%	0,0%
Santpoort-Zuid	1,6%	0,9%	0,0%
Velserbroek	0,0%	0,0%	0,0%
Gemeente	1,0%	0,8%	0,1%

5.3 Slachtofferschap vermogensdelicten

Voor het slachtofferschap van vermogensdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van poging tot woninginbraak, fietsendiefstal, diefstal uit/vanaf auto's, autodiefstal, diefstal ander motorvoertuig, (poging tot) zakkenrollerij/beroving of overige diefstal (Figuur 5.6). Ook is het totale percentage inwoners van Velsen dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een vermogensdelict berekend (Figuur 5.7).

Figuur 5.6 - Slachtofferschap vermogensdelicten

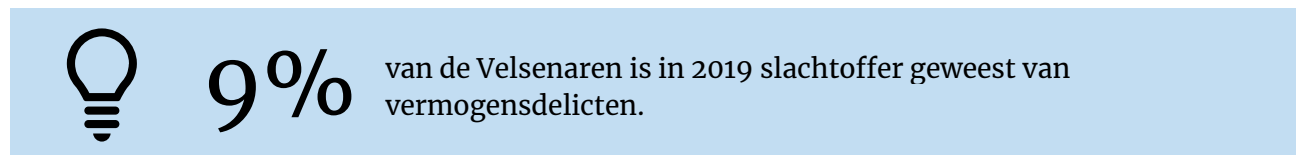

Figuur 5.7 - Totaal slachtofferschap vermogensdelicten

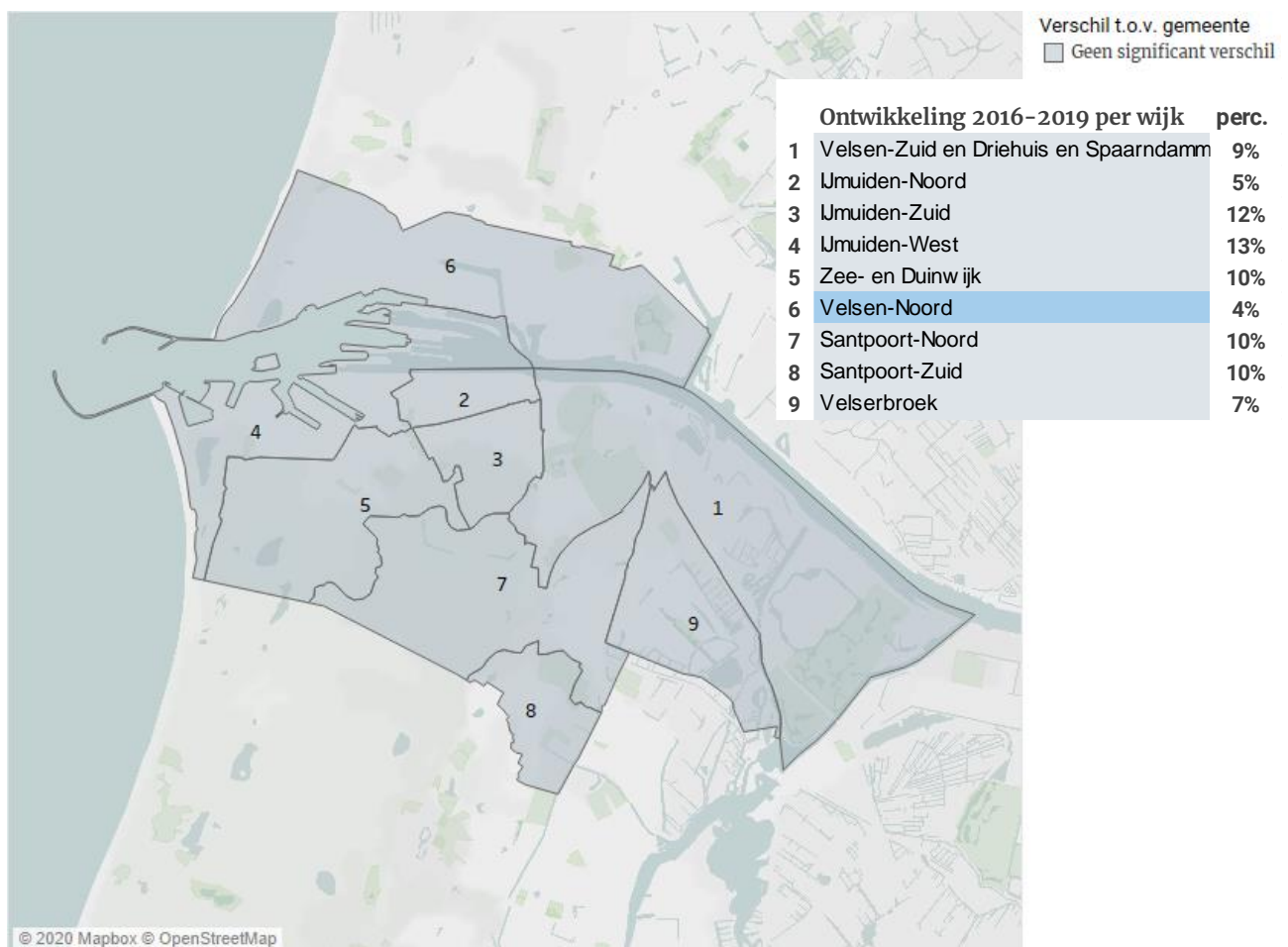

Het aandeel Velsenaren dat slachtoffer is geweest van vermogensdelicten is in het algemeen minder dan in het referentiejaar. Figuur 5.7 toont dat het percentage van de gemeente Velsen (9%) gelijk is aan het gemiddelde percentage voor de referentiegebieden. In alle delictvormen is een afname te zien, hoewel alleen die in diefstal uit/vanaf auto en diefstal andere motorvoertuigen significant zijn.

In totaal waren er in Velsen 11 vermogensdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 33 procent gemeld bij de politie. Het is een significante afname in meldingsbereidheid ten opzichte van het referentiejaar (47% in 2016).

Figuur 5.8 toont dat het percentage inwoners van de gemeente Velsen dat slachtoffer is geworden van vermogensdelicten in het afgelopen jaar varieert tussen de wijken: van 4 procent in Velsen-Noord tot 13 procent in IJmuiden-West. Het percentage voor Velsen-Noord is significant gedaald ten opzichte van het referentiejaar 2016. De verschillen van de wijken ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde zijn niet significant.

Figuur 5.8 - Totaal slachtofferschap vermogensdelicten per wijk

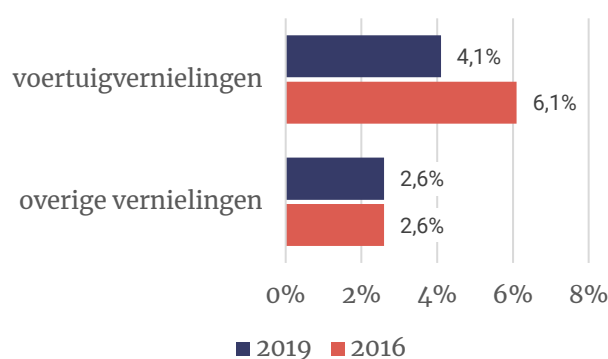
Tabel 5.2 laat het aandeel zien van de inwoners van de gemeente Velsen – per wijk – die slachtoffer van vermogensdelicten is geworden. IJmuiden-Zuid toont hogere percentages dan het gemiddelde voor de gemeente Velsen met betrekking tot fiets- en autodiefstal en overige diefstal. De wijk IJmuiden-West toont hogere percentages met betrekking tot zakkenrollerij en/of beroving. De daling in vermogensdelicten in Velsen-Noord komt met name door de afname in fietsdiefstal en overige diefstal. Daarnaast is in Velsersbroek diefstal uit/vanaf auto's gedaald.

Tabel 5.2 – Slachtofferschap vermogensdelicten in de afgelopen twaalf maanden

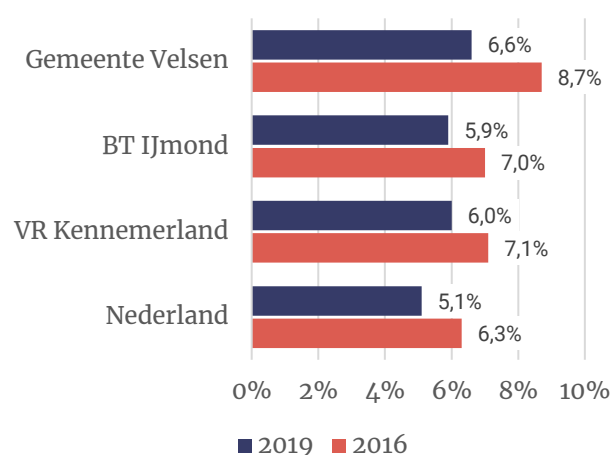
	Woning- inbraak	Fiets- diefstal	Overige diefstal	Zakkenrollerij/ beroving	Diefstal uit/vanaf auto	Diefstal ander motorvoertuig	Autodiefstal
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	3,2%	1,4%	1,1%	0,8%	3,1% (-)	0,0%	0,0%
IJmuiden-Noord	1,4%	1,9%	1,6%	0,3%	0,3%	0,3%	0,0%
IJmuiden-Zuid	1,9%	4,6% (-)	6,2% (-)	1,2%	1,2%	0,6%	0,6% (-)
IJmuiden-West	3,3%	4,7%	2,2%	3,0% (-)	0,5%	0,9%	0,0%
Zee- en Duinwijk	3,2%	2,8%	3,6%	0,2%	2,0%	1,1%	0,0%
Velsen-Noord	0,9%	0,0%	1,4%	0,6%	2,3%	0,0%	0,0%
Santpoort-Noord	1,3%	3,2%	3,3%	1,0%	1,9%	0,5%	0,0%
Santpoort-Zuid	0,6%	1,3%	3,6%	2,0%	2,1%	0,7%	0,0%
Velsersbroek	0,0%	1,0%	4,9%	0,7%	0,6%	0,0%	0,0%
Gemeente	1,6%	2,3%	3,5%	0,9%	1,3%	0,4%	0,1%

5.4 Slachtofferschap vandalismedelicten

Voor het slachtofferschap van vandalismedelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van vernielingen aan voertuigen, zoals auto en fiets, en overige vernielingen zoals in de tuin of aan de buitenkant van het huis. Dit wordt weergegeven in Figuur 5.9. Figuur 5.10 toont het totale percentage inwoners van Velsen dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van vandalismedelicten.

Figuur 5.9- Slachtofferschap vandalismedelicten

Figuur 5.10 - Totaal slachtofferschap vandalismedelicten

Het aandeel Velsenaren die slachtoffer is geworden van vandalismedelicten is gedaald ten opzichte van het referentiejaar. De afname komt vooral door een daling in voertuigvernielingen.

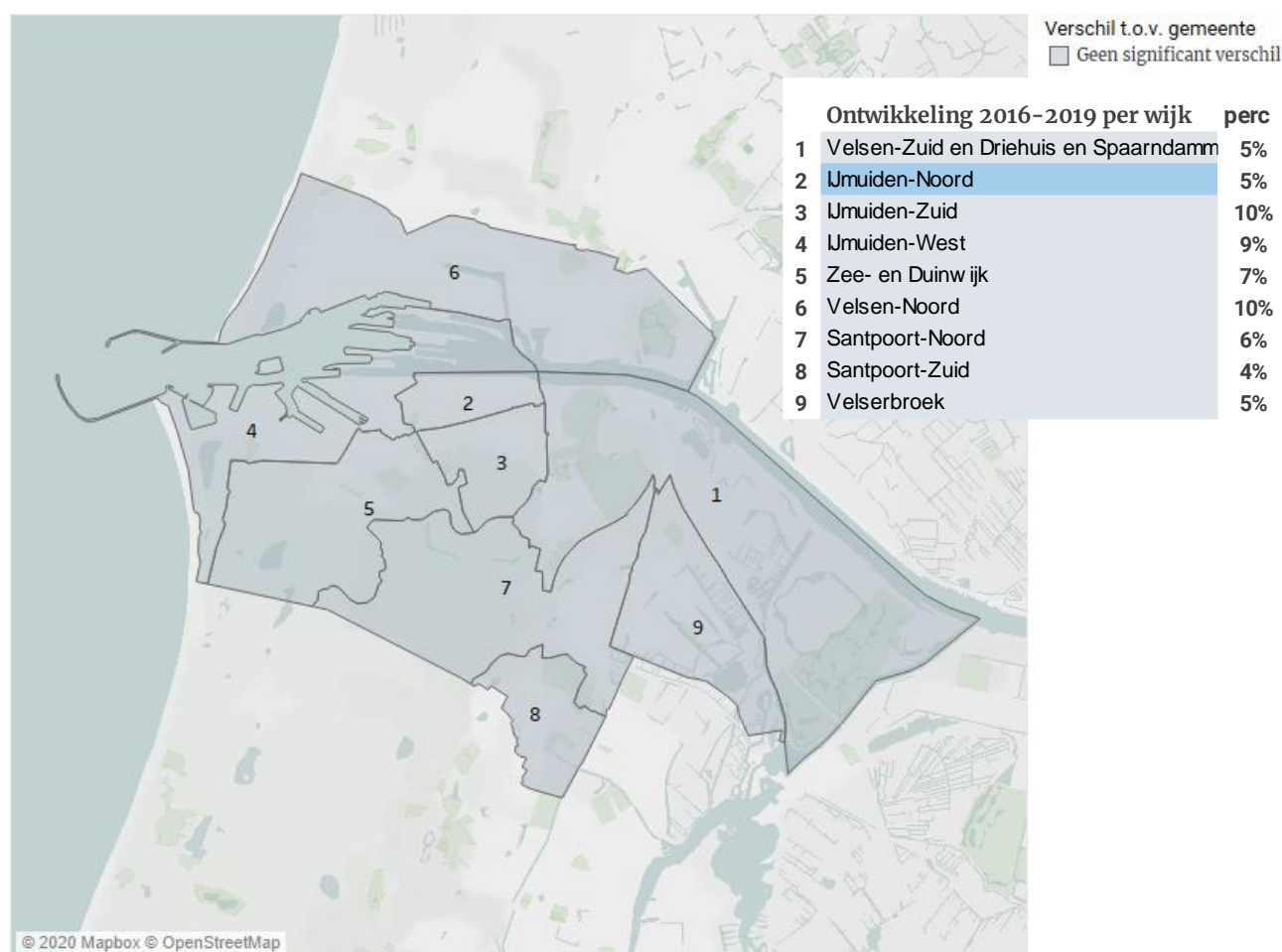

Figuur 5.10 toont dat het percentage voor het totale slachtofferschap van vandalisme delicten van de gemeente Velsen (7%) iets hoger is dan het gemiddelde percentage voor de referentiegebieden.

In totaal waren er in Velsen 11 vernielingen per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 20 procent gemeld bij de politie. Het is een significante toename in meldingsbereidheid ten opzichte van het referentiejaar (17% in 2016).

Figuur 5.11 toont dat het percentage inwoners van de gemeente Velsen dat slachtoffer is geworden van vandalismedelicten varieert tussen de wijken: van 4 procent in Santpoort-Zuid tot 10 procent in de wijken IJmuiden-Zuid en Velsen-Noord. Het percentage voor IJmuiden-Noord is significant gedaald ten opzichte van het referentiejaar 2016. In vergelijking met het gemiddelde percentage voor de gemeente Velsen zijn er geen significante verschillen.

Figuur 5.11 - Totaal slachtofferschap vernielingen per wijk

Tabel 5.3 laat het aandeel zien van de inwoners van de gemeente Velsen – per wijk – die slachtoffer van vernielingen is geweest. IJmuiden-Zuid toont een hoger percentage dan het gemiddelde voor de gemeente Velsen met betrekking tot voertuigvernielingen.

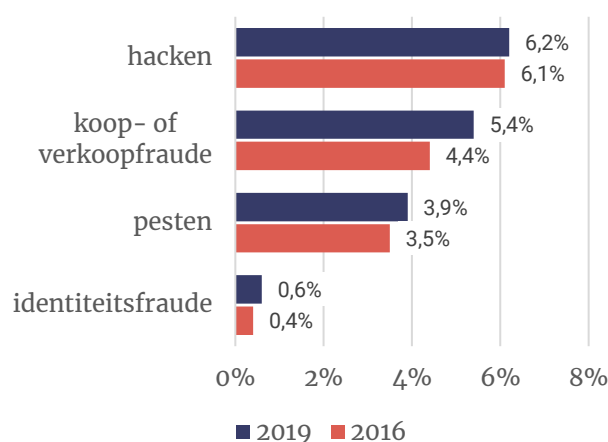
De wijken Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder en Velsersbroek tonen significante verbeteringen met betrekking tot voertuigvernieling ten opzichte van het referentiejaar.

Tabel 5.3 – Slachtofferschap vernielingen in de afgelopen twaalf maanden

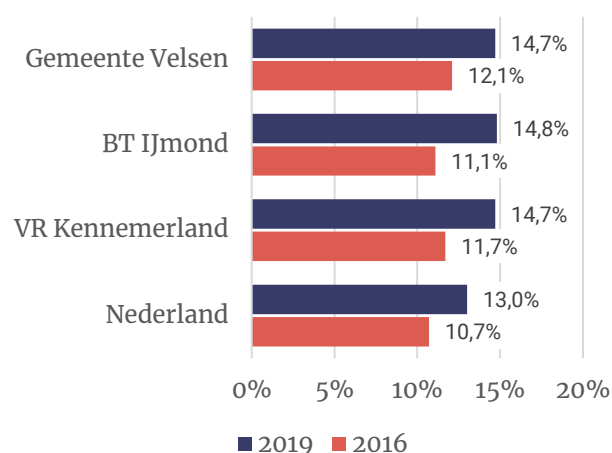
	Voertuigvernielingen	Overige vernielingen
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	3,1%	2,3%
IJmuiden-Noord	2,7%	2,4%
IJmuiden-Zuid	7,2% (-)	2,8%
IJmuiden-West	5,2%	3,8%
Zee- en Duinwijk	5,3%	2,0%
Velsen-Noord	6,5%	3,3%
Santpoort-Noord	4,6%	1,7%
Santpoort-Zuid	2,5%	1,3%
Velsersbroek	1,8%	3,0%
Gemeente	4,1%	2,6%

5.5 Slachtofferschap cybercrime

Voor het slachtofferschap van cybercrime is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van identiteitsfraude, koop- of verkoopfraude, hacken of pesten (Figuur 5.12). Ook is het totale percentage inwoners van Velsen dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van cybercrime berekend (Figuur 5.13).

Figuur 5.12 - Slachtofferschap cybercrime

Figuur 5.13 - Totaal slachtofferschap cybercrime

Het aandeel Velsenaren dat slachtoffer is geworden van verschillende vormen van cybercrime is gelijk aan het referentiejaar. Het totale slachtofferschap van cybercrime is echter toegenomen (+3%). Figuur 5.13 toont dat het percentage van de gemeente Velsen (15%) gelijk is aan het gemiddelde percentage voor de referentiegebieden, maar iets hoger in vergelijking met de rest van Nederland.

In totaal waren er in Velsen 25 voorvallen van cybercrime per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 12 procent gemeld bij de politie. Het is een significante afname in meldingsbereidheid ten opzichte van het referentiejaar (15% in 2016).

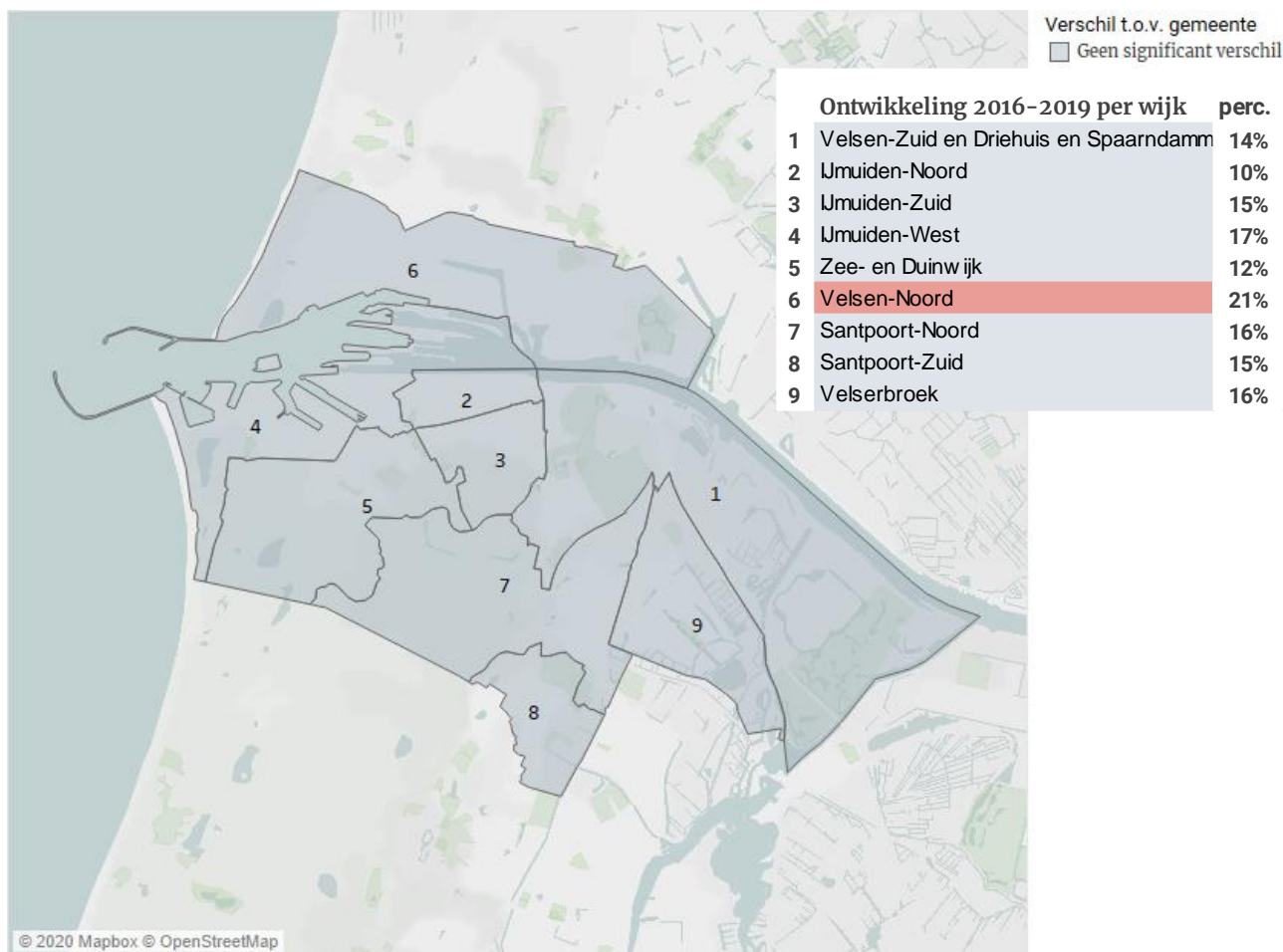

15%

van de Velsenaren is in 2019 slachtoffers geworden van cybercrime.

Figuur 5.14 laat zien dat het percentage inwoners van de gemeente Velsen dat slachtoffer is geworden van cybercrime in 2019 varieert tussen de wijken: van 10 procent in IJmuiden-Noord tot 21 procent in Velsen-Noord. Het percentage voor Velsen-Noord is significant gestegen ten opzichte van het referentiejaar 2016. In vergelijking met het gemiddelde percentage voor de gemeente Velsen zijn er geen significante verschillen.

Figuur 5.14 - Totaal slachtofferschap cybercrime per wijk

Tabel 5.4 laat het aandeel zien van de inwoners van de gemeente Velsen – per wijk – die slachtoffer van cybercrime is geweest. De wijken IJmuiden-West en Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder tonen hogere percentages dan het gemiddelde voor de gemeente Velsen met betrekking tot koop- of verkoopfraude via internet. Ten opzichte van het referentiejaar, toont de wijk Velsen-Noord een significante verslechtering wat betreft hacken terwijl de wijken Santpoort-Noord en -Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder een toename hebben in koop- of verkoopfraude via internet.

Tabel 5.4 – Slachtofferschap cybercrime in de afgelopen twaalf maanden

	hacken	Koop- of verkoopfraude via internet	Pesten via internet	Identiteitsfraude via internet
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	4,2%	9,3% (-)	3,1%	0,8%
IJmuiden-Noord	5,8%	2,7%	1,8%	0,0%
IJmuiden-Zuid	8,0%	3,6%	6,2%	1,3%
IJmuiden-West	3,9%	9,7% (-)	4,7%	0,7%
Zee- en Duinwijk	3,0%	4,6%	4,2%	0,0%
Velsen-Noord	9,4%	5,5%	6,1%	1,8%
Santpoort-Noord	6,3%	6,4%	3,6%	0,7%
Santpoort-Zuid	7,4%	6,2%	3,5%	1,2%
Velserbroek	7,5%	5,1%	3,1%	0,4%
Gemeente	6,2%	5,4%	3,9%	0,6%

5.6 Slachtofferschap discriminatie

In de vrije ruimte van de vragenlijst is een aantal vragen gesteld over slachtofferschap van discriminatie in de afgelopen twaalf maanden. Tabel 5.5 en Tabel 5.6 laten het percentage zien van inwoners – per wijk – die slachtoffer zijn geworden van discriminatie. In IJmuiden-Zuid komen verschillende vormen van discriminatie vaker voor dan gemiddeld in Velsen. In Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder komen verscheidene vormen juist minder vaak voor. Daarnaast werden inwoners van Velsen-Noord relatief vaak slachtoffer van discriminatie om huiskleur of ras; en om afkomst, geboorteland of dat van hun ouders.

Tabel 5.5 - Slachtofferschap discriminatie in de afgelopen twaalf maanden

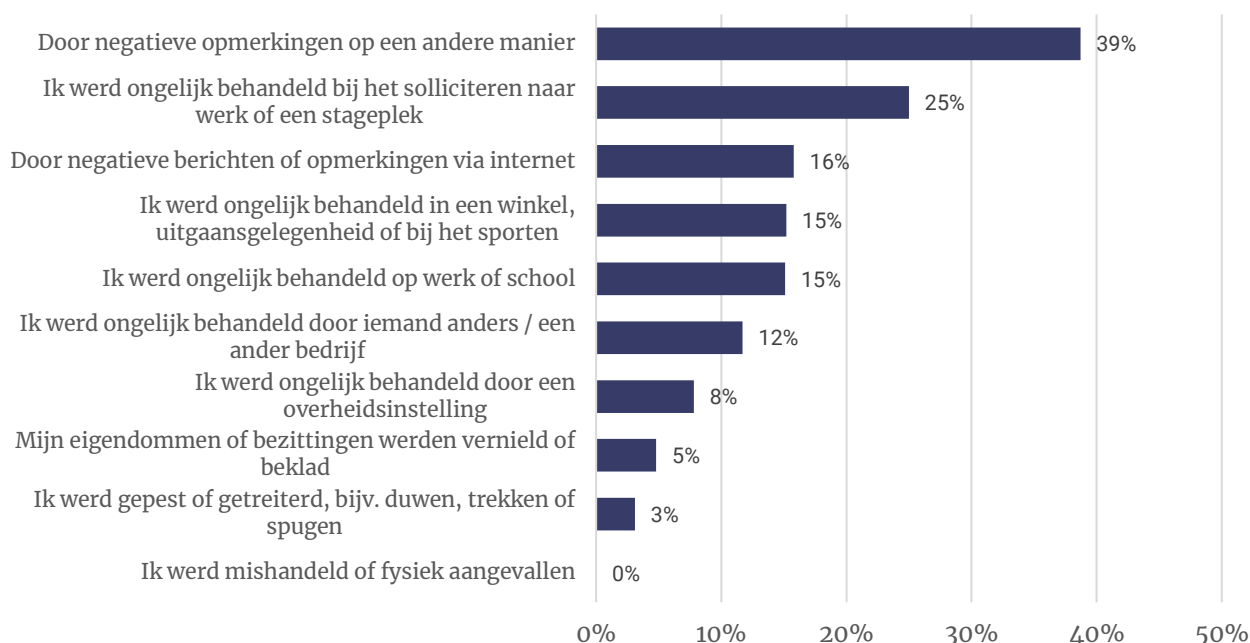
	Leeftijd	Geloof, godsdienst of levensovertuiging	Huidskleur of ras	Politieke voorkeur	Geslacht
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	5,5%	0,5%(+)	1,0%(+)	1,2%	1,6%
IJmuiden-Noord	6,0%	6,2%(-)	5,1%	2,1%	1,5%
IJmuiden-Zuid	5,1%	5,1%	5,9%	4,1%(-)	6,0%(-)
IJmuiden-West	8,6%	5,7%	6,0%	2,0%	3,8%
Zee- en Duinwijk	5,2%	3,5%	1,6%	1,6%	1,0%
Velsen-Noord	6,8%	3,7%	10,1%(--)	0,0%	4,0%
Santpoort-Noord	2,9%	0,8%	1,0%	0,0%	0,7%
Santpoort-Zuid	5,2%	0,9%	2,8%	1,1%	3,0%
Velserbroek	6,4%	1,6%	1,9%	0,9%	2,6%
Gemeente	5,7%	3,1%	3,6%	1,5%	2,6%

Tabel 5.6 - Slachtofferschap discriminatie in de afgelopen twaalf maanden - vervolg

	Seksuele voorkeur of geaardheid	Handicap of chronische ziekte	Afkomst, geboorteland of dat van uw ouders	Kleding of uiterlijk	Andere reden
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	0,0%	0,3%	0,7%(+)	2,1%	0,0%(+)
IJmuiden-Noord	0,0%	1,4%	6,6%	2,9%	1,4%
IJmuiden-Zuid	3,9%(---)	8,0%(---)	5,5%(	5,0%	4,8%(--)
IJmuiden-West	0,0%	3,1%	6,8%	4,5%	7,2%(---)
Zee- en Duinwijk	1,0%	1,1%	5,6%	2,0%	0,4%
Velsen-Noord	2,4%	4,4%	7,9%(-)	6,3%(-)	1,8%
Santpoort-Noord	0,0%	0,5%	1,3%	1,6%	0,8%
Santpoort-Zuid	1,5%	2,7%	1,0%(+)	1,8%	1,9%
Velserbroek	1,2%	1,6%	1,6%	1,3%	1,3%
Gemeente	1,2%	2,5%	4,0%	2,8%	1,9%

Inwoners die de afgelopen twaalf maanden slachtoffer zijn geworden van discriminatie konden aangeven op welke manier(en) zij toen gediscrimineerd zijn. Figuur 5.15 laat zien dat de meesten te maken kregen met negatieve opmerkingen, gevolgd door ongelijke behandeling bij sollicitatie voor werk of een stageplek. In deze meting waren er geen inwoners die mishandeld zijn of fysieke aangevallen als uiting van discriminatie.

Figuur 5.15 - Op welke manieren bent u toen gediscrimineerd

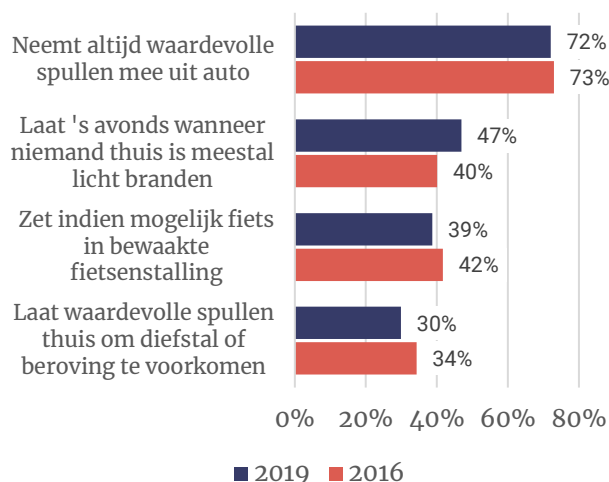
6 Preventie

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de maatregelen die burgers treffen ter preventie van criminaliteit, voornamelijk in de woonomgeving. Burgers hebben immers ook een eigen verantwoordelijkheid om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van criminaliteit. Als het gaat om specifieke maatregelen is criminaliteitspreventie onder te verdelen in sociopreventie (gedragmatige maatregelen, paragraaf 6.1) en technopreventie (technische maatregelen, par. 6.2). Het hoofdstuk sluit af met paragraaf 6.3 over buurtpreventie. Dit onderwerp is nieuw in de Veiligheidsmonitor.

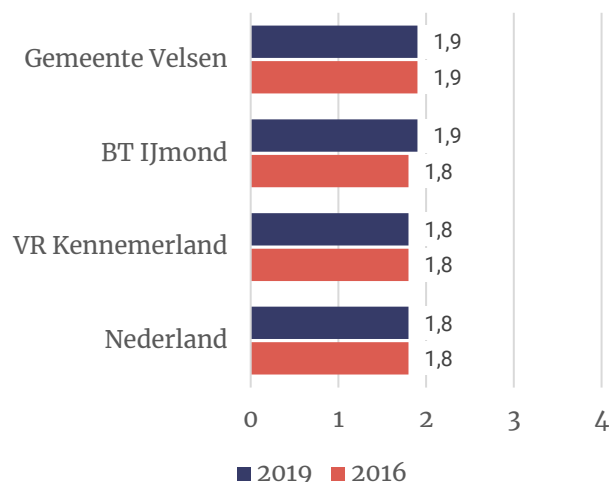
6.1 Sociaalpreventieve maatregelen

Aan de inwoners is een lijst met vier voorzorgsmaatregelen voorgelegd die betrekking hebben op preventie. Hierbij is gevraagd of zij wilden aangeven welke maatregelen zij hebben genomen (Figuur 6.1). Daarnaast is op basis van het gebruik van deze vier maatregelen een somscore voor sociopreventie berekend (Figuur 6.2).

De somscore geeft een totaalbeeld van het gebruik van de vier beschreven maatregelen. Daarmee verschilt de score van de eerder toegepaste schaalscores. Voor de somscore geldt: hoe hoger de somscore, des te hoger het gebruik van sociopreventieve maatregelen. De minimale waarde van de somscore is 0. De maximale waarde is 4.

Figuur 6.1 - Sociaal-preventieve maatregelen (percentage vaak)

Figuur 6.2 - Sociopreventie (somscore 0-4)

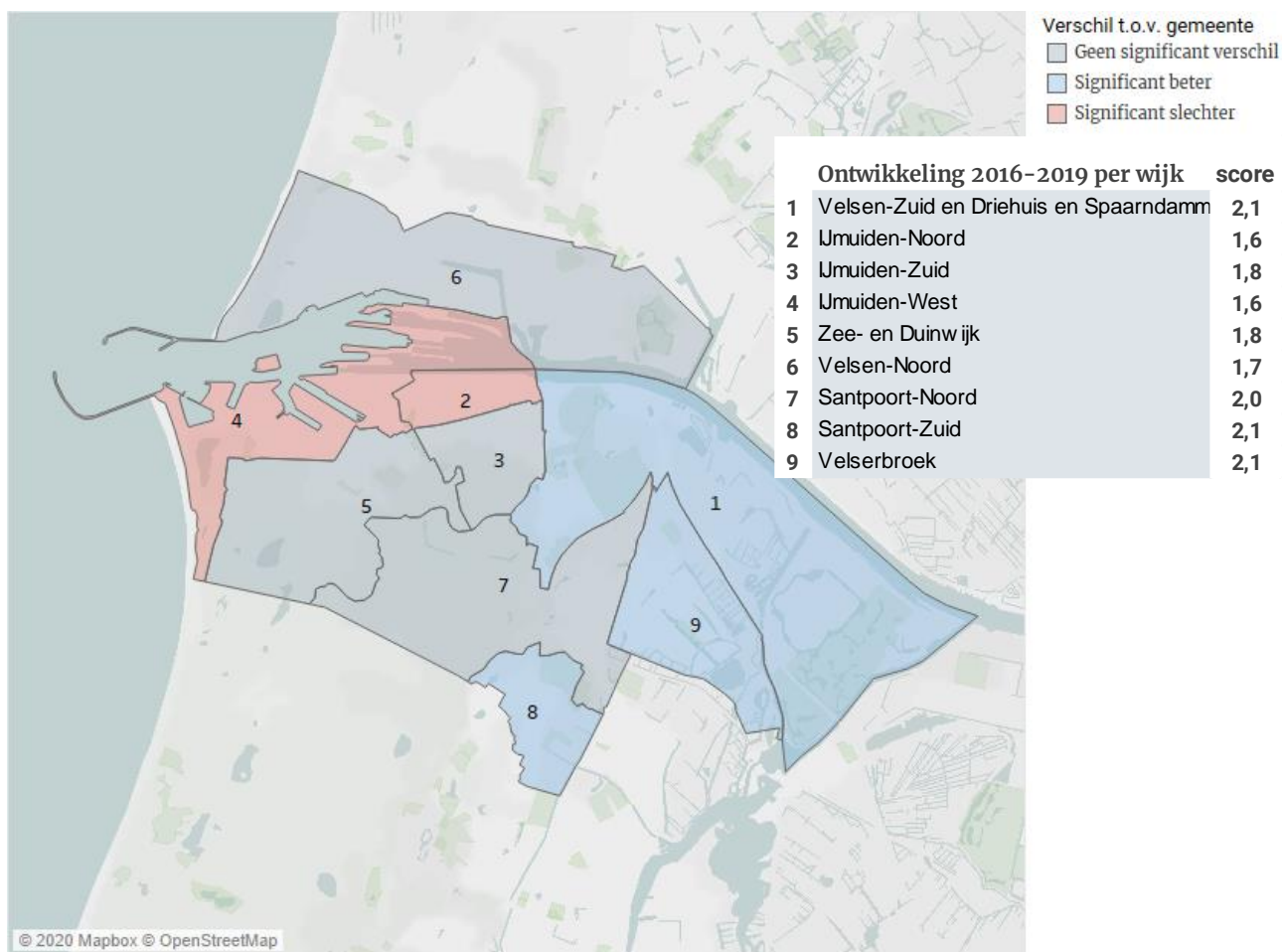
Zeven op de tien Velsenaren nemen altijd waardevolle spullen mee uit de auto. Velsenaren laten vaker 's avonds licht branden als er niemand thuis is, maar laten minder vaak waardevolle spullen thuis om beroving te voorkomen. Figuur 6.2 toont dat de somscore van de gemeente Velsen (1,9) vergelijkbaar is met de referentiegebieden en dat er geen ontwikkeling is ten opzichte van 2016.

72%

van de Velsenaren nemen altijd waardevolle spullen mee uit de auto.

Figuur 6.3 – Sociopreventie (somscore) per wijk

Het gebruik van sociopreventieve maatregelen varieert tussen de wijken: van gemiddeld 1,6 in IJmuiden-West en -Noord tot 2,1 in Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder, Velsbroek en Santpoort-Zuid (Figuur 6.3). De hoogste somscores worden gehaald in de wijken Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder, Velsbroek en Santpoort-Zuid. In die wijken is het gemiddelde aantal maatregelen significant hoger dan het gemiddelde voor de gemeente Velsen. De laagste somscores worden gehaald in de wijken IJmuiden-Noord en -West.

Uitleg tabel

Deze tabel laat zien hoe vaak bewoners uit de verschillende wijken aangeven dat zij bepaalde maatregelen hebben genomen ten opzichte van de voorgaande editie (2016). Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

- Rood: meer dan in 2016;
- Grijs: even veel als in 2016;
- Blauw: minder dan in 2016.

Daarnaast wordt met plus (+) - of minteken (-) weergegeven of de uitkomst in 2019 ook significant verschilt van het gemeentelijk gemiddelde.

Tabel 6.1 laat het aandeel zien van de inwoners van de gemeente Velsen – per wijk – die gebruik maakt van sociale preventieve maatregelen. De hogere score van Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder en Velserbroek komt van waardevolle spullen uit de auto nemen en 's avonds licht laten branden. In Santpoort-Zuid is het vooral de fiets in een bewaakte stalling zetten wat bewoners vaker doen dan gemiddeld. In IJmuiden-Noord en -West nemen inwoners juist minder vaak waardevolle spullen mee uit de auto en in IJmuiden-Noord zet men ook minder vaak de fiets in een bewaakte stalling.

Tabel 6.1 - Sociaal preventieve maatregelen per wijk (percentage vaak)

	Neem altijd waardevolle spullen mee uit auto	Laat 's avonds wanneer niemand thuis is licht branden	Zet indien mogelijk fiets in bewaakte fietsenstalling	Laat waardevolle spullen thuis om diefstal of beroving te voorkomen
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	85% (+++)	54% (+)	42%	34%
IJmuiden-Noord	66% (-)	43%	27% (—)	26%
IJmuiden-Zuid	70%	45%	34%	30%
IJmuiden-West	58% (—)	39%	40%	24%
Zee- en Duinwijk	68%	38% (-)	38%	31%
Velsen-Noord	64% (-)	40%	40%	26%
Santpoort-Noord	74%	51%	45%	30%
Santpoort-Zuid	78%	53%	47% (+)	28%
Velserbroek	80% (++)	54% (+)	42%	33%
Gemeente	72%	47%	39%	30%

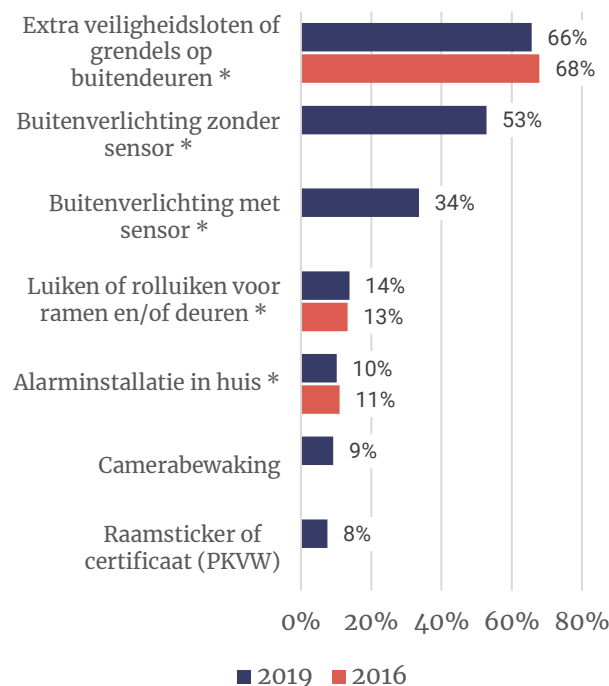
6.2 Preventieve voorzieningen in en om het huis

Vervolgens is aan de inwoners een lijst met zeven voorzieningen voorgelegd die betrekking hebben op preventie in en om het huis. Hierbij is gevraagd welke voorzieningen aanwezig zijn om hun woning en bezittingen te beschermen (Figuur 6.4). Daarnaast is op basis van de aanwezigheid van vijf van de zeven voorzieningen² een somscore voor technopreventie berekend (Figuur 6.5). Hierbij worden buitenverlichting met en zonder sensor als één voorziening beschouwd.

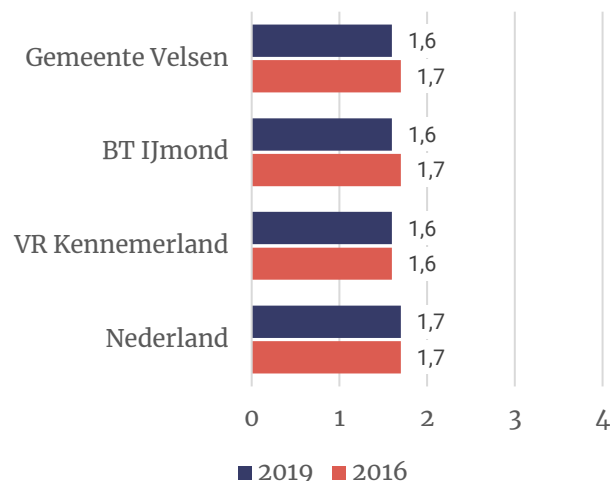
De somscore geeft het gemiddelde aantal aanwezige preventieve voorzieningen per huishouden in de vergelijkingsgebieden weer. De waarde van de somscore is minimaal 0 en maximaal 4.

² Camerabewaking en raamsticker of certificaat (PKVW) tellen niet mee in de somscore van technopreventie.

Figuur 6.4 - Preventieve voorzieningen/ (percentage aanwezig)
* in somscore technopreventie

Figuur 6.5 - Technopreventie (somscore 0-4)

Ongeveer zeven op de tien Velsenaren nemen extra veiligheidssloten of grendels op buitendeuren. Ongeveer de helft gebruikt buitenverlichting (zonder sensor). Figuur 6.5 toont dat de 'technopreventie' somscore van de gemeente Velsen (1,6) ongeveer gelijk is aan het gemiddelde voor de referentiegebieden. Ten opzichte van referentiejaar 2016 is de somscore gedaald.

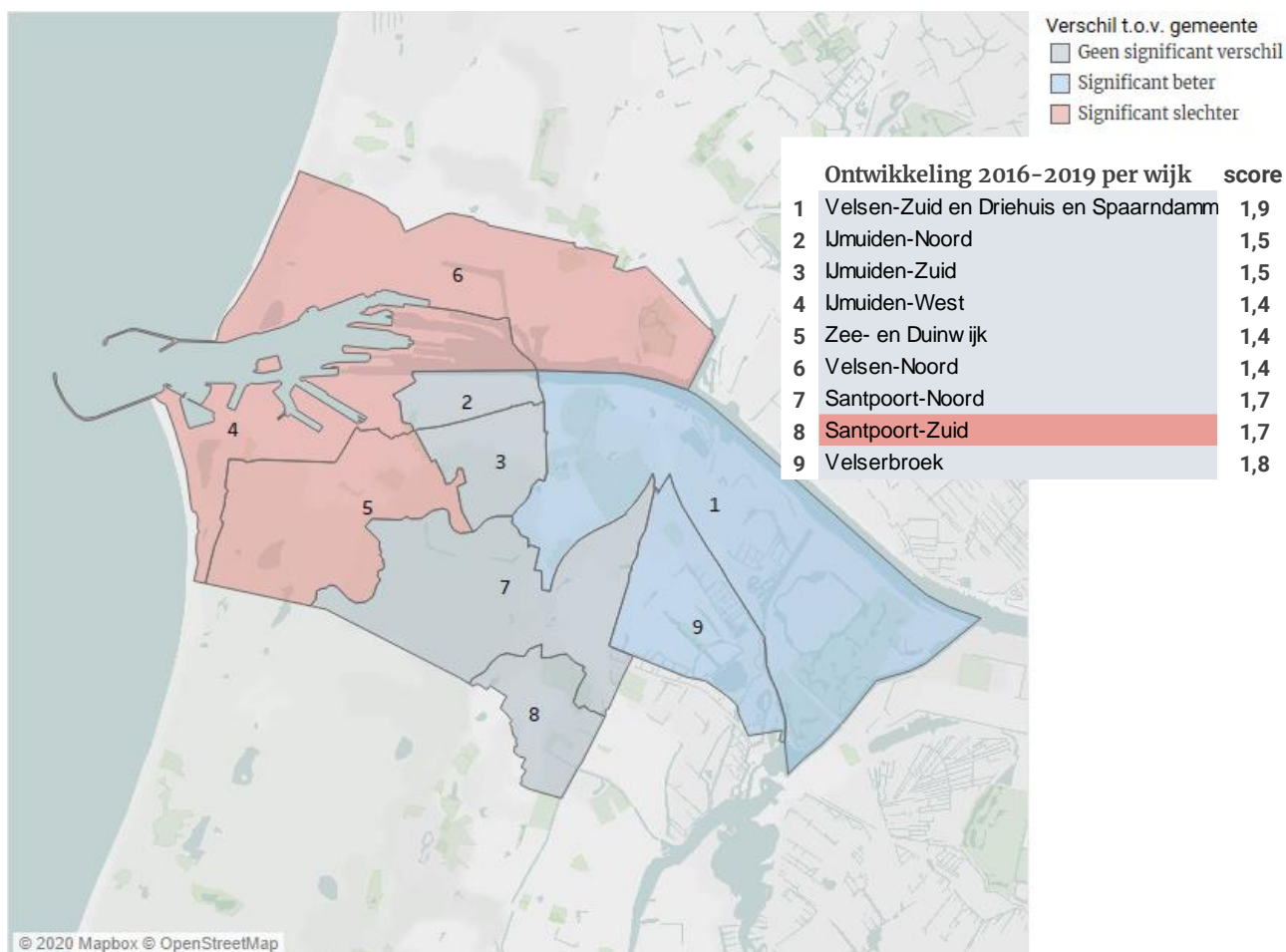

66%

van Velsenaren heeft extra veiligheidssloten of grendels op buitendeuren.

Figuur 5.14 laat zien dat de 'technopreventie' somscore van inwoners van de gemeente Velsen voor het gebruik van preventieve voorzieningen varieert tussen de wijken: van 1,4 in IJmuiden-West, Zee- en Duinwijk en Velsen-Noord tot 1,9 in Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder. Het gebruik van preventieve voorzieningen is in Santpoort-Zuid significant gedaald ten opzichte van het referentiejaar 2016. In vergelijking met de gemiddelde somscore voor de gemeente Velsen hebben de wijken Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder en Velserbroek significant hogere scores, terwijl de wijken IJmuiden-West, Zee- en Duinwijk en Velsen-Noord lagere scores hebben.

Figuur 6.6 - Technopreventie (somscore) per wijk

Tabel 6.2 laat het aandeel zien van de inwoners van de gemeente Velsen – per wijk – die gebruik maakt van verschillende preventieve voorzieningen. De wijk Santpoort-Zuid heeft een afname in het gebruik van extra sloten en alarminstallaties ten opzichte van 2016.

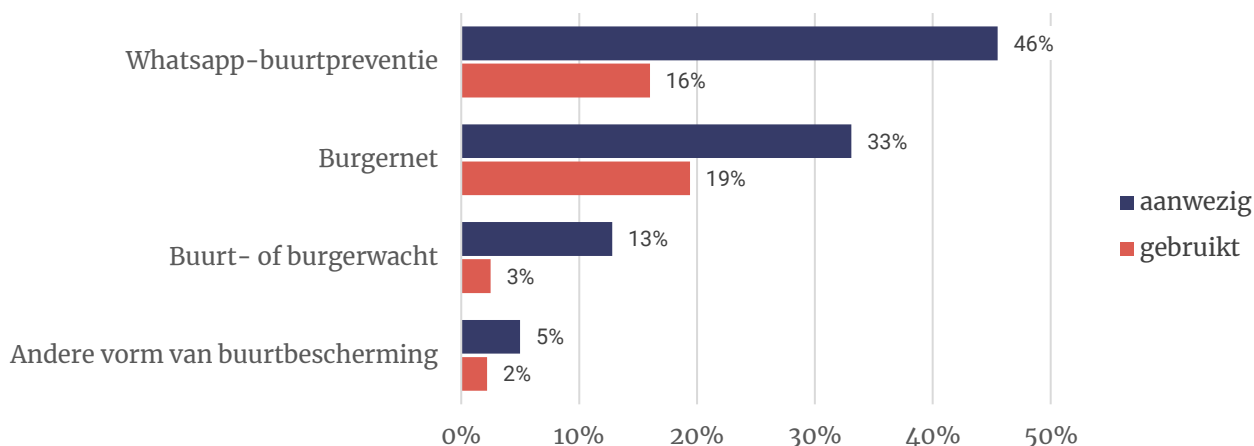
Tabel 6.2 - Technopreventieve maatregelen per wijk (percentage aanwezig)

	Extra sloten	Luiken of rolluiken	Buiten-verlichting zonder sensor	Buiten-verlichting met sensor	Alarm-installatie	Camera-bewaking	Raam-sticker of certificaat (PKVW)
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	77% (+++)	9% (-)	63% (++)	56% (+++)	20% (+++)	13%	11% (+)
IJmuiden-Noord	60%	15%	51%	28%	10%	6%	5%
IJmuiden-Zuid	61%	16%	48%	31%	11%	11%	7%
IJmuiden-West	58%	12%	45%	29%	5%	6%	2% (-)
Zee- en Duinwijk	59% (-)	12%	52%	20% (—)	8%	13%	13% (++)
Velsen-Noord	60%	13%	46%	26%	9%	9%	4%
Santpoort-Noord	73% (+)	10%	53%	44% (++)	13%	8%	6%
Santpoort-Zuid	66%	6% (-)	55%	45% (++)	19% (+++)	9%	12% (+)
Velserbroek	74% (+)	19% (+)	58%	36%	7%	9%	7%
Gemeente	66%	14%	53%	34%	10%	9%	8%

6.3 Buurtpreventie

Nieuw in de Veiligheidsmonitor is een vragenblok over de aanwezigheid en het gebruik van verschillende vormen van buurtpreventie, zoals een buurt- of burgerwacht, WhatsApp-buurtpreventie, Burgernet of een andere vorm van buurtbescherming (Figuur 6.7).

Figuur 6.7 - Buurtpreventie

Volgens 46 procent van de Velsenaren is WhatsApp-buurtpreventie aanwezig in hun eigen buurt, maar slechts 16 procent maakt hier gebruik van. Burgernet is meer gebruikt (19%), maar het is minder aanwezig (33%).

Tabel 6.3 - Buurtpreventie per wijk (percentage gebruikt)

	Buurt of burgerwacht	WhatsApp buurtpreventie	Burgernet	Andere vorm buurtbescherming
Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder	5%	31% (+++)	15%	1%
IJmuiden-Noord	1%	5% (---)	25% (+)	0% (-)
IJmuiden-Zuid	2%	12%	17%	3%
IJmuiden-West	1%	7% (-)	15%	3%
Zee- en Duinwijk	1%	8% (-)	16%	0% (-)
Velsen-Noord	4%	17%	23%	5%
Santpoort-Noord	2%	16%	16%	4%
Santpoort-Zuid	3%	25% (++)	19%	2%
Velserbroek	5% (+)	25% (+++)	23%	3%
Gemeente	3%	16%	19%	2%

Tabel 6.3 laat het aandeel zien van de inwoners van de gemeente Velsen – per wijk – die gebruik maakt van verschillende vormen van buurtpreventie. De wijken Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder, Santpoort-Zuid, en Velserbroek tonen hogere percentages dan het gemiddelde voor de gemeente Velsen met betrekking tot het gebruik van WhatsApp-buurtpreventie. De wijken IJmuiden-Noord en -West en Zee- en Duinwijk tonen juist lagere percentages bij deze vorm van buurtpreventie.

7 Burgers en politie

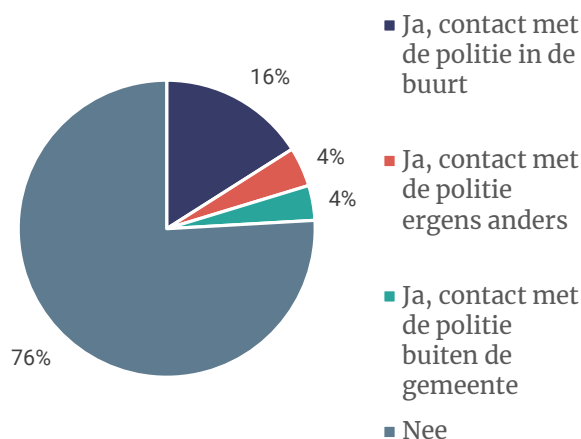
In dit hoofdstuk staat de tevredenheid over het functioneren van de politie centraal. Allereerst wordt de tevredenheid over contacten tussen burgers en de politie beschreven (paragraaf 7.1). Daarna beschrijft dit hoofdstuk het functioneren van de politie in de buurt (par. 7.2) en het functioneren van de politie in het algemeen (par. 7.3).

7.1 Contacten burgers met politie

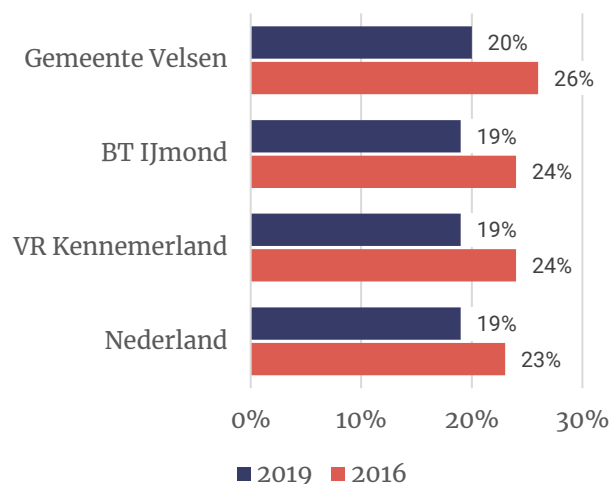
Deze paragraaf beschrijft de contacten van de inwoners van Velsen met de politie.

Achtereenvolgens gaan we in op het percentage dat contact heeft gehad, de reden(en) hiervoor en de tevredenheid over dit contact.

Figuur 7.1 laat het percentage inwoners zien dat contact heeft gehad met de politie in de afgelopen twaalf maanden. In Figuur 7.2 wordt het contact met de politie in de gemeente vergeleken met de referentiegebieden volgens de oude definitie.

Figuur 7.1 - Contact met de politie (nieuwe definitie)

Figuur 7.2 - contact met de politie in de gemeente (oude definitie)

Ongeveer driekwart Velsenaren heeft geen contact met de politie gehad in de afgelopen twaalf maanden. De inwoners die wel contact hadden met de politie, hadden dit vooral met de politie in de eigen buurt. Figuur 7.2 toont dat het percentage Velsenaren dat contact met de politie in de gemeente heeft gehad (20%), ongeveer gelijk is aan het gemiddelde percentage voor de referentiegebieden en Nederland.

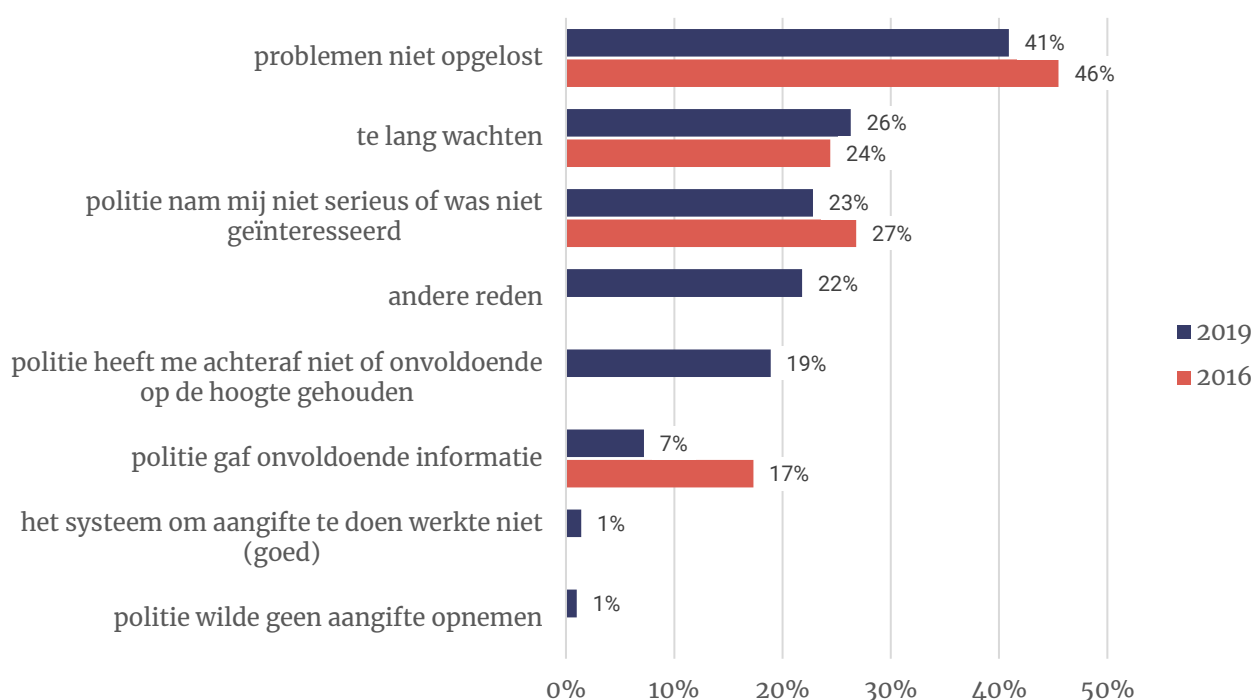
Tabel 7.1 gaat verder in op het contact dat inwoners hebben gehad met de politie. Waarom hebben zij contact gehad, op wiens initiatief en op welke manier(en)? Acht op de tien contacten met de politie is geïnitieerd door de burger (83%) meestal op persoonlijke wijze (55%) of telefonisch (31%) om over een aangifte of melding (47%) te spreken.

Tabel 7.1 - Reden contact, initiatief, wijze van contact (percentage van inwoners met contact)

REDEN CONTACT	%	INITIATIEF CONTACT	%	WIJZE CONTACT	%
bekeuring/waarschuwing	16%	politie	17%	persoonlijk	55%
aangifte/melding	47%	burger	83%	telefonisch	31%
andere contacten	37%			via Burgernet	0%
				via sociale media op internet, bijv. twitter	1%
				anders via internet, bijv. via de website van de politie	8%
				anders niet via internet, bijv. schriftelijk	1%

Tevredenheid

De meeste inwoners – die contact gehad hebben met de politie – zijn tevreden over dit contact. Inwoners die over bepaalde punten minder tevreden waren konden de reden(en) hiervan aangeven (Figuur 7.3). Voor 41 procent van de ontevreden inwoners kwam dit omdat de problemen (in behandeling door de politie) niet opgelost waren. ‘De politie gaf onvoldoende informatie’ werd minder vaak als reden genoemd dan in 2016, maar dit kan komen omdat er in de vragenlijst van 2019 meer antwoordmogelijkheden waren.

Figuur 7.3 - Reden(en) minder tevreden contact met de politie

62%

van de Velsenaren is tevreden over het contact met de politie

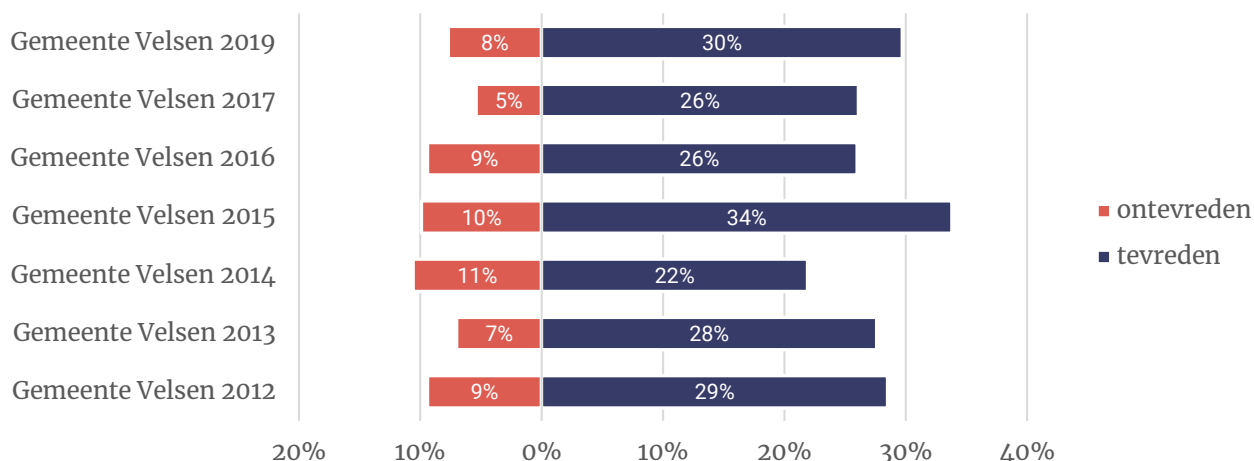

7.2 Functioneren politie in de buurt

Allereerst is inwoners gevraagd een oordeel te geven over het functioneren van de politie in de buurt. Vervolgens is aan de inwoners een aantal stellingen voorgelegd op basis waarvan twee indicatoren voor het functioneren van de politie in de buurt zijn gemaakt: beschikbaarheid en functioneren.

Tevredenheid

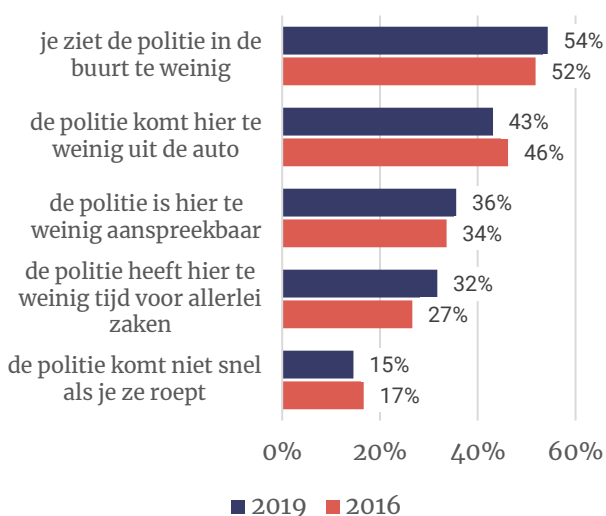
Aan de inwoners van Velsen is gevraagd een oordeel te geven over het functioneren van de politie in de woonbuurt. Figuur 7.4 geeft aan dat 30 procent van de Velsenaren tevreden is (+4% in vergelijking met het referentiejaar 2016). Er is over de laatste jaren geen duidelijke trend in de tevredenheid.

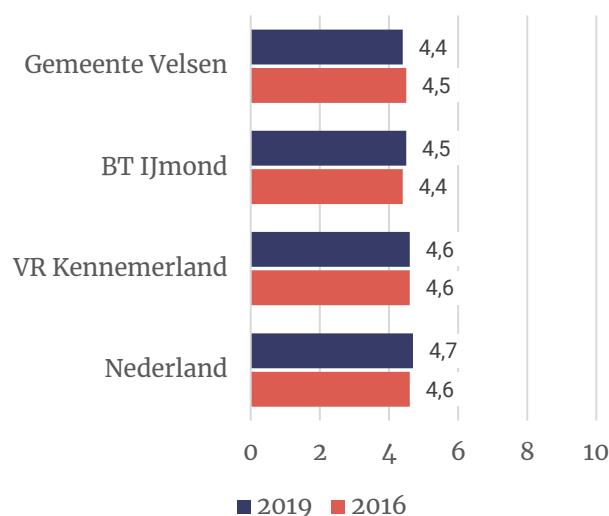
Figuur 7.4 - Tevredenheid over functioneren politie in de woonbuurt

Beschikbaarheid van de politie

Inwoners is ook gevraagd te reageren op een aantal stellingen over beschikbaarheid van de politie in de buurt om specifiek inzicht te krijgen welke aspecten van het functioneren meer en minder worden gewaardeerd (Figuur 7.5). Op basis van de vijf stellingen is een indicator samengesteld voor de beschikbaarheid van de politie (Figuur 7.6).

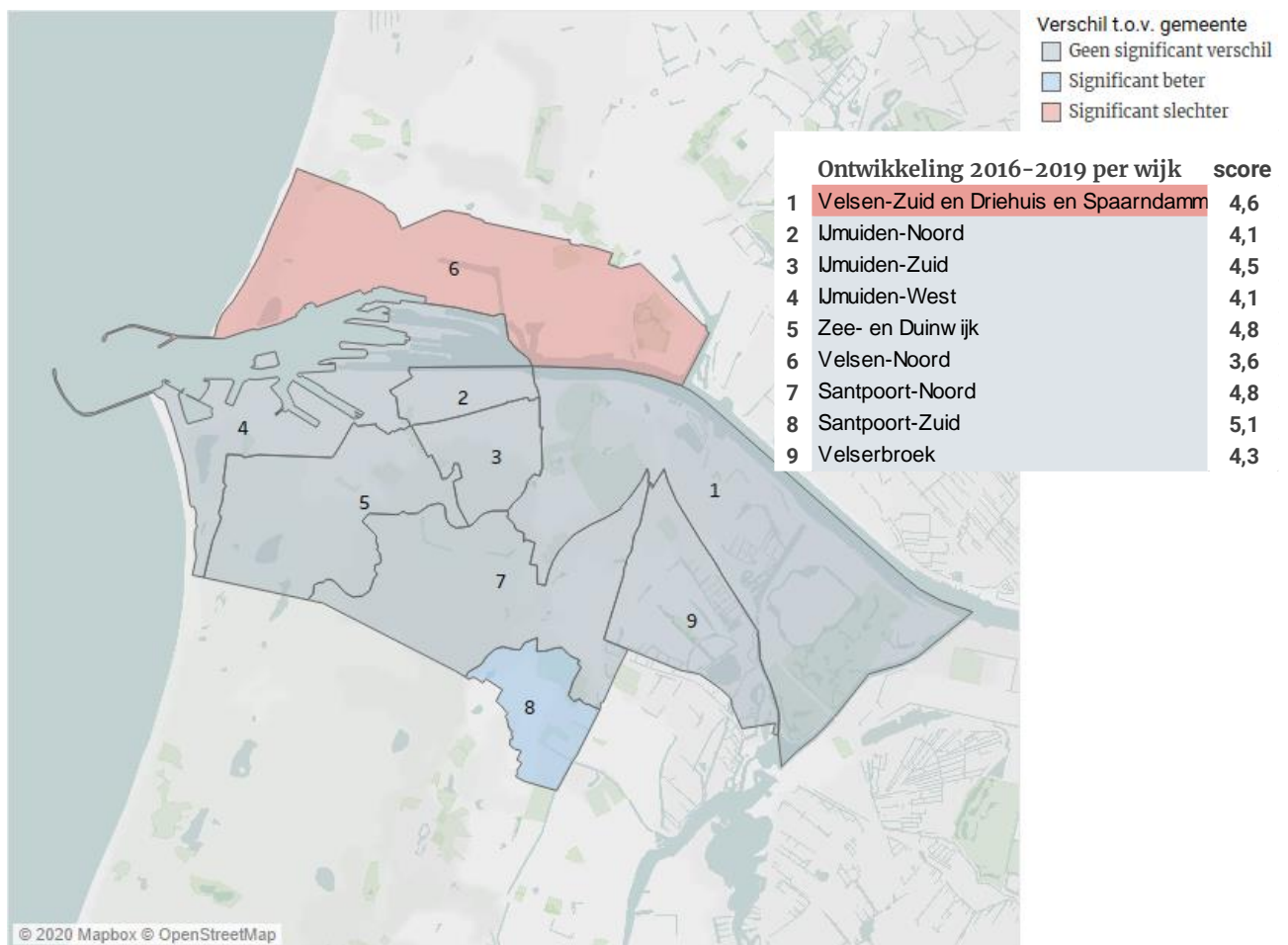
Figuur 7.5 - Stellingen beschikbaarheid politie in de buurt (percentage (helemaal) eens)

Figuur 7.6 - Beschikbaarheid politie in de buurt (schaalscore 0-10)

In vergelijking met 2016 zijn er meer inwoners van mening dat je de politie te weinig ziet in de buurt. In de totale schaalscore is echter geen verschil ten opzichte van 2016. De schaalscore 'beschikbaarheid politie in de buurt' van de gemeente Velsen (score 4,4) is duidelijk lager dan het landelijk gemiddelde (4,7).

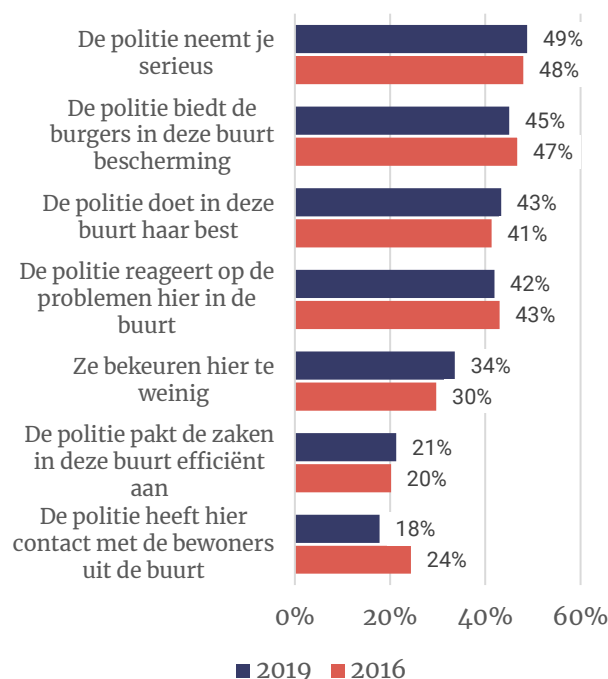
Figuur 7.7 - Beschikbaarheid politie in de buurt per wijk (schaalscore 0-10)

Figuur 7.7 laat zien dat de schaalscore van inwoners van de gemeente Velsen over de beschikbaarheid van de politie varieert tussen de wijken: van 3,6 in Velsen-Noord tot 5,1 in Santpoort-Zuid. De schaalscore voor Zuid en Driehuis en Spaarndammerpolder is significant slechter ten opzichte van het referentiejaar 2016. De beoordeling van de beschikbaarheid van de politie is in Santpoort-Zuid bovengemiddeld hoog en in Velsen-Noord lager dan gemiddeld.

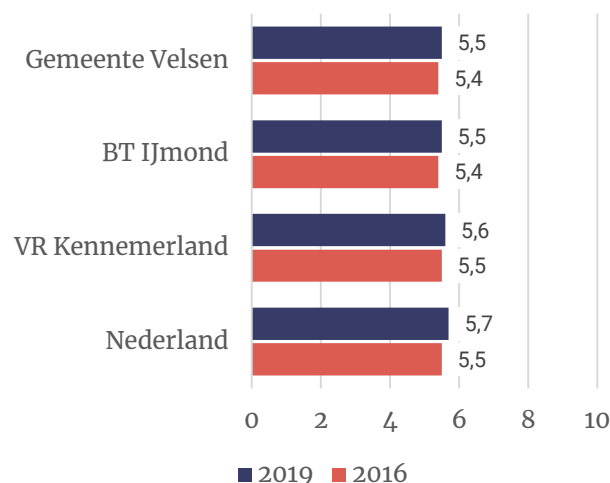
Functioneren van de politie

Vervolgens is aan de inwoners een aantal stellingen voorgelegd over het functioneren van de politie in de buurt. Figuur 7.8 geeft het percentage inwoners weer dat het (helemaal) eens is met de stellingen. Op basis van vijf van deze stellingen³ is een indicator samengesteld voor het functioneren van de politie. Deze is weergegeven in Figuur 7.9.

³ De stellingen 'ze bekeuren hier te weinig' en 'de politie neemt je serieus' zijn geen onderdeel van de schaalscore.

Figuur 7.8 – Stellingen functioneren politie in de buurt (percentage (helemaal) eens)

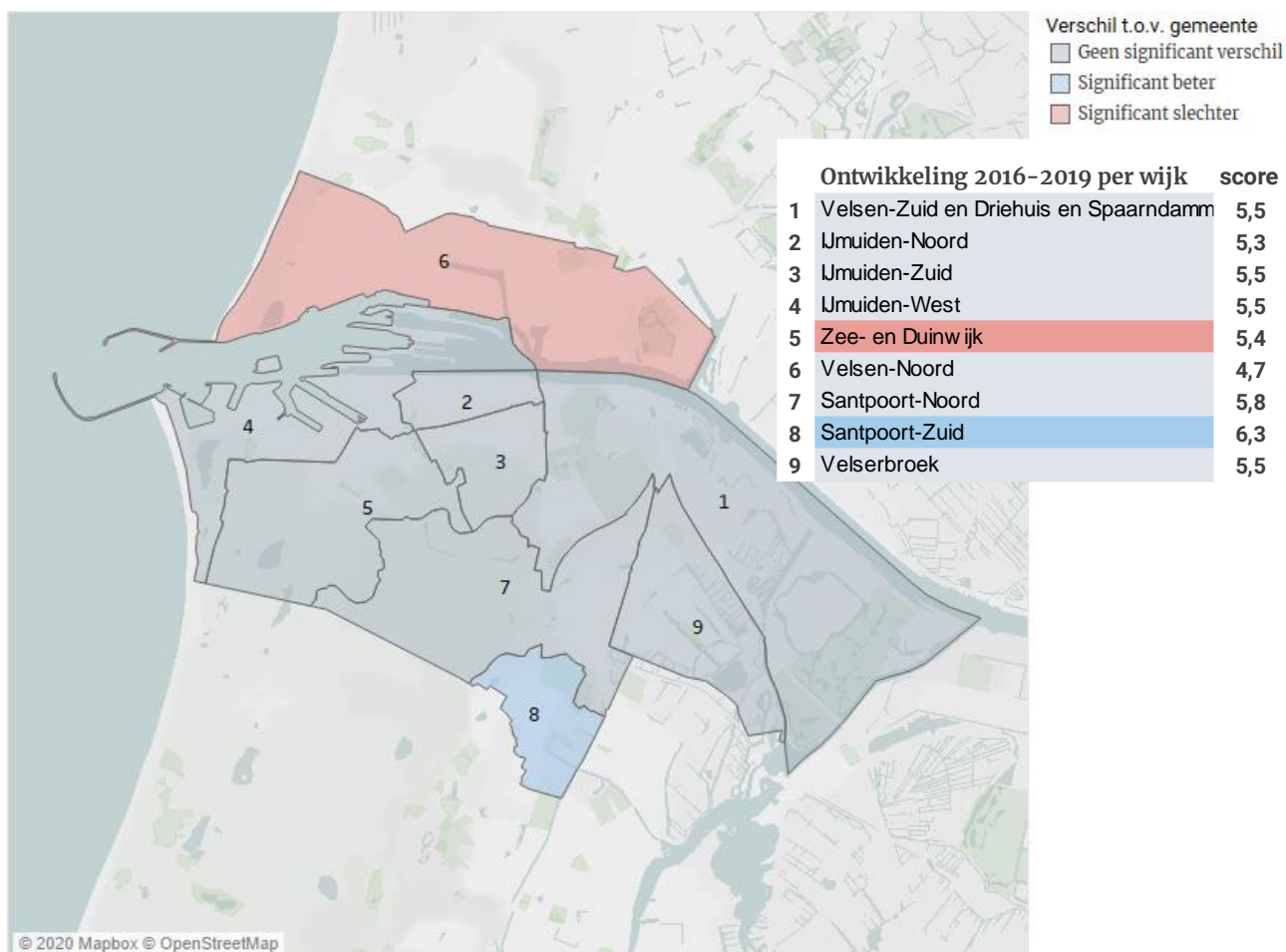

Figuur 7.9 - Functioneren politie in de buurt (schaalscore 0-10)

Ten opzichte van 2016 hebben minder inwoners het idee dat de politie contact heeft met bewoners uit de buurt. De totale schaalscore voor het functioneren van de politie in de buurt is echter niet veranderd. De schaalscore ‘functioneren politie in de buurt’ van de gemeente Velsen (score 5,5) is iets lager dan het landelijk gemiddelde.

Figuur 7.8Figuur 7.7 laat zien dat de schaalscore van inwoners van de gemeente Velsen over het functioneren van de politie varieert tussen de wijken: van 4,7 in Velsen-Noord tot 6,3 in Santpoort-Zuid. De schaalscore voor Zee- en Duinwijk is significant slechter ten opzichte van het referentiejaar 2016 terwijl die voor Santpoort-Zuid significant beter is. In vergelijking met de gemiddelde score voor de gemeente Velsen, is de schaalscore voor het functioneren van de politie in de buurt het hoogst in Santpoort-Zuid en het laagst in Velsen-Noord.

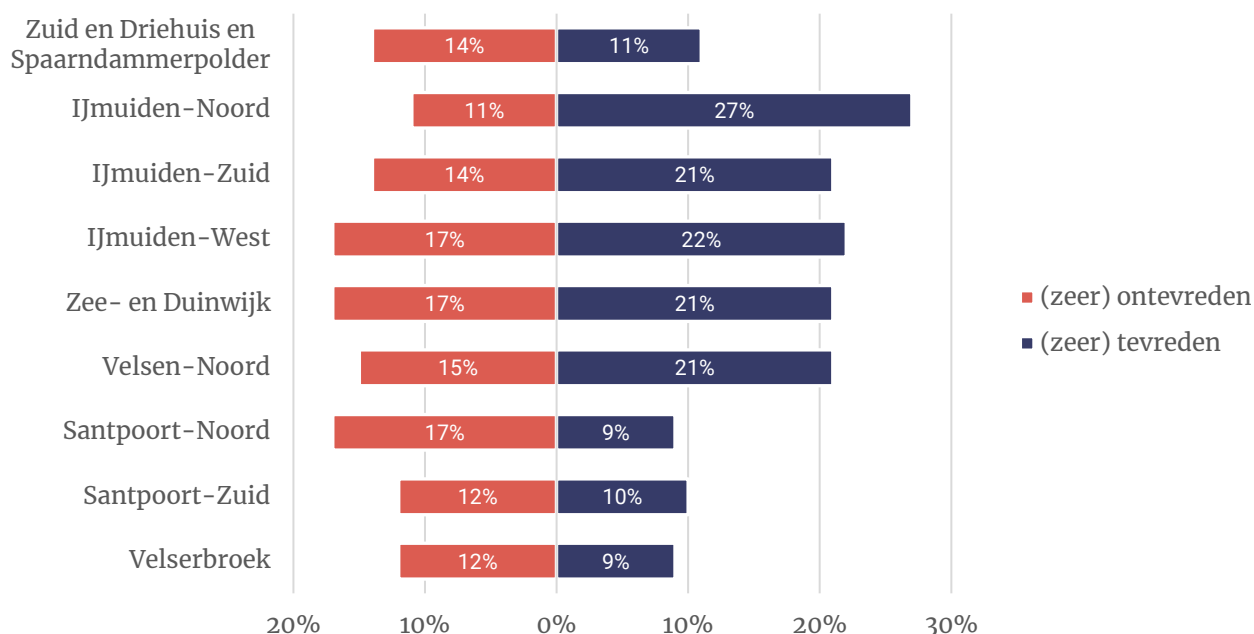

Figuur 7.10 - Functioneren politie in de buurt per wijk (schaalscore 0-10)

Functioneren gemeentelijke handhavers

In de vrije ruimte van de vragenlijst is ook nog gevraagd om een oordeel te geven over het functioneren van de gemeentelijke handhavers. Dit is te zien in Figuur 7.11.

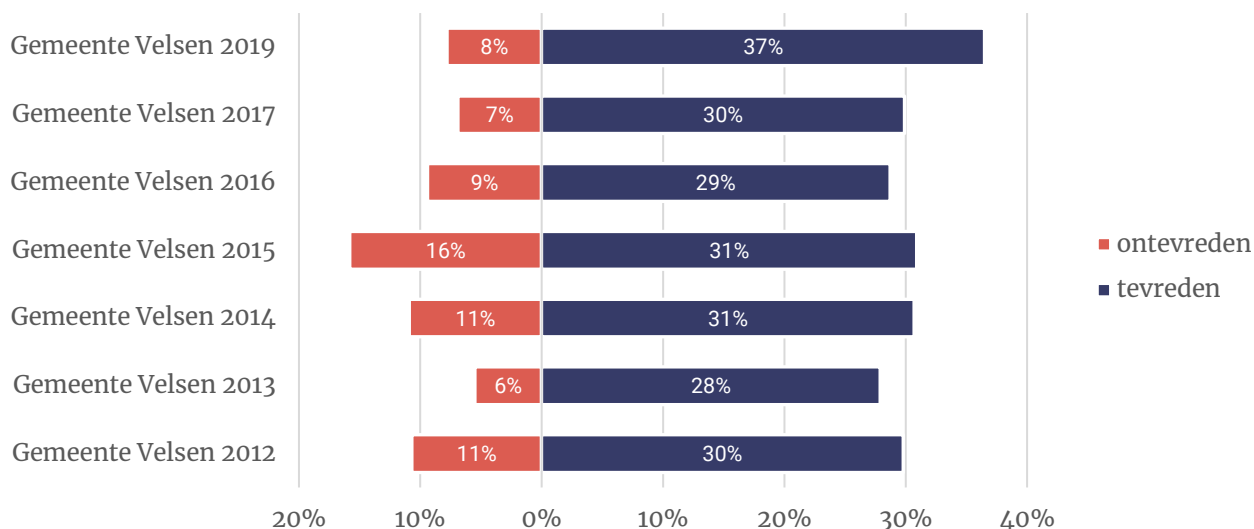
De waardering voor het functioneren van de gemeentelijke handhavers is het hoogst in IJmuiden-Noord. Daarnaast is de tevredenheid over het algemeen hoger in de noordwestelijke wijken (IJmuiden, Zee- en Duinwijk en Velsen-Noord) van Velsen dan in de zuidwestelijke wijken (Santpoort, Velsen Zuid e.o. en Velsbroek). Dit heeft er ook mee te maken dat in de zuidwestelijke wijken een groter percentage van de inwoners het functioneren van de gemeentelijke handhavers niet kan beoordelen (~60%) dan in de noordwestelijke wijken (~40%).

Figuur 7.11 – Tevredenheid over functioneren gemeentelijke handhavers in de buurt

7.3 Functioneren politie in het algemeen

In deze laatste paragraaf van dit hoofdstuk staat het functioneren van de politie in het algemeen centraal. Inwoners van Velsen is gevraagd om een oordeel te geven over het functioneren van de politie in het algemeen (Figuur 7.12). Ten opzichte van 2016 is de tevredenheid over het functioneren van de politie in het algemeen gestegen, in geen eerdere meting was deze zo hoog.

Figuur 7.12 - Tevredenheid over het functioneren van de politie in het algemeen

8 Verklarende factoren onveilig gevoel in de buurt

In dit hoofdstuk wordt met een verdiepende analyse beschreven welke factoren er samenhangen met het onveiligheidsgevoel in de buurt. Voor wijken met een verstoorde veiligheidsbeleving geeft dit een verklaring: welke aspecten uit de Veiligheidsmonitor dragen het meest bij aan het gevoel van onveiligheid bij inwoners van deze wijk. In paragraaf 8.1 wordt eerst het model beschreven, de analyse volgt in de paragrafen 8.2 en 8.3.

8.1 Beschrijving model

Verstoorde veiligheidsbeleving

Op basis van het model van Remco Spithoven over verstoorde veiligheidsbeleving⁴ (zie kader) is een voorselectie gemaakt van factoren die mogelijk bijdragen aan de veiligheidsbeleving in de wijken van Velsen.

Verstoorde veiligheidsbeleving

“Een significant negatieve – en problematisch ervaren – veiligheidsbeleving van buurtbewoners, in vergelijking met dezelfde buurt op een eerder meetmoment en/of ten opzichte van gelijktijdige metingen van andere, vergelijkbare buurten.” (Spithoven, 2017)

Verklarende factoren

Door middel van statistische analyse⁵ is verkend welke factoren bijdragen aan een onveilig gevoel in de buurt van inwoners. Specifiek is er gekeken naar de vraag ‘voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen buurt’ en welke andere vragen (factoren) de kans vergroten dat iemand hier ‘ja’ (ik voel me wel eens onveilig in mijn eigen buurt) heeft geantwoord. Welke factoren van invloed zijn kan verschillen per wijk: in de ene wijk kan onveiligheidsgevoel vooral samenhangen met de vraag of iemand zelf veel verkeersoverlast ervaart, terwijl in een andere wijk het er meer van af hangt of iemand man of vrouw is. De lijst met geselecteerde factoren staat in Tabel 8.1.

Tabel 8.1 - Geselecteerde factoren voor analyse onveiligheidsgevoel in de buurt

Hoofdfactor	Vraag	Antwoorden
Persoonkenmerken	Geslacht	Man / Vrouw
	Leeftijd	4 categorieën, beginnend bij 15-24 en eindigend bij 65+
Kenmerken buurt	Fysieke kwaliteit woonomgeving (5 aspecten)	Schaalscore (0-10)
	Buurtontwikkeling (verleden)	3 categorieën, achteruit, vooruit of gelijk gebleven
	Buurtontwikkeling (toekomst)	3 categorieën, zal achteruit gaan, zal vooruit gaan of zal gelijk blijven
Sociale kwaliteit	Sociale cohesie (4 aspecten)	Schaalscore (0-10)

⁴ R. Spithoven. Verstoorde veiligheidsbeleving. In gesprek met buurtbewoners over de ‘onveiligheid’ in hun buurt naar aanleiding van gestegen ‘gevoelens van onveiligheid’. In: Tijdschrift voor Veiligheid 2017 (16) 4.

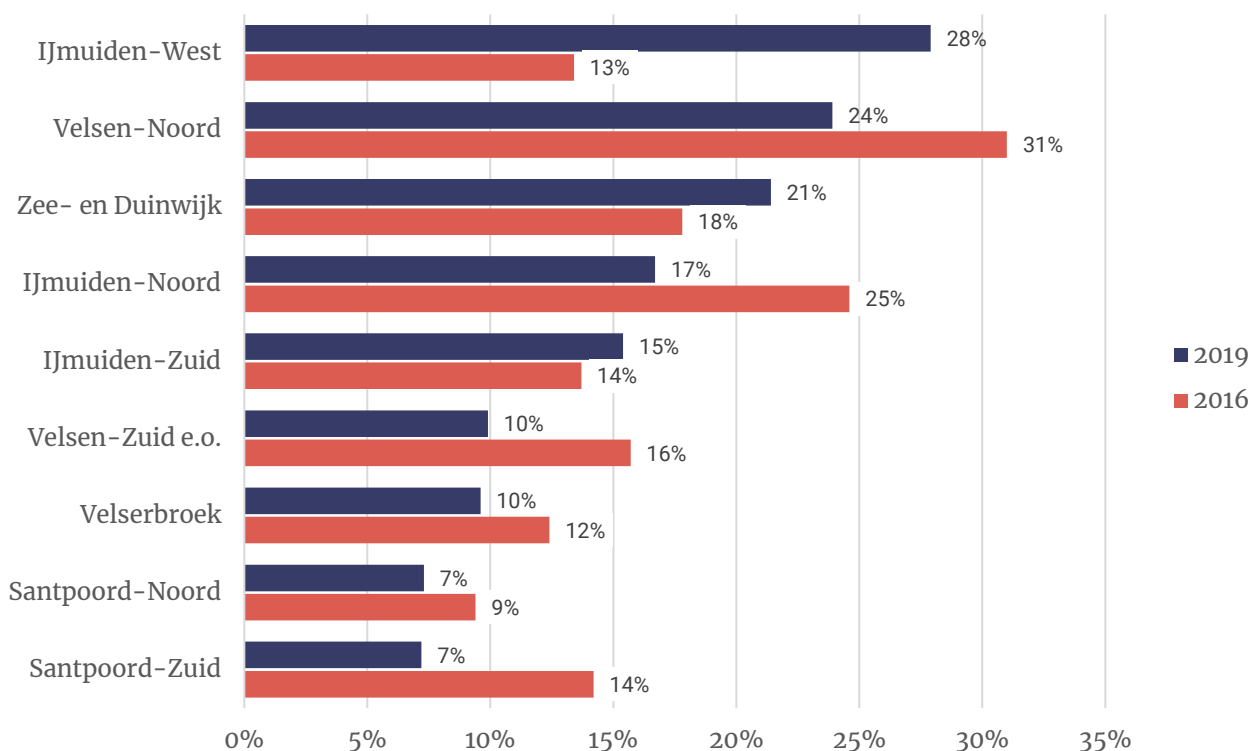
⁵ Logistische Regressie model

Hoofdfactor	Vraag	Antwoorden
Buurtproblemen	Fysieke verloedering (4 vormen)	Ja, ervaart zelf veel overlast
	Verkeersoverlast (3 vormen)	Ja, ervaart zelf veel overlast
	Sociale overlast (5 vormen)	Ja, ervaart zelf veel overlast
Politiek/bestuurlijke oorzaken	Algemeen oordeel gemeente m.b.t. aanpak leefbaarheid en veiligheid	5-puntsschaal (zeer tevreden tot zeer ontevreden)
	Algemeen oordeel functioneren politie in de buurt	5-puntsschaal (zeer tevreden tot zeer ontevreden)
Individueel psychologische oorzaken	Vermijdingsgedrag (5 vormen)	Schaalscore (0-10)
	Persoonlijk slachtofferschap traditionele criminaliteit (12 delicten)	Ja, slachtoffer geworden in de afgelopen 12 maanden
	Persoonlijk slachtofferschap cybercriminaliteit (4 delicten)	Ja, slachtoffer geworden in de afgelopen 12 maanden
	Persoonlijk slachtofferschap discriminatie (10 redenen)	Ja, gediscrimineerd in de afgelopen 12 maanden
	Conflict met de burens	Ja, conflict of ruzie met burens gehad in de afgelopen 5 jaar

8.2 Wijken met verstoorde veiligheidsbeleving

In paragraaf 4.1 zijn de uitkomsten van de veiligheidsbeleving per buurt beschreven. Hieruit kan worden opgemaakt dat IJmuiden-West de wijk is met de meest verstoorde veiligheidsbeleving in Velsen in 2019: het hoogste percentage inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt en een toename ten opzichte van 2016. Ook de wijken Velsen-Noord en Zee- en Duinwijk hebben een bovengemiddeld onveiligheidsgevoel en worden daarom meegenomen in de analyse.

Figuur 8.1 - Ontwikkeling onveiligheidsgevoel in de buurt per wijk (% wel eens onveilig)

8.3 Verklarende factoren per wijk

IJmuiden-West

De verstoorde veiligheidsbeleving in IJmuiden-West komt op basis van het model voort uit een tweetal factoren: in de eerste plaats sociale cohesie en in de tweede plaats leeftijd. De andere factoren uit Tabel 8.1 spelen naar verhouding geen rol van betekenis in IJmuiden-West als het gaat om het correct voorspellen of een bewoner zich wel eens onveilig voelt in de buurt of niet.

Leesvoorbeeld

1. De factor die het sterkst samenhangt met veiligheidsgevoel is sociale cohesie. Elk punt *lager* op de schaalscore, bestaande uit vier aspecten (o.a. saamhorigheid in de buurt, prettige omgang met elkaar), betekent een *toename* in de kans dat een bewoner zich wel eens onveilig voelt in de buurt. Oftewel hoe minder sociale cohesie men ervaart in de buurt, hoe onveiliger men zich voelt. In Tabel 8.2 is dit te zien als een lagere gemiddelde score onder inwoners die zich onveilig voelen.
2. De volgende factor is leeftijd. De kans dat een jongere zich wel eens onveilig voelt in de buurt is hoger dan voor oudere bewoners. In Tabel 8.2 is te zien het percentage uiteenloopt van slechts 3% onder bewoners van 65 jaar (1 van de 30 deelnemers) en ouder tot 50% onder jongeren van 15 tot 24 jaar (6 van de 12).

De sociale cohesie voor IJmuiden-West was in 2019 ook al het laagst van de gemeente Velsen. In 2016 waren de uitkomsten van de wijk ook al beneden gemiddeld, maar er was er nog een wijk die minder scoorde (Zee- en Duinwijk). Het effect van leeftijd valt vooral op in vergelijking met het gemiddelde van Velsen. In de gemeente totaal voelt 17 procent van de jongeren (15-24 jaar) zich wel eens onveilig en 11 procent van de ouderen (65+), dit verschil is niet eens significant.

Tabel 8.2 - Verklarende factoren IJmuiden-West

		Nee, niet onveilig	Ja, wel eens onveilig
1.	Sociale cohesie	Schaalscore (0-10)	6,0
2.	Leeftijd	15-24 jaar	50%
		25-44 jaar	61%
		45-64 jaar	80%
		65+ jaar	97%

Velsen-Noord

Hoewel de veiligheidsbeleving in de buurt iets is verbeterd ten opzichte van 2016 (niet significant), is het percentage inwoners dat zich wel eens onveilig voelt nog wel hoger dan gemiddeld. In Velsen-Noord zijn sociale overlast en sociale cohesie de belangrijkste factoren in de verklaring van onveiligheidsgevoelens onder bewoners.

Tabel 8.3 - Verklarende factoren Velsen-Noord

		Nee, niet onveilig	Ja, wel eens onveilig
1.	Sociale overlast	Nee	81%
		Ja, ervaart zelf veel overlast	43%
2.	Sociale cohesie	Schaalscore (0-10)	6,4
			5,2

Zee- en Duinwijk

In Zee- en Duinwijk zijn er meer inwoners die zich wel eens onveilig voelen in de buurt dan gemiddeld in Velsen, ten opzichte van 2016 zijn de verschillen echter beperkt. Er valt hier eigenlijk al nauwelijks meer van een verstoorde veiligheidsbeleving te spreken. In de Zee- en Duinwijk hangt onveiligheidsgevoel vooral samen met sociale overlast, gevolgd door verkeersoverlast.

Tabel 8.4 - Verklarende factoren Zee- en Duinwijk

		Nee, niet onveilig	Ja, wel eens onveilig
1.	Sociale overlast	Nee	83%
		Ja, ervaart zelf veel overlast	17%
2.	Verkeersoverlast	50%	50%
		Nee	88%
		12%	
		67%	33%

Overige wijken

In de andere wijken van IJmuiden is er geen sprake van negatieve ontwikkelingen, of van bovengemiddelde onveiligheidsgevoelens. Er is hier derhalve geen verstoorde veiligheidsbeleving volgens de gehanteerde definitie. Dit heeft als consequentie dat het verklaringsmodel ook steeds minder duidelijke uitkomsten geeft, naarmate er minder gevoelens van onveiligheid zijn in de wijk⁶.

⁶ Voor de wijk Velsersbroek geldt zelfs dat het model helemaal geen uitkomst heeft, omdat er te weinig deelnemers zijn die om dezelfde redenen zich onveilig voelen. Elke verklaring is hier eigenlijk uniek.

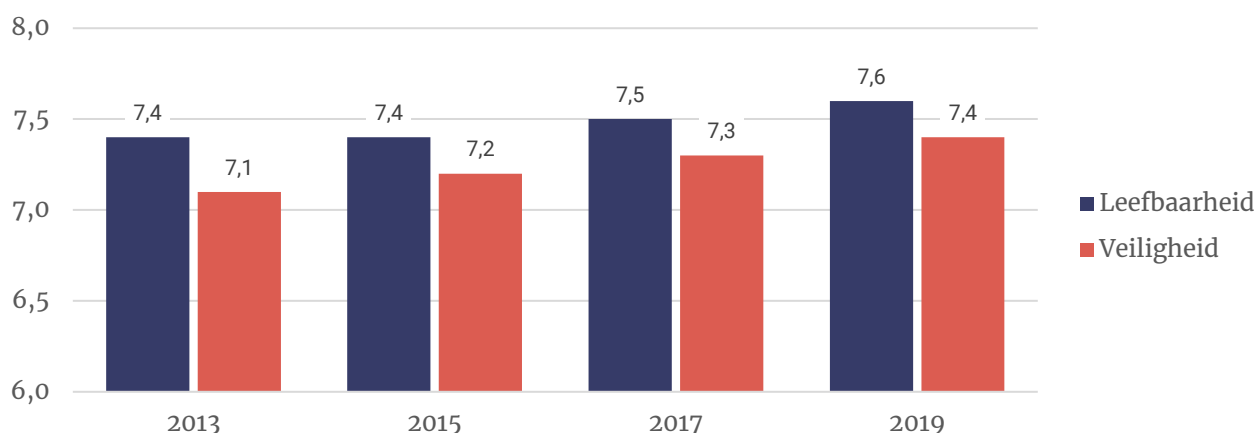
A Bijlage trends en ontwikkelingen

1 Landelijke trends in de veiligheidsmonitor

In het eerste hoofdstuk van deze bijlage worden de belangrijkste landelijke trends uit de Veiligheidsmonitor samengevat. Deze trends staan uitgebreid beschreven in de landelijke rapportage van het CBS (2019). De samenvatting in dit rapport is bedoeld voor het gemak van de lezer en om de resultaten uit het rapport in een breder perspectief te plaatsen.

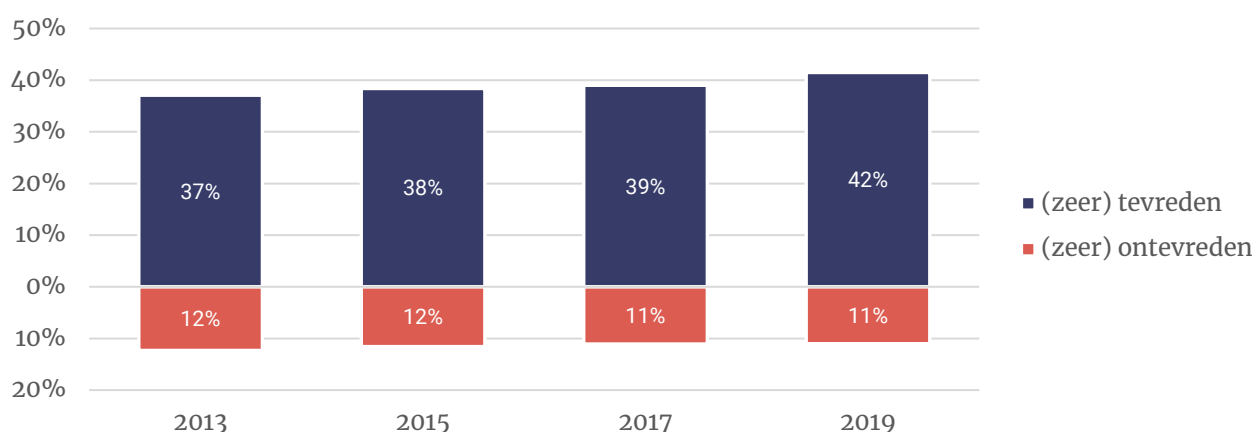
Beoordeling leefbaarheid en veiligheid

De rapportcijfers over leefbaarheid en veiligheid in de buurt laten in de afgelopen jaren een stijgende trend zien. Gemiddeld zijn inwoners van Nederland steeds positiever over hoe prettig en veilig wonen het is in de buurt.

Figuur A.1.1 - Rapportcijfers leefbaarheid en veiligheid woonbuurt, trend 2013-2019

De trend in de waardering voor het totale functioneren van de gemeente betreffende de aanpak van leefbaarheid en veiligheid laat een stijgende lijn zien in het aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over de gemeente. Tegelijk blijft het aandeel ontevreden inwoners stabiel. Er zijn minder burgers die een neutraal of ontwijkend antwoord geven op deze vraag.

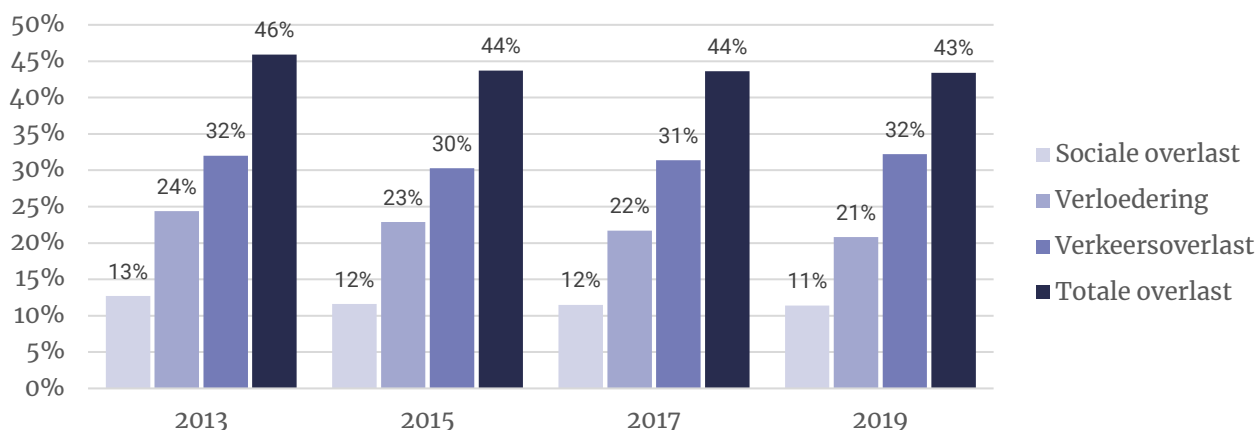

Figuur A.1.2 – Oordeel functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid

Overlast

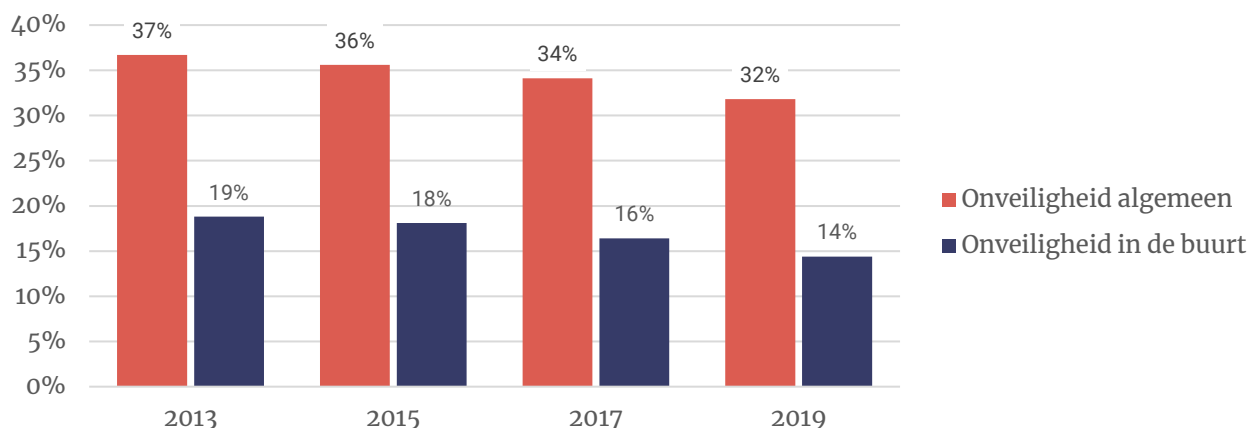
Gemiddeld ervaart 43 procent van de burgers zelf veel overlast van één of meer vormen van overlast die in de buurt voor kunnen komen. Dit is vergelijkbaar met 2017, maar minder dan in 2013 toen dit aandeel nog 46 procent was. De afname zit in overlast van fysieke verloedering en sociale overlast. De ervaren verkeersoverlast is sinds 2015 aan het stijgen. De ervaren overlast van verkeer is in 2019 gelijk aan de situatie in 2013.

Figuur A.1.3 - Ervaren overlast in de buurt

Veiligheidsbeleving

In 2019 voelt 14 procent van de burgers zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dat is lager dan in 2017 (16 procent) en 2013 (19 procent). Naast de veiligheidsbeleving in de buurt is in de Veiligheidsmonitor ook naar de veiligheidsbeleving in algemene zin gevraagd. In 2019 voelt 32 procent van de mensen zich wel eens onveilig. Dit is lager dan in 2017 (34 procent) en 2013 (37 procent). Het percentage inwoners dat zich vaak onveilig voelt – zowel in algemene zin als in de buurt – is ruim 1 procent.

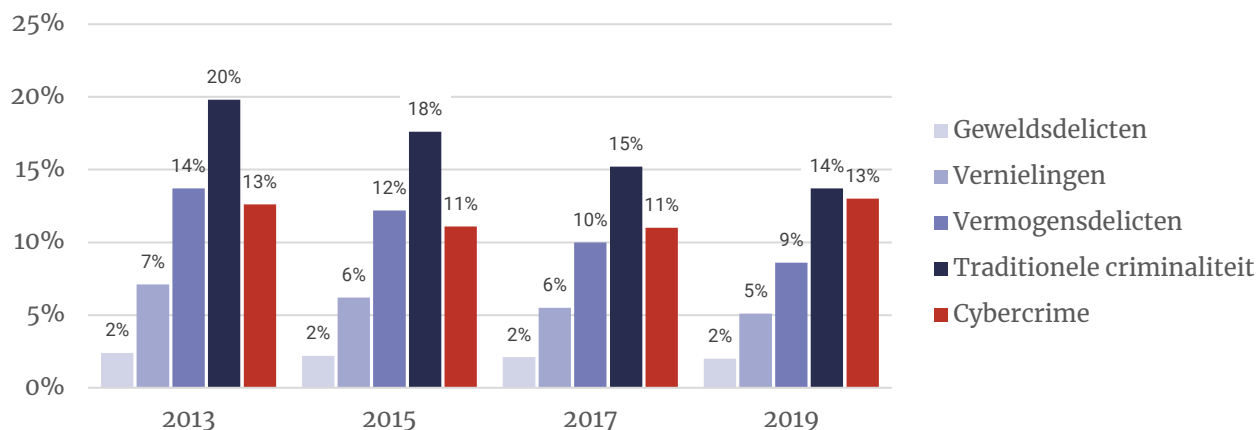
Figuur A.1.4 - Onveiligheidsgevoel

Slachtofferschap criminaliteit

Er is een dalende trend te zien in vermogensdelicten en vandalismedelicten. Slachtofferschap van cybercriminaliteit, dat sinds 2012 wordt bijgehouden, zit in 2019 weer op het zelfde niveau als in 2013. Het percentage slachtoffers van geweldsdelicten is over de hele periode gelijk. Er is hiermee sprake van een relatieve toename.

De aangiftebereidheid van traditionele criminaliteit vertoont al jaren een dalende trend. Slachtoffers melden delicten minder vaak bij de politie en doen minder vaak aangifte. In 2013 meldde nog 38 procent van de slachtoffers zich bij de politie, in 2019 is dit gedaald tot 32 procent.

Figuur A.1.5 - Persoonlijk slachtofferschap delicten

Burgers en politie

In de afgelopen jaren is de tevredenheid over het contact met de politie en over het totale functioneren van de politie in de buurt gestegen. Burgers zijn ook positiever over de beschikbaarheid van de politie in de buurt. De belangrijkste reden voor burgers om soms ontevreden te zijn over contact met de politie is als problemen niet zijn opgelost.

Preventie

Het gemiddelde aantal sociaal-preventieve gedragsmaatregelen en technische preventiemaatregelen dat mensen treffen, is nauwelijks aan verandering onderhevig. Er is wel een verschuiving in het type gedragsmaatregelen dat men treft. Mensen laten vaker 's avonds licht branden en zetten hun fiets vaker in een bewaakte stalling, terwijl men minder vaak waardevolle spullen uit de auto meeneemt of thuis laat om diefstal/beroving te voorkomen.

2 Patronen in de Veiligheidsmonitor

In het tweede hoofdstuk van deze bijlage bespreken we een aantal patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor tussen belangrijke onderwerpen en kenmerken als leeftijd en stedelijkheid. Dit is een samenvatting van de patronen die in het landelijke rapport worden beschreven. Meer informatie en cijfermateriaal is beschikbaar, via statline van CBS of via I&O Research.

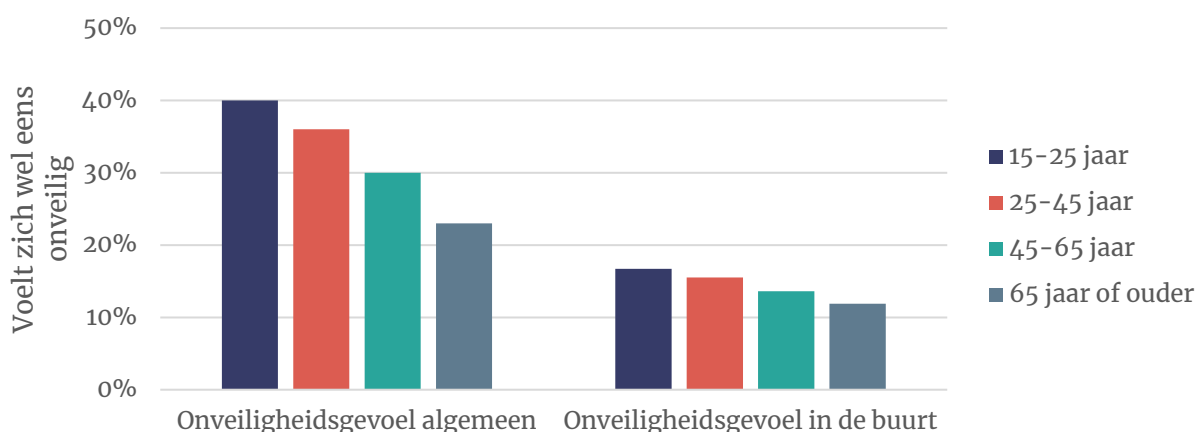
Leefbaarheid

Het oordeel over de fysieke voorzieningen in de buurt is in (zeer) sterk stedelijke en matig stedelijke gebieden positiever dan in weinig of niet stedelijke gebieden, maar de verschillen zijn klein. Het oordeel over de sociale cohesie in de buurt verschilt juist sterk naar stedelijkheid: inwoners van landelijkere gebieden ervaren meer sociale cohesie in de buurt dan inwoners van sterk verstedelijkte gebieden (CBS 2019, p. 19).

In meer verstedelijkte gebieden ervaren inwoners duidelijk meer buurtoverlast dan in minder verstedelijkte gebieden. In 2019 geeft in zeer sterk stedelijke gebieden meer dan de helft van de inwoners (52 procent) aan veel overlast van een of meer van de 13 genoemde overlastvormen te ervaren, tegen ruim een derde (34 procent) van de inwoners in niet-stedelijke gebieden (p. 23).

Veiligheidsbeleving

De veiligheidsbeleving verschilt naar leeftijd: 15-24-jarigen en 25-44-jarigen voelen zich onveiliger dan 45-64-jarigen en vooral 65-plussers. De verschillen zijn groter bij onveiligheidsgevoelens in het algemeen, dan bij buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens (p. 30). In het algemeen voelt 40 procent van de 15-24-jarigen zich wel eens onveilig en 23 procent van de 65-plussers. Bij onveiligheidsgevoel in de buurt gaat het om 17 procent van de 15-24-jarigen en 12 procent van de 65-plussers.

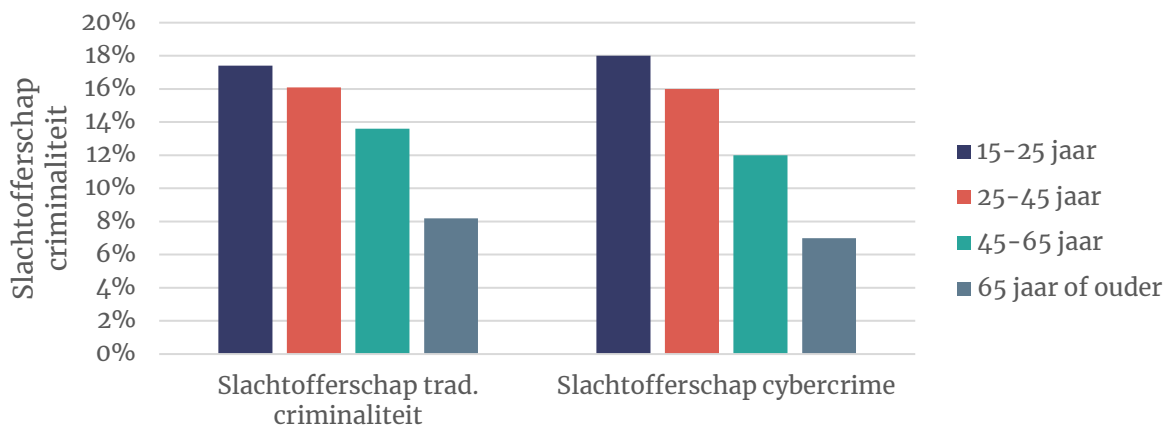

Figuur A.2.1 - Onveiligheidsgevoel naar leeftijd, 2019

Slachtofferschap criminaliteit

Het slachtofferschap van criminaliteit varieert naar leeftijd. Jongere leeftijdsgroepen zijn vaker slachtoffer dan oudere. In totaliteit zijn 15-24-jarigen met 17 procent en 25-44-jarigen met 16 procent twee keer zo vaak slachtoffer als 65-plussers (8 procent). Bij vermogensdelicten en vooral geweldsdelicten zijn de verschillen tussen leeftijdsgroepen nog groter. Alleen bij vandalisme bestaat een ander beeld. Hier zijn de 25-44-jarigen en 45-64-jarigen vaker slachtoffer dan de ouderen én jongeren (p. 44).

Evenals het slachtofferschap van traditionele criminaliteit varieert het slachtofferschap van cybercrime naar leeftijd. Ook hier is het totaalbeeld dat jongere leeftijdsgroepen vaker slachtoffer zijn dan oudere. In totaliteit is in 2017 het aandeel 15-24-jarige slachtoffers met 18 procent ongeveer 2,5 keer zo groot als het aandeel 65-plussers (7 procent). Ook bij cyberpesten zien we dat jongere leeftijdsgroepen vaker slachtoffer zijn dan oudere. Bij koop- en verkoopfraude en bij hacken zijn naast 15-24-jarigen ook 25-44-jarigen relatief vaak slachtoffer. Bij identiteitsfraude is het beeld afwijkend: hier zijn jongeren minder vaak slachtoffer dan de ouderen (p. 51).

Figuur A.2.2 - Slachtofferschap criminaliteit naar leeftijd, 2019

Burgers en politie

In zeer sterk stedelijke gebieden is het percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over het totale functioneren van de politie in de buurt groter dan in minder verstedelijkte gebieden. Zo is 31 procent van de inwoners van sterk stedelijke gebieden (zeer) tevreden over het totale functioneren van de politie *in de buurt*, terwijl dit aandeel in weinig en niet verstedelijkte gebieden rond de 25 procent ligt. Een vergelijkbaar patroon bestaat bij het oordeel over het totale functioneren van de politie *in het algemeen*. In zeer sterk verstedelijkte gebieden is 39 procent hierover (zeer) tevreden, terwijl dit aandeel zich in minder verstedelijkte gebieden wat boven de 30 procent beweegt (p. 63).

In zeer sterk stedelijke gebieden zijn de inwoners het met een aantal negatieve stellingen over de beschikbaarheid van de politie in de buurt minder eens dan in sterk-, matig-, weinig of niet-stedelijke gebieden. Dat geldt niet voor de stelling 'De politie heeft hier te weinig tijd voor allerlei zaken', waarbij de percentages naar stedelijkheid niet wezenlijk van elkaar verschillen. En bij de stelling 'De politie komt hier te weinig uit de auto' verschillen zeer sterk stedelijke gebieden tevens niet van de niet-stedelijke gebieden. (p. 68).

Preventie

Het sociaal-preventieve gedrag verschilt naar stedelijkheidsgraad van het gebied waar men woont, maar de verschillen zijn per item anders. Zo gebeurt 'het meenemen van waardevolle spullen uit de auto' vaker in meer verstedelijkte gebieden dan in minder verstedelijkte gebieden (met uitzondering van zeer sterk verstedelijkte gebieden waar dit vrijwel even vaak gebeurt als in niet stedelijke gebieden), terwijl dit bij 'het 's avonds het licht laten branden bij afwezigheid' juist omgekeerd is: dit gebeurt vaker in minder stedelijke gebieden (p. 72).

Buitenverlichting en rolluiken voor ramen en/of deuren zijn in minder verstedelijkte gebieden meer aanwezig dan in meer verstedelijkte gebieden. De aanwezigheid van extra veiligheidssloten en alarminstallaties verschilt relatief weinig naar stedelijkheidsgraad, met uitzondering van zeer sterk stedelijke gebieden: hier zijn deze voorzieningen, net als buitenverlichting en rolluiken duidelijk het minst aanwezig. (p. 73).

Bron:

Centraal Bureau voor de Statistiek (2020), Veiligheidsmonitor 2019, Den Haag (online publicatie) <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2020/10/veiligheidsmonitor-2019>

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl